

**Inuussutissarsiuutigalugu aalisarnermi
aalisakkanik pisassiissutininik aamma
akuersissutininik ingerlatsinermik itisi-
liilluni kukkunersiuineq**

Inatsisartut Kukkunersiuinermut Ataatsi-
miititaliaat

Imarisai

1	Aallaqqaasiut	3
2	Eqikkaaneq	4
2.1	Atuartussamut ilitersuut	5
3	Ingerlatsinermik kukkunerisiuinerup nassuiarneqarnera	7
3.1	Misissuinerup siunertaa	7
3.2	Misissuinerup killilerneqarnera	7
3.3	Misissuinerup ilusilersorneqarnera	9
4	Aalisakkanik pisassiissutininik aamma akuersissutininik ingerlatsinermik nassuiaaneq	11
4.1	Kalaallit Nunaanni aalisarneq	11
4.2	Aalisarnerup aaqqissuunneqarnera	12
4.3	Inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik ingerlatsinermi piumasagaatit	14
5	Periutsinik toqqakkanik nassuiaaneq aamma kukkunerisiuineq	15
5.1	Avataasiorluni aalisarsinnaanermut akuersissutininik tunniussisarneq	16
5.2	Sinerissap qanittuani aalisarsinnaanermut akuersissutininik tunniussineq	26
5.3	Ukiumut pisassiissutininik niuernerq	34
5.4	Kvoteflex	40
6	Ingerlatsinerup pitsanngorsarneranut siunnersuutit	48
6.1	Ingerlatsinermi tunngavissaq eqqortuuvoq aamma nutarsagaavoq	48
6.2	Qinnuteqarnermik ingerlatseriaatsit aamma piginnaassutsimut killiliussat erseqqissut	49
6.3	Tunniussinermi killiliussat aamma pisassiissutininik agguassineq erseqqissut	50
6.4	Inatsininik malittarisassanillu atuutsitsineq	51
6.5	Inunnik ataasiakkaanik aamma ingerlatseqatigiiffinnik aaqqissuussaasumik nakkutilliineq	52
6.6	Sullissinermik uppernarsaatinillu journalimut toqqorterineq	53
6.7	Pisassiissutit ilanngarneqarneranni paasissutissat digitalimik iserfigisinnaanerat	54

1 Aallaqqaasiut

Kukkunersemiunermik Ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq Nunap Karsiata naatsorsuutaanik il.il. kukkunersemiunermut atasumik, ingerlatsinermik itisiliilluni kukkunersemiunernik ingerlatsiuartoqartassasoq.

Nalunaarusiaq una sularineqarpoq ingerlatsinermik itisiliilluni kukkunersemiunermut misissuinerisa ilaattut.

COVID-19-ip nassataanik aalajangerneqarpoq nalunaarutiginninneq nalunaarusianut immikkoortunut marlunnut avinneqassasoq:

- Nalunaarusiap immikkoortuata siulliup (nalunaarusiaq una) imaraa Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmi aalisakkanik pisassiissutinik aamma akuersissutinik ingerlatsinermi periaatsit sisamat atorneqartut nassuiarneqarnerat. Periaatsini ataasiakkani tamani naalackersuisoqarfimmi ingerlatseriaaseq nalilerneqartassaaq.
- Nalunaarusiap immikkoortuata aappaa aggustimi aallartinneqassaaq tassani avataasiorluni aamma sinerissap qanittuani aalisarnermi suliat toqqakkat misissuiffigineqarnerannik imaqassaaq.

Nalunaarusiap immikkoortui marluk ataatsimut katillugu nalunaarusiatut ataatsitut isigineqassapput. Nalunaarusiaq kukkunersemiunermut ataatsimiititaliamut tunniunneqassaaq naalackersuisoqarfiup oqaaseqaatai ilann-gullugit.

2 Eqikkaaneq

Deloitte, kukkuneruineranut ataatsimiititaliaq sinnerlugu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmi inuussutissarsiutigalugu aalisarnermi aalisakkanik pisassiissutinik aamma akuersissutinik ingerlatsinerani periaatsit toqqakkat sisamat nassuiarneqarnerannik suliaqarpoq.

Misissuinerup immikkoortuani suillermi periaatsit sisamat nassuiarneqarnerannik suliaqartoqarpoq. Periaatsinut ataasiakkaanut tamanut ingerlatseriaatsit naalackersuisoqarfimmit atorpeqartut kukkuneruissutut killiliussat tulliuuttut naapertorlugit naliliisorneqarput:

- Aalisakkanik pisassiissutinik aamma akuersissutinik ingerlatsinerami aqutsinerami tunngavissaq naammappoq erseqqissuullunilu. Aqutsinerami tunngavissamik paasinnittaaseq tassaavoq inatsisitigut tunngavissamik aamma naalackersuisoqarfiup allaffissornermik ingerlatsineramik paasinnittaatsit.
- Piginnaassutsinut-aamma agguaassinerami killiliussat erseqqissunik nassuiaatitaqarput. Piginnaassutsinut killiliussat ima paasineqarsimapput; killiliussat erseqqissuusut aamma eqqoqqissaartumik nassuiaatitaqartut, assersuutigalugu qinnuteqartut akuersissummik pissagunik naammassini-agassaasa suunerannik ilisimasat. Agguaassinerami killiliussat ima paasineqarput killiliussat erseqqissuusut aamma eqqoqqissaartumik nassuiaatitaqartut, taamaattumik naalackersuisoqarfimmit ilisimaneqarluni qinnuteqartut akornanni piginnaassutsinut piumasaqaatinik naammassinnit-toqartoq pisassiissutinik aamma akuersissutinik qanoq agguaassisoqassaneranut.
- Piginnaassutsinut- aamma agguaassinerami killiliussat qinnuteqarsinnaasunut naammattumik erseqqissusilimmik ilisimatitsissutigineqarput.
- Qinnuteqarnermik ingerlatsineq naammattumik tapersorneqarpoq qinnuteqaatit ilusilersorneqarnerannit aamma paasissutissanit uppernaarsaatitut piumasaqaataasunit, sulianik ingerlatsinerami atasumik atorpeqartussanit.

Periaatsit nassuiarneqartut akimorlugit naliliisoqarpoq, periaatsit nassuiarneqartut pillugit inatsisitigut tunngavissaq nalinginnaasumik anguniakkanik tamakkiisunik aamma killiliussanik imaqartoq. Taamaattumik naatsorsuutigineqartariaqarpoq inatsisitigut tunngavissami pissutsit pingaarutillit arlalit, tassunga ilanngullugit piginnaassutsinut- aamma agguaassinerami killiliussat, naalackersuisoqarfiup atugassanngortitsinerani suli sukumiinerulersillugit erseqqissarneqartariaqartut.

Naalackersuisoqarfiup atugassanngortitsinerani naliliisoqarpoq piginnaassutsinut- aamma agguaassinerami killiliussat nalinginnaasumik naammattumik nassuiarneqanngitsut. Taamaattumik piginnaassutsinut- aamma agguaassinerami killiliussat suli erseqqissaaffigineqaqqittariaqarput.

Taakkua saniatigut naliliisoqarpoq, naalackersuisoqarfiup suliamik ingerlatsinera suliamik ingerlatsineranut ilitsersuutini naammattumik uppernaarsaaserneqarsimanngitsoq. Ilitsersuutini piusuni naammattumik allaaseri-

neqarsimangilaq sullissisut qanoq iliorlutik qinnuteqaatinik suliaqartassanersut aamma qinnuteqartup malittarisassanik atuuttunik piginnaassutsinullu killissarititaasunik naammassinnissinnaaneranut qanoq naliliisoqartassanersoq.

Assingusumik ilitersuutini naammattumik allaaserineqarsimangilaq, qinnuteqartut piukkunnartut akornanni pisassiissutiniq agguaasinermi sullissisut suliamik ingerlatsinerminni qanoq iliorlutik agguaasinermi killiliussanik atuagaqarnissaannut tunngasut. Taamaaliornikkut sullissisut ataasiakkaat malittarisassanik aamma suliamik ingerlatsinermi periusissamik paasinnittaasiannut annermik inissaqartitsisoqarpoq aamma taassuma kingunerisinaavaa, sullissinermit atasunik assigiinngitsunik aalajangiisoqarsinnaanera.

Naliliisoqarpoq, naalakkersuisoqarfimmi ilitersuutit nalinginnaasumik pitsanngorsarneqarsinnaasut malittarissat atuuttut erseqqissumik allaaserineqarnerannik ilanngussinikkut, aamma suliamik ingerlatsinermi malittarissat qanoq paasineqarnissaannut tunngasunik ilanngussinikkut. Qinnuteqarnermik ingerlatsineq eqqarsaatigalugu tapertaasinnaasuni assigiinngissutit annertoorujussuupput, naalakkersuisoqarfiup nittartagaa aqutigalugu inuussutissarsiortunut isaavimmi paasissutissat pissarsiarineqarsinnaasunut tunngasuni. Ilaatigut pineqarput qinnuteqarnermi tunniussinissamut ulluliussat, qinnuteqartut piumasaqaatinik sorlernik naammassinnissanersut (tassa piginnaassutsinut killiliussat). Paasissutissat taakkua periaatsini nassuiarneqartuni tamani pineqarsinnaanngillat. Taamatut aamma assigiinngissuteqarpoq, qinnuteqartut piukkunnartut akornanni pisassiissutiniq agguaasinermi killiliussanut tunngasut, naalakkersuisoqarfiup nittartagaa aqutigalugu pissarsiarineqarsinnaasunut.

Naliliisoqarpoq, qinnuteqaatinut periaatsit pitsaaneruseqarsinnaasut piginnaassutsinut- aamma agguaasinermi killiliussat, qinnuteqaatinik tunniussivissat aamma uppersaatit piumasaqaatit naalakkersuisoqarfiup nittartagaa aqutigalugu qinnuteqartunit tamanit pissarsiarineqarsinnaanissaat. Taamaaliornikkut qinnuteqarnermi periaatsit qinnuteqartunut erseqqinnerulissapput oqinnerulerlutillu.

Aammattaaq naliliisoqarpoq, naalakkersuisoqarfik avataasiorluni aalisarneq pillugu ingerlatsinerminik erseqqinnerulersitsinnaasoq, qinnuteqartut piukkunnartut akornanni pisassiissutiniq qanoq agguaassisoqartarneranik avammut saqqummiussinermit.

2.1 Atuartussamut ilitersuut

Nalunaarusiami matumani misissuinermit paasisat pingaarnert aallaqqaasiutitut allaaserineqarput.

Kapitali 3-mi misissuinerup siunertaa aamma misissuinerup ilusilersorneqarnera saqqummiunneqarput. Taakkua saniatigut periaatsit toqqakkat sisamat nassuiarneqarput, misissuinermit atasunik suussusersisat.

Kapitali 4-p imarai inuussutissarsiutigalugu aalisarnerup aaqqissuussaaneqarnera nassuiaaneq. Taassuma saniatigut akuersissutit assigiinngitsut nassuiarneqarput kiisalu Kalallit Nunaanni inuussutissarsiutigalugu aalisarsinnaanermit piumasaqaatit.

Kapitali 5-imi periaatsit sisamat misissorneqarnerannik saqqummiussineq. Periaatsinut ataasiakkaanut tamanut kukkunerisiusut killiussaak arlallit aallaavigalugit naalakkersuisoqarfiup ingerlatsinera nalilerneqarpoq.

Inuussutissarsiuutigalugu aalisarnermi aalisakkanik pisassiissutininik aamma akuersissutininik ingerlatsineramik itisiliilluni kukkuneruineq

Paasiniaanermit paasissutissat katersorneqartut misissorneqarput naalakkersuisoqarfiup aalisakkanik pisassiissutininik aamma akuersissutininik ingerlatsinerani pitsanngorsaataasinnaasutut periarfissat suussusersiumallugit. Ingerlatsineramik pitsanngorsaaniissamut siunnersuutit kapitali 6-imi saqqummiunneqarput.

3 Ingerlatsinermit kukkunerisiuinerup nas-suiarneqarnera

3.1 Misissuinerup siunertaa

Kukkunerisiuinermit Ataatsimiititaliamit qinnutigineqarpoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinernullu Naalakkersuisoqarfiup aalisakkanik pisassiissutininik aamma akuersissutininik ingerlatsinera pillugu itisiliilluni kukkunerisiuinermit ingerlatsisoqassasoq. Kukkunerisiuinermit Ataatsimiititaliamit Kalaa-llit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat (Namminersorlutik Oqartussat) avataani kukkunerisiusuat, Deloitte, qinnuigineqarpoq misissuinermit ingerlatseqqullugu.

Misissuinerup siunertaraa qulaajassallugu naalakkersuisoqarfiup aalisakkanik pisassiissutininik aamma akuersissutininik ingerlatsinera ataqtigiissumik aamma erseqqissumik ingerlanneqarnerisoq. Saniatigut siunertaavoq suliasaqarfimmik ingerlatsinermit pitsanngorsaataasinnaasunut siunnersuutininik saqqummiussisoqassasoq.

Misissuineq ima killilerneqarpoq sinerissap qanittuani aalisarnermi aalisakkanut pisassiissutininut aamma inuussutissarsiutigalugu aalisarnermi akuersissutininut tunngassuteqartussanngorlugu.

Sunnigiffimmi aalisartartunut aamma qissattartartunut pisassiissutit aamma taakkua akuersissutaataat misissuinermit matumani ilanngunneqanngillat.

3.2 Misissuinerup killilerneqarnera

Kukkunerisiuinermit Ataatsimiititaliamik isumaqatigiissuteqarneq naapertorlugu misissuineq ima killilerneqarpoq naalakkersuisoqarfimmi aalisakkanik pisassiissutininik aamma akuersissutininik ingerlatsinermit periutsit tulliuutut misissorneqassasut:

- **Avataasiorluni aalisarsinnaanermut akuersissutininik tunniussisarneq:** Inuit ataasiakkaat aamma ingerlatseqatigiiffiit tamarmik avataasiorluni aalisarsinnaanermut akuersissummik ukiut tamaasa qinnuteqartassapput. Misissuinermit matumani avataasiorluni aalisarneq periutsinut marlunnut avinneqarpoq: avataasiorluni aalisarsinnaanermut akuersissutininik tunniussinermit periuseq aamma immap ikermiutininik avaleraasartuunik ammassassuarnillu aalisarsinnaanermut akuersissummik tunniussinermit periuseq.
- **Sinerissap qanittuani angallatit umiatsiaaqqallu aalisarsinnaanermut akuersissutininik tunniussisarneq:** Inuit ataasiakkaat aamma ingerlatseqatigiiffiit tamarmik, sinerissap qanittuani aalisarsinnaanermut akuersissummik peqarusuttut ukiut tamaasa akuersissummik qinnuteqartassapput. Naalakkersuisoqarfik akisussaasuvoq umiatsiaaqqanut angallatinullu nutaanut akuersissutininik tunniussissalluni aamma angallatit akuersissutaataasa nutarterneqarnissaannut. Kommunit akisussaasuupput umiatsiaaqqat akuersissutaasa nutarterneqartar-

nissaannut. Taamaattumik umiatsiaaqqat akuersissutaasa nutarterneqarnissaannut periuseq misissuineri matumani ilanngunneqanngilaq.

- **Ukiutum pisassissutinik pisineq aamma tunisineq:** Raajarniarnermi (avataasiortut aamma sinerissap qanittuani aalisartut) aamma sinerissap qanittuani qalerallinniarnermi angallatit miiterit arfinilinnik takissusillit anginerilluunniit atorlugit Qeqertarsuup Tunuani, Uummannami aamma Upernavimmi (aqutsiveqarfik 47) akuersissummik piginnittumut¹ periarfissaavoq, ukiutum akuersissutaatigisamik tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit akuersissummik allamik pigisaqartumut niueqateqarsinnaaneq. Akuersissummik pigisaqartup ukiutum akuersissutaatiminik tuniniaasinnaanini naalackersuisoqarfimmit akuerineqaqullugu qinnutigissavaa.
- **Kvoteflex:** Raajarniarnermi aamma sinerissap qanittuani qalerallinniarnermi angallatit miiterit arfinilinnik takissusillit anginerilluunniit atorlugit Qeqertarsuup Tunuani, Uummannami aamma Upernavimmi (aqutsiveqarfik 47) akuersissummik piginnittumut periarfissaavoq – ukiutum pisassiissutaatigisaminik tamakkiisumik aalisareersimasumut – ukiup tulliani pisassiissutaatiminik siumoorsinnaaneq qinnuteqarsinnaaneq. Akuersissummik pigisaqartup ukiup tulliani pisassiissutaatiminik siumoorsinnaaneq naalackersuisoqarfimmut qinnutigissavaa. Taassuma saniatigut akuersissummik piginnittumut periarfissaavoq, ukiutum pisassiissutit tamakkerlugit aalisarsimangikkaanni ukiup tulliani pisassiissutinut nuutitsineq. Pisassiissutinik sulii pisarineqarsimangitsunik nuussineq naalackersuisoqarfimmi isumaminik ingerlasumik nalunaarsorneqartarpoq pisassiissutinik piginnittoq siumoortumik qinnuteqarsimangikkaluartoq.
- **Suliassaqarfiit akimorlugit nakkutilliineq aamma malitseqartitsineq:** Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik (KANUAANA) sulianik arlalinnik ingerlatsivoq; ingerlatsinermik nakkutilliineq aamma aalisarnermik toqqaannartumik nakkutilliineq. Misissuineri matumani KANUAANap nakkutilliineri suliai immikkut misissuineri ingerlatsiffiunngillat. Paarlattuanik nalunaarusiami KANUAANap suliai periutsini nassuiarneqartuni ingerlaavartumik allaasrineqarput.

Misissuineq killilerneqarpoq periaatsinik qulaani taaneqartunik naalackersuisoqarfiup ingerlatsineranik misissuineri. Misissuineri ilanngunneqanngillat naalackersuisoqarfiup pisinnaasaanik aamma piginnaasaanik naliliinerit, ilanngullugit pisassiissutinik aamma akuersissutinik ingerlatsinnaanermut sulisut eqqortumik piginnaasaqarnerannik naliliisoqanngilaq.

Misissuineri aamma atuisut naammagisimaarinninnerat imaluunniit soqutigisallit allat ingerlatsinermik misigisimasaat ilanngunneqanngillat. Misissuineri aamma ilanngunneqanngillat naalackersuisoqarfiup oqartussaafeqartunik allanik suleqateqarneranut tunngasut.

¹ Nalunaarusiami akuersissutinik piginnittoq aamma akuersissutinik piginnaassuseqartitaasoq immikkoortinneqarput. Taaguumi "akuersissutinik piginnittoq" pineqarput inuit ataasiakkaat aamma ingerlatseqatigiiffiit namminneq pisassiissummik niuerutigineqarsinnaasumik peqartut. Akuersissummik piginnaassuseqartitaasut tassaapput inuit ataasiakkaat aamma ingerlatseqatigiiffiit, pisassiissummik pigisaqanngitsut kisianni avataasiortut aamma/imaluunniit sinerissap qanittuani aalisarsinnaanermut akuersissummik tunineqartut.

Taamatuttaaq misissuinerup ilanngunneqanngillat pisassiissutit amerlassuusiisa aalisagaqassuseq eqqarsaatigalugu imminnut napatissinnaanerannik naliliinerit (avatangiisit eqqarsaatigalugit imminnut napatissinnaaneq) imaluunniit akuersissutinik pigisaqartut ataasiakkaat aningaasaqarnerannut sunniutaasinnaasut (ataasiakkaat aningaasaqarnerannut akilersinnaassutsimik naliliinerit) imaluunniit akuersissutinik pigisaqartut tamaasa eqqarsaatigalugit akilersinnaassutsimik naliliineq (aalisariutinut tamanut akilersinnaassuseq).

3.3 Misissuinerup ilusilersorneqarnera

Misissuinerup immikkoortuani siullermi periaatsit toqqakkat sisamat tamakkiisumik nassuiaarnerannik suliaqartoqarpoq. Periaatsini ataasiakkaani tamani suliat pingaarnerit sullissinerup atsumik naalakkersuisoqarfimmit ingerlanneqartartut allaaserineqarput.

Nassuiaanermi periaatsit ataasiakkaat imarisaat tamakkiisumik ersersineqassapput. Taamaattoq suliat ilaat nassuiaanermi ilaanaviangillat, periaatsit tamarmik iluanni ataani periaatsinik allanik imaqarnerat pissutigalugu. Assersuutigalugu avataasiarluni aalisarnermi akuersissutinik tunniussinerup aalisakkat assigiinngitsut ilaapput, angallatinut aamma sakkussanut immikkut piunnaasaqatitaqarluni. Piunnaasaqatinik taakkuninnga eqquutsisinerup nakkutilliineq misissuiffigineqanngilaq.

Nassuiaanermi tunngavigineqarput naalakkersuisoqarfimmi Akuersissutinut immikkoortortaqarfimmi aamma Aalisarnermut immikkoortortaqarfimmi taamatullu KANUAANAmi sulisut toqqakkat apersorneqarnerannit paasisat. Saniatigut naalakkersuisoqarfimmit ilitsersuutit najoqqutassallu tunniunneqartut nassuiaanermut atsumik misissorneqarput.

Periaatsinut ataasiakkaanut tamanut naalakkersuisoqarfimmi ingerlatsineriaatsit nalilerneqarput kukkuneruineq killiliussat tulliuuttut aallaavigalugit:

- Aalisakkanik pisassiissutinik aamma akuersissutinik ingerlatsinerup aqutsinerup tunngavissaq naammattumik matussusiinnaavoq erseqqissuullunilu. Aqutsinerup tunngavissaq inatsisitigut tunngavissatut aamma naalakkersuisoqarfimmi ingerlatsinerup tunngavissatut paasineqarpoq.
- Piginnaassutsinut- aamma agguasinermi killiliussat erseqqissumik nassuarneqarsimapput. Piginnaassutsinut killiliussat killiussatut erseqqissutut aamma eqqoqqissaartutut paasineqartarput, assersuutigalugu qinnuteqartumit akuersissummik pinissamut naammassisassaasut. Agguasinermi killiussat erseqqissutut aamma eqqoqqissaartutut paasineqartarput, naalakkersuisoqarfiup qanoq ililluni qinnuteqartut piginnaassutsinut killiliussanik naammassinittunut pisassiissutinik akuersissutinillu agguassinerranni atuuttut.
- Piginnaassutsinut- aamma agguasinermi killiliussat qinnuteqarumasinnaasunut naammattumik erseqqissumillu oqariatuutigineqarput.
- Qinnuteqarnerup periuseq naammattumik tapersersuutissartaqarpoq qinnuteqartut paasissutissanik saqqummersitsinerannut uppersarsaanerannullu piunnaasaqatit aqutugalugit, taakkua sullissinerup atsumik atorineqassapput.

Nassuiaanermi paasissutissat katersorneqartut misissorneqassapput ingerlatsinerup pitsanngorsaatissat periarfissat suussusersiumallugit. Ingerlatsinerup pitsanngorsaatissatut siunnersuutit nalunaarsorneqassapput

nassuiaaneq aamma kukkuneruineri killiliussanut tunngasumik periaatsinik naliliinerit tunuliaqutaralugit.

Misissuinerup immikkoortuata aappaani avataasiorluni aamma sinerissap qanittuani aalisarsinnaanermut akuersissutiniq qinnuteqaatit toqqakkat misissorneqarput. Avataasiorluni aalisarnermi 2020-mut akuersissutit tamarmik misissorneqassapput. Sinerissap qanittuani aalisarsinnaanermut qinnuteqaatit misissugassanik nalinginnarmik tiguisarluni ingerlatsinikkut misissorneqassapput.

Sullissineri nakkutilliineq 2020-mi aggustimit ingerlanneqassaaq, aasakut sulingiffeqarneq sioqqullugu suliat kissaatigineqartut naalackersuisoqarfimmit tunniunneqarsinnaannginnerat pissutigalugu. Nalunaarusiap immikkoortuata aappaa kukkuneruineri ataatsimiititaliamut tunniunneqassaaq sullissinerup nakkutilliffiqineqarnera naammassippat.

Sullissineri nakkutilliineri siunertaavoq aalisarnermi pisassiissutiniq aamma akuersissutiniq ingerlatsineri malittarisassanik nalinginnaasunik malunnaatilinnik unioqutitsineqarsimanersoq, Aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 8 af 8. april 2016-imeersoq naapertorlugu.

Sullissineri nakkutilliineri misissorneqarput:

- Suliat tamarmik qinnuteqarneri immersugassamik peqarnerat aamma naammattunik uppersaataitaqarnerat, qinnuteqartut piginnaassusiinut killiliussanik naammassinnittunik naalackersuisoqarfiup nalilernerani ator-neqarsinnaasunik
- Qinnuteqartunut tamanut allakkiaqarpoq akuerineqarneq imaluunniit itigartinneqarnermut tunngasumik
- Suliamik ingerlatsineq pillugu allakkamik uppersaasiortoqarpoq, tasani sullissinerit ataasiakkaat tamarmik uppersaataissaqarput
- Pisassiissutit aamma akuersissutit tunniunneqarput agguassinissamut killiliussat inissitikkat naapertorlugit
- Sullissineri pitsaasumik ingerlatsisinnaajumalluni aqqissuussaamit tapersorneqarneq naammattoq pigineqarpoq.

Sullissinerup nakkutilliffiqineqarnerata ilaattut pitsanngorsaataasinnaasutut siunnersuutiniq saqqummiussisoqarpoq, pitsanngorsaataasinnaasut sullissinerup nakkutilliffiqineqarnerani suussusersineqarput.

4 Aalisakkanik pisassiissutininik aamma akuersissutininik ingerlatsinermik nassuiaaneq

4.1 Kalaallit Nunaanni aalisarneq

Aalisarneq immikkoortunut marlunnet avitaavoq: sinerissap qanittuani aalisarneq aamma avataasiorluni aalisarneq, taakkua nunap iluani- imarpimilu aalisarnermik aamma taaneqartarput.

Sinerissap qanittuani aalisarneq kitaani annermik ingerlanneqarpoq imaani tunngavittut oqartussaaffeqarfiup killinganit avammut 3 sømililit tikillugit. Aalisarneq umiatsiaaqqanit miiterit arfinillit ataallugit takissusilinnit aamma 75 BRT/120 BT ataallugit angissusilinnit ingerlanneqarsinnaavoq, kiisalu angallatinit miiterinit arfinilinnit takinerusunit aamma 75 BRT/120 BT ataallugit angissuseqartunit. Sinerissap qanittuani aalisarnermi qalerallit, raajat, saarullit, assagiarsuit aamma nipisat pingaarnertut aalisarneqartarput. Sinerissap qanittuani saarullinniutit aamma assagiarsunniutit avataani aalisarsinnaapputaaq. Uiluinnik aalisarneq sinerissap qanittuani aamma avataani ingerlanneqarsinnaavoq angallatip angissusia apeqqutaatinnagu.

Avataani aalisarneq kitaani aamma tunup sineriaani ingerlanneqarput angallatinit 75 BRT/120 BT taakkunanngaluunniit anginernit. Avataasiorluni aalisarneq 3 sømilinit avammut 200 sømilinut, imaani tunngavittut oqartussaaffeqarfip killinga tikillugu ingerlanneqarpoq. Taassuma saniatigut avataasiorluni aalisarneq nunat tamalaat imartaanni naalagaaffimmik ataatsimik aamma naalagaaffinnik arlalinnik isumaqatigiissutit naapertorlugit ingerlanneqarsinnaapput. Avataasiorluni aalisarnermi pingaarnertut raajat, qalerallit, saarullit, suluppaakkaat aamma immap ikerani aalisakkat avalleraasartuut, ammassassuit aamma ammassaat aalisarneqartarput.

Inuussutissarsiutigalugu aalisarneq tamarmi imartani Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaanni aamma imartani nunat tamalaat oqartussaaffigisaanni taamaallaat ingerlanneqarsinnaapput inunnit ataasiakkaanit aamma ingerlatseqatigiiffinnit, aalisarsinnaanermut akuersissummik pigisaqartunit. Akuersissutit atorneqartarput inuit ataasiakkaat aamma ingerlatseqatigiiffit aalisarnermik ingerlatsisinnaasut amerlassusiat killilersinnaajumallugu.

4.2 Aalisarnerup aaqqissuunneqarnera

Pisassiissutit aamma akuersissutit aqutigalugit aalisarnerup aaqqissuussaavoq. Ukiut tamaasa Naalakkersuisunit TAC -it² aalajangersarneqartarput, tassaapput imartani Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani aalisakkanit akuerisaasumik pisarineqarsinnaasut tamarmiusut katinnerat.

TAC-it aamma pisassiissutit aalajangerneqartarput Nunat tamalaat Imartanik misissuinermit siunnersuisoqatigiivinit (ICES) aamma Atlantikup Avannaani Kitaani Aalisarnermik Sulianaqatigiiffik (NAFO) kiisalu Pinngortitaleriffik suleqatigiillutik siunnersuinerat tunngavigalugit. Ukiut tamaasa Pinngortitaleriffik uumassusillit pillugit siunnersuinerup eqikkarneqarneranik Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmut³ suliaqartarpoq.

Uumassusillit pillugit siunnersuineq tunuliaqutaralugu naalakkersuisoqarfik TAC-it aamma pisassiissutinik aalajangersaanissamut siunnersuusiortarpoq. Siunnersuut Naalakkersuisunit akuersissutigineqassaaq, taakkua aalagaqatigiinnik pisassiissutitaqartunik pisassissutit aalajangersarneqartarput. TAC-it aamma pisassissutit nalinginnaasumik oktoberimi inissinneqartarput.

Tamatuma kingorna akuersissutit nutaat agguanneqartarput sinerissap qanittuani aalisarsinnaanermut qinnuteqartunut piukkunnartunut (takuuk imm. 5.2). Taakkua saniatigut sinerissap qanittuani qalerallinniarnermut akuersissutaatilinnut akuersissutit nutaat Qeqertarsuup Tunuani, Uummannami aamma Upernavimmi (aqutsiveqarfik 47) agguanneqartarput, pisassissutit taakkua ataasiakkaanit niuerutigineqarsinnaanngorlugit aaqqissuussaapput.

Avataasiorkuluni aalisarsinnaanermut aamma raajarnarsinnaanermut akuersissutit aatsaat tunniunneqarsinnaapput, Kalaallit Nunaat naalagaaffinnik allanik aalisarsinnaanermut isumaqatigiissusiorsimappat, ilaatigut EU-mik, Norge, Savalimmiut aamma Ruslandimik. Naalagaaffinnik allanik isumaqatigiissutit nalinginnaasumik novemberimit decemberimut inissinneqartarput. Kingorna pisassissutit sinneruttut ilisimaneqalersarput, taakkua avataasiorkuluni aalisarsinnaanermut qinnuteqartut piukkunnartut akornanni agguanneqartarput (takuuk imm. 5.1). Taakkua saniatigut raajarnarsinnaanermut akuersissutinik pigisaqartunut akuersissutit nutaat agguanneqartarput, pisassissutit taakkua ataasiakkaanit niuerutigineqarsinnaanngorlugit aaqqissuussaapput.

---

²TAC, tassaavoq Total Allowable Catch naalisarnerqarnera, taanna isumaqarpoq pisarineqarsinnaasut tamavimmik amerlassusiat. TAC aalisakkanut amerlanernut tunngasut pisassiissutit ukiut ataasiakkaarlugit aalajangersorneqartarput. TAC-ip atuuffigaa aalisakkat pineqartut aalisarnerqarsinnaanerannut amerlanerpaaffiliuussinertut atuunnit.

³Naalakkersuisoqarfik juunimi 2019 saarullit, qalerallit, suluppaakkat, saarulliusaat aamma misaqqarnat pillugit uumassusillit pillugit siunnersuinermik 2020-mut atuuttussamik pissarsivoq. Ukiup ingerlanerani kingusinnerusukkat naalakkersuisoqarfik raajat aamma assagiarsuit pillugit uumassusillit pillugit siunnersuinermik 2020-mut atuuttussamik pissarsivoq. Taamatuttaaq ukiup ingerlanerani sulit kingusinnerusukkat immap ikerani aalisakkat avaleraasartuut aamma assagiarsuit pillugit uumassusillit pillugit siunnersuinermik 2020-mut atuuttussamik naalakkersuisoqarfik pissarsivoq. Nalinginnaasumik avaleraasartuunik aamma ammassassuarnik pisassiissutit Naalakkersuisunit upernaap ingerlanerani inissinneqartarput.

Akuersissutinik nutaanik tunniussinermik sullissineq naalackersuisoqarfimmit akisussaaffigineqarpoq. Aalisarnermik immikkoortortaqlarfik avataasiorluni aalisarnermi akuersissutinik suliamik tigummiartuuvoq, Akuersissutinut immikkoortortaqlarfimmit sinerissap qanittuani aalisarsinnaanermut akuersissutinik suliaqartoq. Avataasiorluni aamma sinerissap qanittuani aalisarsinnaanermut akuersissutit piffissaa killiligaanngitsaq imaluunniit piffissaa killililigaq tunniunneqarsinnaapput.

Piffissaa killilernagu akuersissutit pisassiissummik qummut killiliussamik imallit, aqutsiveqlarfik 47-imi sumiluunniit raajarniarnermik, aamma angallatinik miiterinik arfinilinnik taakkunanngaluunniit anginerusut sinerissap qanittuani qalerallinniarnermik ingerlatsisinnaapput. Aalisariaatsit assigiingitsut marluk tamarmik aaqqissuussaapput ataasiakkaanut pisassiissutit niuerutigineqarsinnaasut atorlugit⁴. Tamanna isumaqarpoq, inuit ataasiakkaat aamma ingerlatseqatigiiffiit pisassiissutit ilaannik piginnittuusut, ukiut tamaasa ukiumut pisassiissutinik pissarsissutaasinnaasunik.

Piffissaa killilikkami akuersissutit pisassiissutinik akuereqarsinnaasunik qummut killilinnik imallit nunatta imartaani aamma nunat tamalaat imartaanni avataasiornermik ingerlatsisinnaapput. Aalisagaqatigiinnut pisassiissutitaqartunut atuuppoq, raajanik kilisaneq minillugu. Sinerissap qanittuani aalisarnermi aallaavittut akuersissutit piffissaa killilikkat ataasiakkaanut pissarsineqarsinnaasut qummut killilernagit tunniunneqartarput. Paarlattuanik angallatit umiatsiaaqqallu tamarmik ukiumut ataatsimut pisassiissutigineqartumik aalisartarput. Aalisarneq unitsinneqartarpoq ukiumut aalisagartassiissutit tamarmik pissarsineqariartullu. Taanna sinerissap qanittuani aalisarnermi aalisagaqatigiinnut pisassiissutitaqartunut atuuppoq aqutsiveqlarfimmi 47-imi angallatinut miiterinik arfinilinnit anginerilluunniit qalerallinniarlut minillugit, taakkua pisassiissutit niuerutigineqarsinnaasut atorlugit aaqqissuussaq naapertorlugu ingerlatsipput.

Akuersissutit pillugit nalunaarummi (Aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 8, 8. april 2016-imeersoq) §13 naapertorlugu inuit ataasiakkaat aamma ingerlatseqatigiiffiit tamarmik, avataasiorluni imaluunniit sinerissap qanittuani aalisarsinnaanermut akuersissummik pissarserusuttut, akuersissummik nutaamik kingusinnerpaamik novemberip 30-anni Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmut qinnuteqassapput. Qinnuteqaammik nassiusinissamut ulloq kingusinnerpaamik nassiusivissaq aqutsiveqlarfimmi 47-imi angallatinut miiterinik arfinilinnit anginerilluunniit raajarniarlut imaluunniit sinerissap qanittuani qalerallinniarlut atuutinnigilaq, taakkua pisassiissutit niuerutigineqarsinnaasut atorlugit aaqqissuussaq naapertorlugu ingerlatsipput. Naalackersuisoqlarfik ukiumut pisassiissutinik nutaanik pisassiissutinik piginnittuusunut tunniussisarpoq, pisassiissutinik pigisaat aallaavigalugit siumoortumik qinnuteqaateqlarneq tunngaviginagu.

⁴ Raajarniarneq tassaavoq Kalaallit Nunaanni alisarnermik ingertani anginerpaaq aamma aningaasaqarnikkut pingaaruteqlarnepaaq. Raajarniarnermi tunngavigineqlarput pisassiissutit ataasiakkaanit pigineqlarput niuerutigineqarsinnaasut avataasiorluni aalisarnermi aamma sinerissap qanittuani aalisarnermi 1990-ikkunni atuutsinneqlarsut. 2012-imi pisassiissutit ataasiakkaanit pigineqlarput niuerutigineqarsinnaalerput sinerissamut qanittumi qalerallinniarnermi aqutsiveqlarfik 47-mi Qeqertarsuup Tunuani, Uummannaq aamma Upernavimmi angallatinut miiterit arfinillit sinnerlugit anginerusunilluunniit.

4.3 Inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik ingerlatsinermi piumasaqaatit

Inuussutissarsiutigalugu aalisarsinnaanermut akuersissummik tunineqarsinnaanermi naatsorsuutigineqartariaqarpoq inuit ataasiakkaat aamma ingerlatseqatigiiffiit inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik ingerlatsinissamut piumasaqaatinik arlalinnik naammassinnissinnaanerat. Maleruagassatut piumasaqaatit taakkua aalisarneq pillugu inatsimmi § 6, imm. 1-7 takuneqarsinnaapput (Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 18, 31. oktober 1996-imeersoq). § 6, imm. 1-7 talerpimmi immersuiffimmiippoq.

Angallatit tamarmik inuussutissarsiutigalugu aalisarnermi atorineqartut, piginnittuut tunngassuteqarnertik najoqqutaralugit Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartunit ingerlanneqassapput.

Taakkua saniatigut piumasaqaataavoq inuit ataasiakkaat imaluunniit ingerlatseqatigiiffiit inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik ingerlatsiniartut aalisarsinnaanermut akuersissummik Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmit tunineqassasut.

Angallat inummit ataatsimit inunnilluunniit ataasiakkaanit ataatsimoortunit pigineqarpat, aalisartut piumasaqaatinik tulluuttunik naammassinninnissaat piumasaqaataavoq:

1. Aalisartut nunatsinni inuiaqatigiinnut aalajangersimasumik attuumasuteqassapput.
2. Aalisartut Kalaallit Nunaanni najugaqartut inuit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsorsimassapput, Kalaallit Nunaannilu inuit aqqisa nalunaarsorsimaffianni ukiuni kingullerni marlunni nalunaarsorsimassallutik.
3. Aalisartut Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartartussaataasapput, qaammatsiutit ukiuni kingullerni marlunni Kalaallit Nunaanni tamakkiisumik akileraartartussaataasimassallutik.

Angallat ingerlatseqatigiiffimmit pigineqarpat ingerlatseqatigiiffik aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiussaaq, piginneqataassuteqarluni ingerlatseqatigiiffiussaaq, peqatigiiffittut ingerlatseqatigiiffiussaaq imalluunniit piginneqatigiilluni umiarsuaatileqatigiiffiussaaq.

Taakkua saniatigut ingerlatseqatigiiffiup aningaasaataasa ikinnerpaamik 2/3-ii (raajarniarnermi ingerlatseqatigiiffiup aningaasaatai tamarmik) toqqaannartumik imaluunniit toqqaannangitsumik inunnit ataasiakkaanit pigineqassapput, qulaani piumasaqaatinik 1-3 naammassinnittunit.

Ingerlatseqatigiiffiit aamma angallatit nunanit allaneersut kalaallit nunaata imartaani inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik ingerlatsinnaapput taamaallaat nunani tamalaani aamma nunat marluk aalisarnermik isumaqatigiissutaat naapertorlugit aamma naalakkersuisoqarfimmit aalisarsinnaanermut akuersissummik tunineqarnermik kingorna.

Taakkua avataatigut naalakkersuisoqarfimmi ingerlatsinerup iluani periutsinut sisamanut piumasaqaatit immikkut ittut atuupput, taakkua misissuinermi matumani nassuiarneqarput. Piumasaqaatit taakkua periutsit ataasiakkaat tamarmik kapitali 5-imi nassuiarneqarneranni ilaapput.

Aalisarneq pillugu inatsit § 6

Imartani Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani inuussutissarsiutigalugu aalisarneq taamaallaat angallatit pigineqarnertik naapertorlugu Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartunit ingerlanneqarsinnaavoq.

Imm. 2. Angallat taamaallaat taamatut aalisarsinnaavoq

- 1) inummut ataatsimit inunnilluunniit ataasiakkaanit ataatsimoortunit, namminneq ataasiakkaarlutik aningaasatigut ajutoortoqassagaluarpas nammaqatigiillutik toqqaannartumik akisusaasunit, aammalu imm. 3-mi piumasarineqartunik naammassinnaasunit,
- 2) imaluunniit ingerlatseqatigiiffimmit, imm. 4-mi piumasarineqartunik naammassinnaasumik,
- 3) imaluunniit Kalaallit Nunaanni ingerlatseqatigiiffimmit pisortanit pigineqartumit ingerlatseqatigiiffimilluunniit Namminersornerullutik Oqartussanit piginneqataaffigineqartumit, pigineqartumit.

Imm. 3. Angallat imm. 2, nr. 1) naapertorlugu inunnit ataasiakkaanit pigineqarpat piumasarisat makku naammassineqarsimassapput:

- 1) Inuit pineqartut tamarmik inuiaqatigiinnut kalaallinut aalajangersimasumik attuumasuteqassapput;
- 2) inuit pineqartut tamarmik Kalaallit Nunaanni najugaqartut inuit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsorsimassapput, Kalaallit Nunaannilu inuit aqqisa nalunaarsorsimaffianni ukiuni kingullerni marlunni nalunaarsorsimassallutik;
- 3) inuit pineqartut tamarmik Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartartussaataasapput, qaammatsiutillu ukiuni kingullerni marlunni Kalaallit Nunaanni tamakkiisumik akileraartartussaataasimassallutik.

Imm. 4. Angallat imm. 2, nr. 2) naapertorlugu ingerlatseqatigiiffimmit pigineqarpat piumasarisat makku naammassineqarsimassapput:

- 1) ingerlatseqatigiiffik aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffimssaaq (A/S), piginneqataassuteqarluni ingerlatseqatigiiffiup aningaasaataasa ikinnerpaamik 2/3-ii (raajarniarnermi: ingerlatseqatigiiffim aningaasaatai tamarmik) inunnit ataasiakkaanit imm. 3, nr. 1) -3)-mi piumasaqaatinik naammassinnissimasunit toqqaannartumik toqqaannangikkaluamilluunniit pigineqassapput.

Imm. 5. Naalakkersuisut akuersissuteqarsinnaapput

- 1) imm. 3, nr. 2 aamma 3-mi aamma imm. 4, nr. 2-mi piumasaqaatit atuutinninnissaannut, kinguaariit paarlaanneranni imaluunniit pineqartoq piffissat taaneqartut iluanni ilinniartitaaneq assigsaaluunniit siunertaralugu Kalaallit Nunaata avataani najugaqarallarsimappat;

Imm. 6. Naalakkersuisut pissutsini immikkorluinaq ittuni imm. 1-4-mi piumasarineqartut atorineqanninnissaannik akuersissuteqarsinnaapput, taamaaliorneq kalaallit aalisarnikkut inuussutissarsiornernut imaluunniit Kalaallit Nunaanni suliffissuqarnermut pingaaruteqarsorinaraangat.

Imm. 7. Naalakkersuisut imm. 1-4-mi piumasarisat naammassineqarsimanerit uppernarsateqqusisinnaapput.

5 Periutsinik toqqakkanik nassuiaaneq aamma kukkunerisiuineq

Kapitalimi matumani sammineqarput periutsit toqqakkat sisamat inuussutissarsiortuluni aalisarnermi pisassiissutinik aamma akuersissutinik ingerlatsinermit naalackersuisoqarfimmit atorineqartut:

- Avataasiorluni aalisarsinnaanermut akuersissutinik tunniussisarneq
- Sinerissap qanittuani aalisarsinnaanermut akuersissutinik tuniussisarneq
- Ukiumut pisassiissutinik pisineq aamma tunisineq
- Kvoteflex.

Periaatsit ataasiakkaat tamarmik misissorneqassapput taakkunanilu suliat pingaarnertit allaaserineqarlutik, naalackersuisoqarfimmit suliamut ingerlatsinermit atasumik suliarineqartartut.

Periaatsit nassuiarneqartut tamarmik tallissutaattut periaaseq atorineqartoq naliliiffigineqarpoq kukkunerisiuisutut killiliuussaattulliuttut aallaavigalugit:

- Pisassiissutinik aamma akuersissutinik ingerlatsinermit naammattumik matussusiinnaasumik aamma erseqqissumik aqutsinermit tunngavissaqarpoq. Aqutsinermit tunngavissaq ima paasineqassaaq inatsisitigut tunngavissaq aamma naalackersuisoqarfiup suliamik ingerlatseriaasia.
- Piginnaassutsinut- aamma agguaassinermit killiliuussat eqqoqqissaartumik nassuiarneqarput. Piginnaassutsinut killiussat erseqqissumik paasineqartarput aamma killiliussaapput paatsuugassaanngitsut, taakkua assersuutigalugu akuersissummik qinnuteqartumit naammassineqartussasut. Agguaassinermit killiliuussat erseqqissumik paasineqartarput aamma killiliussaapput paatsuugassaanngitsut, qinnuteqartut piginnaassutsimut killiussanik naammassinnissinnaasut akornanni naalackersuisoqarfiup pisassiissutinik aamma akuersissutinik agguaassinerani atorineqartut.
- Piginnaassutsinut- aamma agguaassinermit killiliuussat qinnuteqarsinnaajumaartunut naammattumik aamma erseqqissumik paasissutissiisutigineqarput.
- Qinnuteqarnermit periuseq naammattumik tapertaqarpoq qinnuteqaatit ilusilersorneqarnerat aamma paasissutissatut uppernarsaatinut piusaqaatit aqqutigalugit, taakkua sullissinermit atasumik atorineqartussat.

5.1 Avataasiorluni aalisarsinnaanermut akuersissutinik tunniussisarneq

Avataasiorluni aalisarneq pisassiissutit aamma akuersissutit aqutigalugit aqqissuussaavoq, taakkua ukiut tamaasa Naalakkersuisunit aalajangerneqartarput agguanneqarlutillu. Avataasiorluni aalisarnermi aalisagaqatigiinnik pisassiissutigineqartartunik unioqqutitsigani pisarineqarsinnaasut amerlassusiannik inissiineq (TAC)⁵, immikkoortoq 4.2-mi allaaserineqarpoq. Avataasiorluni aalisarnermi pingaarnertut raajat, qalerallit, saarullit aamma suluppaakkat kiisalu immap ikerani aalisakkat soorlu ammassaat, avaleraasartuut aamma ammassassuit aalisarneqartarput.

Avataasiorluni aalisarnermi akuersissutit tamarmik tunngaviumik piffissaa killilikkami atuuffeqarput pisarineqarsinnaasut qummut killissaat atuutserneqarlutik. Tunngaviumik akuersissutit ukiumi ataatsimi atuuttarput. Tamanna avataasiorluni aalisarnermi aalisagaqatigiinnut pisassiissutitaqartunut atuuppoq raajarniarneq minillugu, raajarniarneq pisassiissutit ataasiakkaat niuerutigineqarsinnaasut atorlugit aqqissuussaavoq. Pisassiissutit ataasiakkaat niuerutigineqarsinnaasut piffissaa killiligaanngillat, inuit ataasiakkaat aamma ingerlatseqatigiiffiit pisassiissutit ilaannik piginnittuusarmata aamma ukiut tamaasa aalisarsinnaanermut akuersissummik nutaamik tunineqartaramik.

Inuit ataasiakkaat aamma ingerlatseqatigiiffiit tamarmik, avataasiorluni aalisarsinnaanermut akuersissummik peqarusuttut, akuersissummik qinnuteqaateqassapput kingusinnerpaamik novemberip 30-ani. Qinnuteqaammik ulloq tunniussivissamut killiliussq avaleraasartuunut aamma ammassassuarnut atuutinnigilaq, taakkununga akuersissutit avataasiorluni aalisarnermit allanit kingusinnerusukkut agguanneqartaramik. 2019-imi ingerlatseqatigiiffiit qulit avataasiorluni aalisarsinnaanermut qinnuteqaataat naalakkersuisoqarfimmit tiguneqarput, taamatullu avaleraasartuunikaamma ammassassuarnik aalisarsinnaanermut ingerlatseqatigiiffinnit qulingiluanit qinnuteqaatit. Taakkununga ingerlatseqatigiiffiit qulingiluat avataasiorluni aalisarsinnaanermut akuersissutinik agguassiffigineqarput, aamma ingerlatseqatigiiffiit arfineq-pingasut avaleraasartuunikaamma assuarnillu aalisarsinnaanermut akuersissutinik agguassiffigineqarput.

Immikkoortuni tulliuuttuni avataasiorluni aalisarnermi pisassiissutinik aamma akuersissutinik tunniussinermit periutsit allaaserineqassapput. Avataasiorluni aalisarneq periutsinut marlunnut agguagaavoq: avataasiorluni aalisarnermut akuersissutinik tunniussinermit periuseq, aamma immap ikerani aalisakkanik avaleraasartuunikaamma ammassassuarnik aalisarsinnaanermut akuersissummik tunineqarnissamut periuseq atorneqartoq. Naggataatigut periutsit kukkuneruineq killiussaata aallaavigalugit naliliiffigineqassapput.

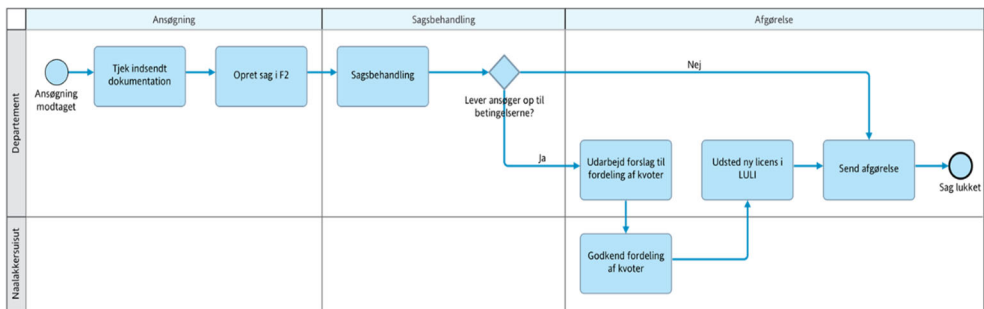
5.1.1 Avataasiorluni aalisarsinnaanermut akuersissutit

Avataasiorluni aalisarsinnaanermut akuersissutinik qinnuteqarnermi agguassinermit periuseq ataani assiliartaliussami nassuiarneqarpoq. Periutsimi nikeriarnerit ataasiakkaat tamarmik immikkoortumi tulliuuttumi nassuiarneqarput.

⁵ TAC, tassaavoq Total Allowable Catch naalisarneqarnera, taanna isumaqarpoq pisarineqarsinnaasut tamavimmik amerlassusiat. TAC aalisakkanut amerlanermut tunngasut pisassiissutit ukiut ataasiakkaarlugit aalajangersorneqartarput. TAC-ip atuuffigaa aalisakkat pineqartut aalisarneqarsinnaanerannut amerlanerpaaffiliuussinertut atuunnit.

Figur 1 Avataasiarluni aalisarsinnaanermut akuersissummik tunniussinermi periuseq

Qinnuteqaat

Qinnuteqaammik suliaqarneq aallartinneqartarpoq inuk imaluunniit ingerlatseqatigiiffik avataasiolu aalisarsinnaanermut akuersissummik tunineqar-nissaminut qinnuteqaammik nassiussigaangat. Avataasiarluni aalisarnermi nalinginnaasumik ingerlatseqatigiiffiit qinnuteqartuusarput.

Avataasiarluni aalisarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqaatit ukiut tamaasa kingusinnerpaamik novemberip 30-ani tunniunneqartassapput. Qinnuteqaat maili aqutugalugu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaleri-nermullu Naalakkersuisoqarfimmumt nassiunneqassaaq. Qinnuteqaaterpiaq tassaavoq qinnuteqarnermi immersugassaq, taanna naalakkersuisoqarfiup nittartagaani inuussutissarsiortunut isaavik aqutugalugu pissarsiari-neqarsinnaavoq.

Sullissineq

Qinnuteqaat sullissisumut naapertuuttumut tunniunneqassaaq, taassuma aallarniutitut nakkutilliiffigissavaa qinnuteqaammik immersuiffissap eqqor-tumik immersorneqarsimanera aamma sullissinerumut atasumik upper-narsaatit pisariaqartut ilanngunneqarsimanerat.

Qinnuteqaammik immersuiffimmi ingerlatseqatigiiffiup atia, attavissat paa-sissutissartaat aamma cvr-nummer ilaassapput. Ilanngullugu ingerlatseqatigiiffiup ilisimatitsissutigissavaa, aalisakkat sorliit, qanoq amerlatigi-sut aamma sumi akuersissuteqarnissaq qinnutigineqarnerisooq. Qinnuteqaammumt ilanngunneqassaaq inuiaassusermut uppenarsaat aamma angis-susianut uppenarsaat. Inuiaassusermut uppenarsaat atorineqassaaq nak-kutilliiffigiumallugu qinnuteqartoq angallammik piginnittuusoq aamma an-gallatip Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqarnera. Angissusianut upper-narsaat atorineqassaaq nakkutilliiffigiumallugu angallat 75 BRT/120 BT sin-nerlugit angissuseqartoq.

Qinnuteqartoq siornatigut avataasiarluni aalisarnermut akuersissummik peqarsimanngippat, piginnittup atuagaataa qinnuteqaammumt ilanngun-neqassaaq. Piginnittup atugaa atorlugu ingerlatseqatigiiffimmi piginnittut nakkutilliiffigineqassapput, aamma ingerlatseqatigiiffik inuussutissarsiuti-galugu aalisarsinnaanermumt piumasaqaatinik naammassinninnera. Pi-umasaqaatit aalisarnermut inatsimmi § 6-imi allaaserineqarput.

Qinnuteqaat eqqortumik immersorneqarsimappat aamma uppenarsaatit pisariaqartut ilanngunneqarsimappata, sullissisup qinnuteqartumit qinnu-

teqaammik tigusaqarsimaneq pillugu qinnuteqartumut uppersaammik nassiussissaaq.

Qinnuteqaatit tiguneqartut tamarmik journalimut F2⁶, toqqorneqassapput. Taassuma saniatigut qinnuteqaatit skemamut nalunaarsorneqassapput tamakkiisumik takuneqarsinnaaqqullugu ingerlatseqatigiiffinnit aalisakkat suut aamma sumiiffiit akuersissummik qinnuteqarfigineqarnerisut.

Tamatuma kingorna sullissineq unitsinneqassaaq. Pisassiissutininik aamma akuersissutininik agguassinerimik suliaqarneq aatsaat aallartinneqarsinnaavoq qinnuteqaammik kingusinnerpaamik tunniussinissamut ullussarittaasup novemberip 30-ata kingorna, aamma decemberip qeqqata kingorna nunanik marlunnik aalisarneq pillugu isumaqatigiissutit suliarineqareernerani.

Pisassiissutininik agguassineq

Ukiut tamaasa avataasiorluni aalisarnermi pisassiissutininik qinnuteqartut akornanni qanoq agguassisoqarnissaanut Naalakkersuisut akuersissuteqartarput. Tamanna pisarpoq Aalisarnermik immikkoortortaqaarfimmit agguassinissamut siunnersuutit allakkiaq tunngavigalugu.

Agguassinissamut siunnersuutip imarai aalisagaqatigiinnik pisassiissutitaqartunut pisassiissutit sinneruttut nalunaarsorneqarnerat, kiisalu inner-suut qinnuteqartut akornanni pisassiissutit qanoq agguataarneqarnissaanut tunngasoq. Ilanngullugu piumasaqaatit immikkut ittut allaaserineqartarput aamma pisassiissummik tunineqarnissamut immikkut isiginiagassat. Taakkua tassaasinnaapput sumiiffimmi immikkut ittumi tulaassisusaati-taanermut piumasaqaatit.

2020-mut agguassinissamut siunnersuummi erserpoq, avataasiorluni aalisarnermi pisassiissutit ataani killiussat naapertorlugit tunniunneqarsimasut. Killiussat 2008-miit atorineqarput, kisianni ukiumit ukiumut Naalakkersuisunit allanngortinneqarsinnaapput:

- Siullertut pisassiissutit ingerlatseqatigiiffinnut ukiut siuliini assingusumik pisassiissutininik tunineqarsimasunut agguanneqartarput.
- Pisassiissutininik sinneruttoqarpat, pisassiissutit siullertut ingerlatseqatigiiffinnut piusunut pisassiissutininik amerlanernik pisariaqartitsisutut nalilikkanut agguanneqartarput. Pisassiissutininik agguassinerimik eqqarsaatingeqartarpoq, pisassiissutit ingerlatseqatigiiffinnut aningaasatigut imminnut napatissinnaasunut agguanneqarnissaat, aamma ingerlatseqatigiiffit piusut akornanni nalinik assigiimmik agguassisoqarnissaa.
- Ingerlatseqatigiiffinnut nutaanut pisassiissutininik tunniussisoqarneq ajorpoq, taakkua qulakkeeqqaarneqarsinnaanngippata ukioq ilivitsoq aningaasatigut akilersinnaasumik aalisarnermik ingerlatsisinnaanerat.

Taamaattumik pisassiissutininik agguassinerimik aallaavigineqartarpoq, ingerlatseqatigiiffiit pisassiissutit ilaannik ukiup siuliani agguassissutigineqartunut assingusumik pissarsisarput.

---

⁶ Naalakkersuisoqarfimmit ESDH-systemi F2 journalimut toqqorterinerimik aamma uppersaatinik passussinerimik atorineqarpoq

Pisassiissutini ataatsini arlalinnilluunniit pisassissutit amerlineqarpata, aallaaviatigut pisassissutit ingerlatseqatigiiffinnut piusunut agguanneqartarput, qinnuteqartunut nutaanut siornatigut avataasiorluni aalisarnermi peqataasimangitsunut tunniussisoqarnani.

Pisassiissutini ataatsini arlalinnilluunniit pisassissutit malunnaatilimmik appariaateqarpata, pisassiissutinik agguaassineq pisassiissutit nalingat tunngavigalugit aamma ingerlanneqartarpoq. Taamaaliornikkut qulakkeerneqassaaq ingerlatseqatigiiffik – pisassiissummik ataatsimik annertuumik pigisaqartoq – naapertuutinngitsumik sakkortuumik eqqorneqannginnissaa, pisassiissut annikinnerullisappat – ingerlatseqatigiiffinnut pisassiissutinik allanik pigisaqartumut sanilliullugu.

Aalajangiineq

Naalakkersuisut pisassiissutinik agguaassinissaa akuersissutigereerpassuk Aalisarnermut immikkoortotaqarfimmi sullissisup ingerlatseqatigiiffinnut pisassiissummik tunineqartunut akuersissutit tunniussissaaq. Akuersissutit aatsaat tunniunneqassapput KANUAANAp ukiup tullissaanut pisassiissutit nutaat LULImi⁷ pilersippagit. Akuersissutini aalisagaqatigiit sorliit qanoq amerlatigisunik pisassiissutit tunniussivigineqarsimanersut takuneqarsinnaavoq aamma angallat sorleq atorlugu aalisartoqarsinnaanersoq. Akuersissutit nalinginnaasumik ingerlatseqatigiiffinni inunnut attavissanut maili atorlugit nassiuunneqartarput. Naggataatigut akuersissutit nutaat F2-mi suliami ingerlatseqatigiiffimmuut tunngasumi journalinut toqqorneqassaaq, kingorna suliat matuneqartarlutik.

Akuersissutinik agguaassineq Aalisarnej pillugu Siunnersuisoqatigiinnut aamma ingerlatseqatigiiffinnut pisassiissutinik tunineqarsimasunut allakkiakkut nalunaarutigineqartarpoq. Allakkiaq F2-mi journalimut toqqorneqartarpoq.

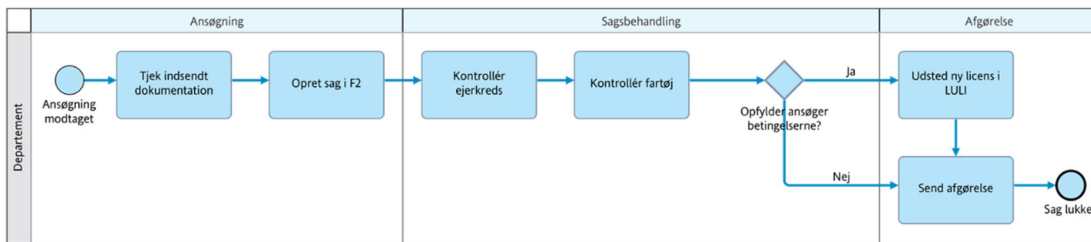
5.1.2 Avaleraasartuunik aamma ammassassuarnik aalisarsinnaanermut akuersissutit

Avaleraasartuunik aamma ammassassuarnik aalisarsinnaanermut akuersissutinik qinnuteqarnermi agguaassinermilu periuseq ataani assiliartaliussami nassuiarneqarpoq. Periutsimi nikeriarnerit ataasiakkaat tamarmik immikkoortumi tulliuttumi nassuiarneqarput.

---

⁷ LULI tassaavoq paasissutissanik toqqortaasivik naalakkersuisoqarfimmi aamma KANUAANAmi atorneqartoq. Naalakkersuisoqarfimmit ilaatigut LULI atorneqarpoq akuersissutinik tunniussinermi aamma inuit ataasiakkaat, ingerlatseqatigiiffiit aamma angallatit, inuussutissarsiorluni aalisarnermi atorneqartut pillugit paasissutissaataannik nakkutilliffigineqarnerannut. LULI KANUAANAmi paarineqarpoq, taanna aamma aalisarnermik aqqiussuussivittut taaneqartarpoq.

Figur 2 Avaleraasartuunik- aamma ammassassuarnik aalisarsinnaanermut akuersissutininik tunniussinerneq

Agguaassinermi killiussanik inissiineq

Ukiut tamaasa naalakkersuisut killiussanik aalajangersaasarput, qinnuteqartut akornanni avaleraasartuut aamma ammassassuit qanoq agguaanneqarnissaannut tunngasumik. Taamaaliortoqartarpoq allakkiaq agguaassinissamut siunnersuut tunuliaqutaralugu, taanna Aalisarnermut immikkoortotaqarfimmit suliarineqartoq. Agguaassinissamut killiliussat Naalakkersuisunit saqqummiunneqannginneranni, killiliussat Aalisarnermut Siunnersuisoqatigiinnut tusarniaassutigineqassapput.

Avataasiorluni aalisarnerit allat paarlaattuannik avaleraasartuunik- aamma ammassassuarnik pisassiissutit qinnuteqartunut agguaanneqartarnerat pil-lugu killiussanik inissiisoqarsimangilaq. Ukiut tamaasa killiliussat Naalakkersuisunit inissinneqartarput, taakkunanga aamma qinnuteqaammik tunniussinissamut killiliussa q inissinneqarluni.

Qinnuteqaammik kingusinnerpaamik tunniussivissaq nalinginnaasumik tassaavoq Naalakkersuisut agguaassinissamut killiliussanik akuersissuteqarnerisa kingorna sapaatip-akunnerit marluk qaangitsinnagit. Qinnuteqaammik tunniussivinissamut killiliussa q agguaassinermilu killiliussat naalakkersuisoqarfiup nittartagaanni tamanut saqqummiunneqartarput.

Naalakkersuisut aalajangerput 2020-mi avaleraasartuunik aamma ammassassuarnik pisassiissutit killiliussat tulliuuttut atorlugit tunniunneqassasut:

- Tunumi avaleraasartuunik pisassiissutit ingerlatseqatigiiffinnut Kalaallit Nunaanneersunut piukkunnartunik angallataatilinnut agguaanneqassapput ulloq januaarip 1.-aa 2020 naalakkersuisoqarfimmit akuersissutigineqartut. Pisassiissutit assigiimmik agguaanneqassapput Kalaallit Nunaanni angallatinut piukkunnartunut, ingerlatseqatigiiffinnit 2020-mi Tunumi avaleraasartoornermi ator-neqartussatut pilersaarutigineqartunut.
- Avaleraasartuut pisassiissutit sillimmatissatut 5.000 tonsit illuartinneqassapput, taakkua Kalaallit Nunaanni angallatinut inniminnigaasut. Taakkua Naalakkersuisoqarfiup ingerlatseqatigiiffimmut aallartinnermi pisassiissutininik tamanik qaqitsimasunut tunniussinnaavai.
- Ammassassuarnik pisassiissutit ingerlatseqatigiiffinnut avaleraasartuunik pisassiissutininik tunineqarsimasunut agguaanneqassapput. Pisassiissutit ingerlatseqatigiiffit akornanni assigiimmik agguaanneqassapput.
- Ammassassuit aamma avaleraasartuut eqqarsaatigalugit pisassiissutit ataasiakkaanit amerlanerpaamik 40 procentit angallatinut attartukkanit pisarineqarsinnaapput. Angallatit attartukkat Northwest Atlantic Fisheries Organization (NAFO) imaluunniit North East Atlantic Fisheries Commis-

sion (NEAFC) ilaasortaasussaataapput imaluunniit Nunani umiarsu-aliveqarfiusuni oqartussaanerup iliuuseqarfigineqarnissaa pillugu isumaqatigiissutinut ilaasuuneertussaapput.

- Ukiup ingerlanerani avaleraasartuunik- aamma ammassassuarnik pisassissutit agguanneqarnerat Naalackersuisunit allanngortinneqarsinnaavoq, pisassissutit sapinngisamik pitsaanerpaamik atorluarneqarnissaat qulakkeerumallugu.

Qinnuteqarneq

Qinnuteqarnermi tunniussivissamut killiliusaaq qaangiukkaangat aamma agguassinermi killiussat tamanut saqqummiutereeraangata, sullissineq aallartinneqartarpoq avaleraasartuunik- aamma ammassassuarnik aalisarnermut akuersissutinik qinnuteqaatit naalackersuisoqarfimmit tigu-neqaraangata. Qinnuteqartut nalinginnaasumik tassapput ingerlatseqatigiiffiit taakku avataasiorluni aalisarsinnaanermut akuersissutinik qinnuteqartartut.

Qinnuteqaat maili aqutigalugu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfimmut nassiunneqassaaq. Qinnuteqaaterpiaq tassavoq qinnuteqarnermi immersugassaaq, taanna naalackersuisoqarfiup nit-tartagaani pissarsiarineqarsinnaavoq. Qinnuteqaat sullissisumut naapertuutumut tunniunneqassaaq, taassuma aallaqqaammut qinnuteqaat F2-mi journalimut toqqussavaa.

Kingorna sullissisup qinnuteqarnermi skema eqqortumik immersorneqarsimanersoq aamma sullissinermit atasumik uppernarsaatissat pisariaqartut ilanngunneqarsimanersut nakkutilliffigissavai. Qinnuteqaat eqqortumik immersorneqarsimappat uppernarsaatissallu pisariaqartut ilanngunneqarsimappata sullissisoq qinnuteqaammik tigusisimanernej uppernarsarlugu qinnuteqartumut nassiussissaaq.

Sullissineq

Qinnuteqaammik immersuiffimmi ingerlatseqatigiiffiup atia, attavissat paassutissartaat aamma cvr-nummer ilaassapput. Ilanngullugu ingerlatseqatigiiffiup ilisimatitsissutigissavaa, aalisakkat sorliit, qanoq amerlatigisut aamma sumi akuersissuteqarnissaaq qinnutigineqarnersoq, aamma aalisarnermi sakkut sorliit atorineqassanersut.

Qinnuteqaammut ilanngunneqassaaq inuiaassusermut uppernarsaat aamma angissusianut uppernarsaat. Inuiaassusermut uppernarsaat atorineqassaaq nakkutilliffigiumallugu qinnuteqartoq angallammik piginnittusoq aamma angallatip Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqarnera. Angissusianut uppernarsaat atorineqassaaq nakkutilliffigiumallugu angallat 75 BRT/120 BT sinerlugit angissuseqartoq.

Qinnuteqaammut aamma ilanngunneqassaaq piginnittup atuagaa. Pigin-nittup atuagaa atsiorneqarsimassaaq ingerlatseqatigiiffiullu piginnittui pillugit paassutissanik erseqqissaatitaqarluni. Toqqaannartumik toqqaannartuunngitsumillu ingerlatseqatigiiffiit allat aqutigalugit piginneqatigiissutit nalunaarsorneqassapput, nakkutillisoqarsinnaaqqullugu, ingerlatseqatigiiffimmi piginnittut inuussutissarsiutigalugu aalisarsinnaanermik ingerlatsinissamut piumasaqaatinik eqquutitsinerat. Piumasaqaatit taakkua aalisarnermut inatsimmi § 6-imi aamma immikkoortoq 4.3-mi allaaserineqarput.

Ingerlatseqatigiiffik angallammik attartornissamik pilersaaruteqartillugu, attartornermut isumaqatigiissutip assilineqarnera taamatullu angissusianut

uppernarsaat, soorluttaaq angallatip attartorniakkap suminnganneerernanut uppernarsaatit qinnuteqaammi ilanngunneqassapput.

Inuiaassusermut uppernarsaatit atorneqassapput angallatip nunani NAFO-mi imalluunniit NEAFC-imi ilaasortaanera imaluunniit Nunani umiarsualiveqarfiusuni oqartussaanerup iliuuseqarfigineqarnissaa pillugu isumaqatigiissutinut ilaasortaanera nakkutilliffiginnaajumallugit, tassa aalisarnermi aalajangersugaanngitsumik unioqqutitsisumik, nalunaaruteqartannginnermut killilersugaanngitsumillu aalisarnermik pinaveersaartitsisussatut isumaqatigiissummut ilaasuninnganneersussaagami (IUU-aalisarnej). Ingerlatseqatigiiffik angallammik attartornissamut pilersaaruteqarpat, KANU-AANAmi sullissisup qinnutigissavaa nakkutilliffigeqqullugu angallaat IUU-aalisarnermik ingerlatsisut nalunaarsorneqarfianni ilaannginnera.

Aalajangiineq

Sullissisoq naliliippat, ingerlatseqatigiiffik Kalaallit Nunaanneersunik piukunnartunik angallataateqartoq, aamma inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik ingerlatsinissamut piumasaqaatinik allanik naammassinnittoq, ingerlatseqatigiiffik avaleraasartuunik- aamma ammassassuarunik pisassiissummik tunineqarsinnaavoq.

Tamatuma kingorna sullissisoq ingerlatseqatigiiffinnut akuersissutinut killiussanik naammassinnittunut akuersissummik tunniussissaaq. Akuersissutini pisarineqarsinnaasut amerlassusiat, sumi pisarineqarsinnaanerata aamma angallat sorleq aalisarsinnaanersoq ersissapput. Akuersissutit nalinginnaasumik ingerlatseqatigiiffinni inunnut attavissanut toqqaannartumik maili atorlugit nassiunneqartarput. Naggasiullugu akuersissutit nutaat F2-mi suliامي ingerlatseqatigiiffimmut tunngasumi journalinut toqqorne-qartarput, kingorna suliat matuneqarlutik.

Pisassiissutinik agguaassineq Aalisarnej pillugu Siunnersuisoqatigiinnut aamma ingerlatseqatigiiffinnut pisassiissutinik tunineqarsimasunut allakkiakkut nalunaarutigineqartarpoq. Allakkiaq F2-mi journalimut toqqorneqartarpoq. Pisassiissutit agguarneqarnerat ukiut ilaanni tusagassiiviit aqqutigalugit tamanut saqqummiunneqartarput. Naalakkersuisoqarfilli ilisimatitsivoq pisassiissutinik agguaassinermut tunngasumik tamanut saqqummiussinissaq pillugu aalajangersimasumik aalajangersagaqanngitsoq.

5.1.3 Periaatsit ingerlatsinermik kukkunersiorneqarnerat

Tulliuttuni Deloitte ingerlatsinermik kukkunersiuinermik suliaqarpoq, avataasiorluni aalisarnermut aamma avaleraasartuunik aamma ammassassuaruarnik aalisarsinnaanermut akuersissutinik agguaassisarnermi periutsit pillugit. Ingerlatsinermik kukkunersiuinerne aallaavigineqarput immikkoortoq 3.3 kukkunersiuusut killiussaata allaaserineqartut.

Inatsisitigut tunngavissaq tamatigut erseqqissuunngilaq tamakki-isuuganilu

Avataasiorluni aalisarsinnaanermut akuersissutinik tunineqarnissamut malittarisassat akuersissutit pillugit nalunaarummi § 3-mi allassimapput (Aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu pillugit Namminer-sorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 8, 8. april 2016-imeersoq) aalisarnermut inatsimmi § 10 tunngavigneqarpoq.

Taakkua saniatigut avataasiorluni aalisarsinnaanermut akuersissutinik tunniussinermut atatillugu piumasaqaatit arlallit atuupput. Piumasaqaatit ilaatigut aalisarnerup piffissaa aamma angallatinut sakkunullu tunngassu-teqarput. Piumasaqaatit taakkua misissuinermi sammineqanngillat.

Taamatuttaa akuersissutinik tunniussinermi qinnuteqartup inuussutis-sarsiutigalugu aalisarnermik ingerlatsisinnaanermut piumasaqaatinik ar-lalinnik naammassinninnaasariaqarpoq. Piumasaqaatit taakkua aalisar-nermi inatsimmi § 6 allassimapput, immikkoortoq 4.3-mi sammineqartut.

Akuersissutit pillugit nalunaarummi § 3, imm. 3-mi takuneqarsinnaavoq, avataasiorluni aalisarnermi akuersissummik tunniussineq aalisagaqatigiin-nut pisassiissutit nalilerneqarnerat tunngaviussasoq, qinnuteqartut katillu-tik amerlassusiat aamma Naalakkersuisut tunniussinermi killiussatut aala-jangersagaat.

Immap ikerani aalisakkat avaleraasartuut aamma ammassuit pillugit Naalakkersuisut ukiut tamaasa pisassiissutinik agguaassinissami killiussa-nik inssiisarput. Naalakkersuisoqarfimmit ilisimatitsissutigineqarpoq tun-niussinermi killiussat ukiut kingullit ingerlaneranni allangortartut. As-sersuutigalugu siornatigut imaappoq ingerlatseqatigiiffiit nunatsinni naju-gaartut kisianni angallatinik pigisaqanngitsut pisassiissutinik tunineqar-sinnaasut. Tamanna 2019-imi allangortinneqarpoq imaasillugu, angallatit nunatsinni angerlarsimaffeqartut kisimik pisassiissutinik tunineqarsinnaa-lerlutik.

Assingusumik Naalakkersuisut ukiut tamaasa avataasiorluni aalisarnermi aalisagaqatigiinnut allanut pisassiissutinik killiliussisarpoq. Tunniussinermi killiliussat ukiumit ukiumut allangorsinnaapput, kisianni ingerlatsiner-mini pisassiissutinik tunniussinermi ukiut tamaasa pisassiissutit killiliussat assingusut atorlugit agguaanneqartarput. Agguaassinermi killiliussat 2008-meersut atorineqarput.

Tamanna isumaqarpoq, pisassiissutit tunngaviatigut ingerlatsivinnut taak-kununga ukiup siuliani pisunut assingusunut agguaanneqartartut. Inger-latseqatigiiffiit nutaat taamaallaat pisassiissutinik tunineqartarput, umiar-suaatileqatigiiffiit qulakkeersinnaappassuk ukiumi ilivitsumi aalisarnermik akilersinnaasumik ingerlatsisinnaanertik. Naalakkersuisoqarfik ilisima-titsivoq, ukiuni kingullerni pisassiissutit amerlassusiat annermik allannguuti-taqarsimanngitsut. Naalakkersuisoqarfik taamaattumik naliliivoq, inger-latseqatigiiffinnut nutaanut pisassiissutinik naammattunik peqanngitsoq.

Pisassiissutinut piumasaqaatit allat § 3, imm. 1, 2 aamma 4-mi allassimasut erseqqissuusut tamakkiisuusullu naliliisoqarpoq. Piumasaqaatit annermik isumasiorneqarnissaminnik pisariaqartitsinngillat, imaluunniit sullissiner-mut atasmusik missiliuussinermik ingerlatsisoqartariaqanngitsoq naliliisoqarpoq.

Tamarmik katinnerani naliliisoqarpoq, inatsisitigut tunngavissakkut naatsor-suutigineqartariaqartoq, piumasaqaatit pingaarutillit qitiusullu naalakker-

Akuersissutit pillugit nalunaarutit § 3

Piffissaa killilerlugu aalisarsinnaanermut akuersissut, tassunga pisassat annertuner-paaffilerneqarsimatillugit inuussutissarsiuti-galugu aasliarnissamut piumasaqaataavoq:

- 1) angallatit 75 BRT/120 BT-tut angitigisut anginerusullu aamma angallatit 6 meteritut tamakkiisumik takissusillit (l.o.a) atorlugit raajarniarneq sinerissamullu qanittumi qaleranniartut ilanngunngit,
- 2) uilunniarnermi, angallatit angissusaat apeqqutaatinnagit aamma
- 3) aalisarneq pillugu oqartussaaffinni nunat allat imaluunniit nunarsuup immikkoortuini aalisarneq pillugu suleqatigiiffiit aalisarner-mik killilersuisinnaanermut pisinnaatitaaffi-gisaanni angallatit Kalaallit Nunaanni nalu-naarsorneqarsimasut atorlugit aalisarnermi.

Imm. 2. Piffissaa killilerlugu aalisarsinnaa-nermut akuersissut, tassunga pisassat an-nertunerpaaffilerneqarsimatillugit, taamatuttaa nunat tamalaat imartaanni malittarisassaqaartitsiviunngitsuni inuussu-tissarsiutigalugu aalisarissamut pi-umasaqaataavoq.

Imm. 3. Akuersissummik tunniussinermi aalisagaqatigiinnut pisassiissutinik aalajan-gersaanermi pineqartunik naliliinermik, qin-nuteqartut tamarmiusut amerlassusiinik Naalakkersuisullu agguaassinermi pi-umasaqaataani tunngaveqassaaq.

Imm. 4. Akuersissut ukiut ataasiakkaar-lugit tunniunneqartassaaq. Uumassusileri-sut siunnersuinerat ukiunut arlalinnut atuuppat aalisarsinnaanermut akuersissu-mik ukiunut arlalinnut atuuttumik tunniuss-isoqarsinnaavoq.

suisoqarfiup atuutsilersnerani erseqqissarneqartartut. Taakkununga tunngasut tassaapput kikkut akuersissutinik qinnuteqarsinnaanerannut killiliussat, aamma qinnuteqartut piginnaassutsimut killiussanik naammassinittut akornanni, qanoq pisassiissutinik agguaassisoqartarneranut tunngasut.

Sullissinermik periaatsit naammattumik uppersaateqanngitsut

Avataasiorluni aalisarnermi pisassiissutinik tunniussineq aamma akuersissutinut qinnuteqaatinik sullissineq pillugit ilitsersuummik suliaqartoqarsimavoq. Ilitsersuut kingullermik decemberimi 2019 nutarsarneqarpoq. Avaleaasartuunik aamma ammassassuarnik pisassiissutinik tunniussisarneq pillugit ilitsersuummik suliaqartoqarnikuunngilaq.

Avataasiorluni aalisarnermi pisassiissutinik tunniussinermi ilitsersuummi akuersissutit pillugit nalunaarummi § 3-mi malittarisassat atuuttut tamakkiisumik allaaserineqarput, aamma pisassiissutinik tunniussinermi aallaaviusut killiliussanik pingasunik imalik allaaserineqarput.

Taakkua saniatigut ilitsersuummi suliat assigiinngitsut pingaernerit allaaserineqarput, qinnuteqaatinik suliaqarnermut atasumik sullissisumit suliarineqartartut, soorlu akuersissutinik agguaassinissami siunnersuutitut suliat aamma tunniussinernik suliat.

Taamaattoq ilitsersuummi tamakkiisumik ilitsersuutigineqanngilaq, avataasiorluni aalisarnermi akuersissutinik pissarsinissamut piunasaqaatit suut ingerlatseqatigiiffinit naammassineqartussatut tunngasut (tassa Piginnaassutsinut killiliuussat). Soorlu ilitsersuummi takuneqarsinnaanngitsoq; aalisarnermi inatsimmi § 6 naapertorlugu, ingerlatseqatigiiffinnut piginnittuunermut kiisalu akileraartartussaataaernermut- aamma najugaqartussaataaernermut piunasaqaatit naammassineqarsimanerisa sullissisumit nakkutilliffigineqartussaanerit. Naalakkersuisoqarfik ilisimatitsivoq, avataasiorluni akuersissutinik tunniussinermi piunasaqaatit taakkua nakkutilliffigineqarneq ajortut, ingerlatseqatigiiffik ukiup siuliani akuersissuummik peqarsimagaangat. Piunasaqaatit taamaallaat nakkutilliffigineqartarput ingerlatseqatigiiffinnut nutaanut akuersissutinik tunniussisoqassatillugu. Taamaaliornikkut arlerinartoqarpoq ingerlatseqatigiiffinni piginnittuni allannguuteqartoqartillugu taakkua paasineqanngitsoortarnerat.

Taamatuttaaq ilitsersuummi takuneqarsinnaanngilaq, sullissisup suliamik ingerlatsinerpiaani pisassiissutinik tunniussinissamut killiliuussat atorlugit qanoq agguaassineramik ingerlatsissanersoq. Ilitsersuummi assersuutugalugu najoqqutassaqaanngilaq, sullissisoq qanoq ililluni naliliissanersoq, ingerlatseqatigiiffiit sorliit pisassiissutinik amerlanernik pisariaqartitsinerannut, imaluunniit qanoq ililluni qulakkeerneqassanersoq pisassiissutinik nalillit ingerlatseqatigiiffiit akornanni agguataarneqassanersut. Assingusumik ilitsersuummi najoqqutassaqaanngilaq, qanoq ililluni sullissisoq naliliissanersoq, ingerlatseqatigiiffiit nutaat ukiumi ilivitsumi aalisarnermik aningaasatigut akilersinnaasumik ingerlatsisinnaanerannut tunngasut. Pissutsit taakkua sullissinermit atasumik missiliuussinermik annertuumik maluginiartariaqakamik ingerlatsiffiusarput.

Aamma naalakkersuisoqarfiup pisassiissutinik agguaasseqqinnermi ingerlatseriaasia ilitsersuummi ilaanngilaq. Ukiup ingerlanerani naalakkersuisoqarfimmit pisassiissutinik agguaasseqqinneq ingerlanneqarsinnaavoq pisassiissutit tamaasa atorluarneqarsinnaanerit qulakkeerniarlugu. Pisassiissutinik agguaasseqqinneq ingerlanneqartarpoq naliliisoqarpat, ingerlatseqatigiiffiup aalisarsinnaanermit piffissaata iluani pisassiissutit tamaasa aalisarsinnaan-

ngikkai naliliisoqarpat. Najoqqutassamut iluaqqutaasumik ilanngunneqarsinnaapput pisassiissutinik agguasseqqinnermi periutsit, tassunga ilanngulugit naalackersuisoqarfimmit najoqqutarineqartussat qaqugukkut agguasseqqinnermik ingerlatsisoqartarneranut tunngasut aamma pisassiissutit ingerlatseqatigiiffinnut allat akornanni qanoq tunniussuunneqartarnissaannut tunngasut.

Qulaani pissutsit eqqartorneqartut ataatsimut isigalugit, sullissinermit tunngatillugu missiliussinermik annertuumik ingerlatsisoqartarpoq aamma sullissinermi amigaataasinnaasunik malunnaatilinnik peqarpoq. Avataasiorluni aalisarnermik sullissinermit ilitersuummi naalackersuisoqarfimmi piginnaassutsinut- aamma agguassinermi killiliuussanik paasinnittaaseq erseqqisarneqartariaqarpoq, sullissinermi misissiliuussineq millisikkumallugu.

Taakkua saniatigut immap ikerani aalisagartassanik agguassisarneq pillugu ilitersuummik suliaqartoqartariaqarpoq, avaleraasartuunik aamma ammassassuarnik pisassiissutinik agguassinermit sullissinermit atorineqarsinnaasunik.

Sullissinermik ingerlatsineq aaqjissuussamit ikiorserneqartoq

Naalackersuisoqarfik ilisimatitsivoq qinnuteqaatit F2-mi journalimut toqqortarneqartarnerat aalajangersimasuusoq. Aamma akuersissutinik nutaanik tunniussinermit LULImi toqqorterisarneq aalajangersimasumik suliaavoq.

Avataasiorluni aalisarsinnaanermut akuersissutinik aamma avaleraasartuunik aamma ammassassuarnik aalisarsinnaanermut akuersissutinik suliaqarnermut atasumik qinnuteqartoqartillugu, suliiissoq paasissutissanik killilinnik LULImit aallertarpoq. Pissutaavoq, paasissutissat, inuiaassusermut aamma uuttuinermit uppersaait qinnuteqaatit immersugassami ersitarnerat.

Periutsinut marlunnut atasumik naliliisoqarpoq, sullissisumit nakkutilliiffiqineqartariaqartoq, qinnuteqartup aalisarnermit inatsimmi Kalaallit Nunaanni akileraartussaaneermut aamma najugaqartussaaneermut aalajangersakkat naammassisinnaanera. Avataasiorluni aalisarsinnaanermut akuersissutinik tunniussinermit akileraartussaaneermut- aamma najugaqartussaaneermut tunngasut nakkutilliiffiqineqarneq ajorput. Naliliisoqarmat paasissutissat taakkua inuit nalunaarsorsimaffiat aamma Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit ajornanngitsumik pissarsiarineqarsinnaasut.

Tamanna tunuliaqutaralugu naliliisoqarpoq, sullissineq aaqjissuussakkut ikiorserneqartoq, taamaaliornikkut inatsisit naapertorlugit aamma pitsaasumik sullissinermik ingerlatsisoqarsinnaasoq.

Qinnuteqarnermik ingerlatsineq naammattumik ikiorserneqanngilaq

Avaleraasartuunik- aamma ammassassuarnik aalisarsinnaanermut qinnuteqarnermi immersugassaq naalackersuisoqarfiup nittartagaani tamanut saqqummiunneqartarpoq, Naalackersuisunit tunniussinissamut killiliussat aalajangersarneqarsimagaangata. Qinnuteqarnermi immersugassaq arlalinik allattuiffissartaqarpoq, qinnuteqartumit immersorneqartussat, kiisalu uppersaaitinut nalunaarsuiffik taanna qinnuteqaammut ilanngunneqartussa. Qinnuteqaammik immersuinissamut ilitersuummik suliaqartoqarsimavoq, taanna qinnuteqaammi immersuiffissap naggataani inissineqarsimavoq.

Taakkua saniatigut piginnaassutsinut- aamma agguaassinermi killiliussat naalackersuisoqarfiup nittartagaat aqutigalugu takuneqarsinnaapput, tasani qinnuteqaammik tunniussivissap ullua kingullernej aamma erserpoq.

Avataasiorluni aalisarsinnaanermut qinnuteqarfissaq naalackersuisoqarfiup nittartagaani inuussutissarsiortunut isaavik aqutigalugu ukioq tamaat pisarsiarineqarsinnaavoq. Qinnuteqarnermi immersugassaq arlalinnik allatuiiffisartaqarpoq, qinnuteqartumit immersoneqartussat, kiisalu uppernarsaatinut nalunaarsuiffik taanna qinnuteqaammik ilanngunneqartussa. Qinnuteqaammik immersuinissamut ilitsersuummik suliaqartoqarsimavoq, taanna qinnuteqaammik immersuiffissap naggataani inissinneqarsimavoq.

Qinnuteqarnermi immersugassami takuneqarsinnaanngilaq qinnuteqartup piginnittuunermut atuagaq uppernarsaatitut nassutissagaat ingerlatseqatigiiffimmu piginnittuunermut tunngasumik. Ingerlatseqatigiiffiup piginnittuinut uppernarsaasinnaaneq pingaaruteqarpoq, aalisarnermut inatsimmi § 6 naapertorlugu, ingerlatseqatigiiffiup piginnittuunermut piumasaqaatinik naammassinninnerata naalackersuisoqarfimmit nakkutilliffiqarsinnaaneranut.

Taassuma saniatigut avataasiorluni aalisarnermi piginnaassutsinut- aamma agguaassinermi killiliussanut tunngasut nittartakkami imaluunniit qinnuteqarnermi immersugassami takuneqarsinnaanngillat. Taamaattumik ingerlatseqatigiiffinnut erseqqittuaannanngilaq, pisassiissutinik tunineqarnissamut piumasaqaatit suut naammassineqartariaqarnersut, aamma pisassiisutit qanoq ilillutik ingerlatseqatigiiffinnut piukkunnartunut agguanneqartarnersut.

Naalackersuisoqarfik ilisimatitsivoq tunniussinermi killiliussat siullermik aalisarnermik soqutigisaqatigiinnut aamma aalisarnermik inuussutissarsiuteqartunut naapertuuttunut ilisimatitsissutigineqaqqaartartut, Naalackersuisut agguaassinissami killiliussanik aamma pisassiisutit agguataarneqarnerannik akuersereeraangata.

Ataatsimut katinneranni naliliisoqarpoq, avaleraasartuunik- aamma ammassuarnik aalisarsinnaanermut qinnuteqarnermi periuseq qinnuteqarnermi immersugassanit ikiorserneqartut kiisalu piginnaassutsinut- aamma agguaassinermi killiliussat pillugit paasissutissiinernit.

Taamaattoq avataasiorluni aalisarsinnaanermut qinnuteqarnermik ingerlatseqatigiiffinnut piginnaassutsinut- aamma agguaassinermi killiliussat pillugit paasissutissiinermik naammattumik ikiorserneqanngitsoq. Piginnaassutsinut- aamma agguaassinermi killiliussat naalackersuisoqarfiup nittartagaani takuneqarsinnaasariaqarput qinnuteqaammik tunniussivissamut ullussarititaasoq sioqqullugu.

Taakkua avataatigut piumasaqaatigineqartariaqarpoq, ingerlatseqatigiiffiit piginnittuunermut atuakkanik nassiuassinissaat, taamaaliornikkut nakkutillisoqarsinnaaqqullugu, aalisarneq inatsimmi § 6 naapertorlugu ingerlatseqatigiiffiit piginnittuunermut piumasaqaatinik naammassinninnerat.

5.2 Sinerissap qanittuani aalisarsinnaanermut akuersissutinik tunniussineq

Sinerissap qanittuani aalisarneq pisassiisutit aamma akuersissutit atorlugit aqqissuussaavoq, taakkua ukiut tamaasa Naalackersuisunit inissinneqartarput. Sinerissap qanittuani aalisagaqatigiinnut pisassiisutitaqartunut TAC-

imik inissiineq avataasiorluni aalisarnermi pisassiissutinik inissiineq ataatsikkut ingerlanneqartarput. Ingerlatseriaaseq immikkoortumi 4.2 allaaserineqarpoq.

Sinerissap qanittuani aalisarnerit akuersissutit tamarmik aallaaviatigut pif-fisaq atuuffigisaat killiligaapput pisassat amerlassusiat qummut killiliusaaq ataatsimoorussalluni. Tamanna isumaqarpoq akuersissutit aallaavittut ukiut ataasiakkaarlugit atuuttartut, aamma angallatit umiatsiaaqqallu pisassat amerlassusiligaq ataatsimoorullugu aalisartaraat. Aalisariaaseq taanna aamma paggatassiilluni aalisarneq.

Paggatassiilluni aalisarneq sinerissap qanittuani aalisagaqatigiinnut pisassiissutitaqartunut tamanut atuuppoq, raajarniarneq aamma sinerissap qanittuani qaleralinniarneq minillugit, taakkua ilaatigoortumik ataasiakkaanut pisassiissutit niuerutigineqarsinnaasut atorlugit Qeqertarsuup Tunuani, Uummannami aamma Upernavimmi (aqutsiveqarfik 47) aqqissuussaavoq. Immikkoortuni taakkunani inuit ataasiakkaat aamma ingerlatseqatigiiffiit pisassiissutit ilaannik piginnittuussapput angallatinit miiterit arfinillit taakkualuunniit sinnerlugit qaleralinniarinnaajumallutik. Taamaattoq sumiiffinik pisassiissutitaqanngitsunik aamma paggatassiilluni aalisarneq ingerlanneqarsinnaavoq umiatsiaaqqanik Qeqertarsuup Tunuani, Uummannami aamma Upernavimmi. Kalaallit Nunaata sinnerani (aqutsiveqarfik 46) sinerissap qanittuani angallatinit aamma umiatsiaaqqanik qaleralinniarneq paggatassiinikkut ingerlanneqarpoq.

Pisassiissutit pillugit nalunaarummi § 13-imi (Aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 8, 8. april 2016-imeersoq) naapertorlugu inuit ataasiakkaat ingerlatseqatigiiffiillu tamarmik, sinerissap qanittuani aalisarsinnaanermut akuersissummik nutaamik kingusinnerpaamik novemberip 30-anni qinnuteqaareersimassapput. Kisianni naalakkersuisoqarfik ilisimatitsivoq qinnuteqaammik ulloq tunniussinissamut killiliusaaq atuutsinneqanngitsoq, aamma ukioq naallugu qinnuteqaatit suliarineqartartut.⁸

Sinerissap qanittuani angallatit umiatsiaaqqallu akuersissutinik nutaanik qinnuteqaataat naalakkersuisoqarfimmit suliarineqartarput. Akuersissut nutaaq ima paasineqassaaq akuersissutit qinnuteqartumut ukiup siuliani tunniunneqarsimanngitsut. Naalakkersuisoqarfimmi aamma suliarineqartarput angallatit akuersissutaasa nutarterneqarnissaannut qinnuteqaatit, kommunini umiatsiaaqqaq akuersissutaasa nutarterneqarnissaannik qinnuteqaatit tamarmik suliarineqartartut.

Naalakkersuisoqarfimmit ilisimatitsissutigineqarsinnaanngilaq akuersissutinik nutaanik qinnuteqaatit aamma nutarterinissamik qinnuteqaatit 2019-imi suliarineqarnersut. Naalakkersuisoqarfimmit ilisimatitsissutigineqarpoq sinerissap qanittuani aalisarnermi angallatinut aamma umiatsiaaqqanut 2019-imi akuersissutit 6.528 tunniunneqartut. Inuit ataasiakkaat aamma ingerlatseqatigiiffiit nalinginnaasumik akuersissummik ataatsimit amerlanernik peqartarput.

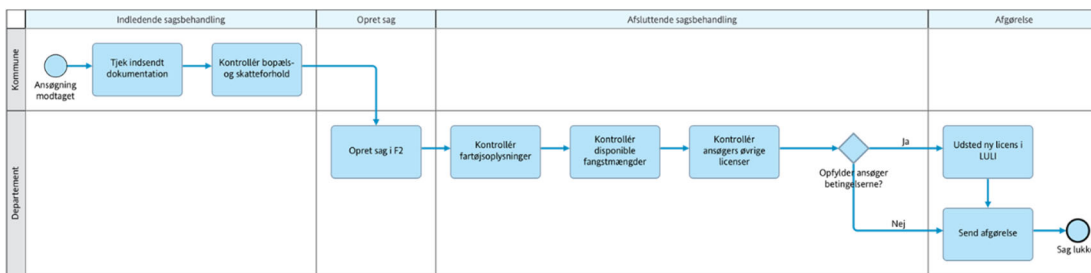
⁸ Qinnuteqaammik ulloq tunniussinissamut killiliusaaq angallatinut miiterit arfinilinnit taakkuningaluunniit takinerusunut aqutsiveqarfimmi 47-mi Qeqertarsuup Tunuani, Uummannaq aamma Upernavimmi, pisassiissutit taakkua ataasiakkaanit niuerutigineqarsinnaagamik (IOK). TAC-i inissinneqaraangat naalakkersuisoqarfik piginnittunut akuersissutinik nutaanik nammineq isumagisumik agguaaassarpoq.

Immikkoortuni tulliuuttuni allaaserineqassaaq angallatinut umiatsiaaqqanullu akuersissutininik nutaanik taamatullu angallatit akuersissutaanik nutarterneqarnissaannik qinnuteqaatit suliarineqarnerannik ingerlatsineq allaaserineqarput.

5.2.1 Aallartinnermit naammassinnermut suliap ingerlanera

Angallatinik aamma umiatsiaaqqanik aalisarsinnaanermut akuersissutininik nutaanik qinnuteqaarneranni kiisalu angallatit akuersissutaasa nutarterneqarnissaannut qinnuteqaarnermi sulianik ingerlatsinermik periutsit ataani assiliartaliussamiipput. Akuersissutininik nutaanik tunniussinnermi aamma akuersissutininik nutarterinermik sullissinnermi malittarisassat assigiinngitsut ator-neqartarput. Periutsimi nikeriarnerit ataasiakkaat immikkoortumi tulliuuttumi allaaserineqarput.

Figur 3 Sinerissamut qanittumi aalisarsinnaanermut akuersissummik tunniussineq

Kommunimi aallartisarluni sullissineq

Qinnuteqaammik periuseq aallartittarpoq inuit ataasiakkaat imaluunniit ingerlatseqatigiiffiit sinerissap qanittuani aalisarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqaarnerisigut⁹. Akuersissutininik nutaanik qinnuteqaarnerit aamma akuersissutit nutarterneqarnissaannik qinnuteqaatit ukiut tamaasa novemberip 30-anni tunniunneqareersimassapput, kisianni tunngaviatigut qinnuteqaatit ukioq kaajallallugu tiguneqartarput suliarineqarlutillu. Qinnuteqaatit tamarmik qinnuteqartup kommunu najugaqarfigisaanut nassiunneqassapput. Qinnuteqaaterpiaq tassaavoq skema immersugassaaq, taanna kommunimi pissarsiarineqartoq imaluunniit qarasaasiakkut naalackersuisoqarfiup nittartagaatigut inuussutissarsiortunut isaavik aqutugalugu pissarsiarineqarsinnaasoq. Saarullinnut, qaleralinnut aamma nipisanut aalisarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqaat ataatsimoortoq piuvoq. Taassuma saniatigut kapisilinniarsinnaanermut aamma assagiarsunniarsinnaanermut qinnuteqaatit immersuiffissat immikkoortut piupput.

Kommunimit nakkutilliiffigineqassaaq, qinnuteqaat eqqortumik immersorneqarsimasooq aamma uppenarsaatit sullissinnermi ator-neqartussat pisariaqartut ilanngunneqarsimanagerat. Angallammut miiterinik arfinilinnit anginerusumut akuersissut qinnuteqaatigineqarpat, inuiaassusermut uppenarsaat aamma angallatip angissusianut uppenarsaat ilanngunneqassapput. Inuiaassusermut uppenarsaat ator-neqassaaq nakkutilliiffigiumallugu, angallat Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqarnera aamma qinnuteqartup angallam-piginnittuunera. Angallatip angissusianut uppenarsaat ator-neqassaaq

⁹ Naalackersuisoqarfik ilisimatitsivoq, ingerlatseqatigiiffiit mikinerit nalinginnaasumik kommunu aqutugalugu akuersissutininik qinnuteqartartut, ingerlatseqatigiiffiit anginerit naalackersuisoqarfimmut toqqaannartumik attaveqartartut.

angallatip takissusia, silissusia aamma tonnagia nakkutilliiffigiumallugit.

¹⁰Umiatsiaaqanut (tassa angallatinut miiterit arfinillit ataallugit angissusilinnut) tunngatillugu inuiaassusermut uppersaammik aamma angallatip angissusianut uppersaatinik nassiussisoqassanngilaq.

Qinnuteqartoq siornatigut akuersissummik assingusumik peqarsimangippat, qinnuteqartup Aalisarnermut Piniarnermullu ilinniarfimmit imarsiornermik ilinniagaqarsimaneranut uppersaatit imaluunniit ukiuni marlunni ataannartumik sinerissamut qanittumi aalisarnermi inuttatut sulisimanermut uppersaatit qinnuteqaammut ilanngutissavai. Inuttatut atorfeqarsimanermut uppersaatit nalinginnaasumik ukiumoortumik nalunaarsukkat aamma sulisitsisup oqaaseqaataatigut uppersarneqartarput. Qinnuteqartoq imarsiornermik ilinniagaqarsimangippat imaluunniit angallammi atorfeqarsimangippat, qinnuteqartup uppersassavaa taanna nammineerluni piginnaassutsinik assingusunik allatut iliorluni peqalersimanini. Tamanna nalinginnaasumik najukkami aalisartut peqatigiiffianit allakkatigut oqaaseqaat aqutigalugu uppersarneqassaaq, imaluunniit kommunimi inuussutissarsiornermut siunnersortip oqaaseqaataatigut.

Kommunimit inuit nalunaarsorsimaffiat aqutigalugu nakkutilliiffigineqassaaq, qinnuteqartoq ukiut marluk siulii Kalaallit Nunaanni inuit nalunaarsorsimaffianni allattugaataasimasoq. Taassuma saniatigut kommunimit nakkutilliiffigineqassaaq, qinnuteqartoq qaammatisiutit naapertorlugit ukiut marluk kingullit Kalaallit Nunaanni tamakkiisumik akileraartartussaataasimasoq. Qinnuteqartup akileraartarnermut- aamma najugaqarnermut pi-umasaqaatit naammassippagit, kommunip qinnuteqaat atsiussavaa naqisusserlugulu, maililu aqutigalugu Akuersissutinut immikkoortortaarfimmut nassiullugu. Qinnuteqartup akileraartarnermut- aamma najugaqarnermut pi-umasaqaatit naammassinngippagit, qinnuteqaat kommunimit akuersissutinut immikkoortortaarfimmut tassannga immikkut akuersissutigneqassanersoq naliliisoqartussanngorlugu nassiunneqassaaq.

Naalackersuisoqarfimmi qinnuteqaammik naammassinnineq

Naalackersuisoqarfimmi suliaq Akuersissutinut immikkoortortaarfimmi sullissisumut naapertuuttumut tunniunneqassaaq. Sullissisup misissussavaa, qinnuteqaat eqqortumik immersorneqarsimanersoq, aamma qinnuteqartup akileraartussaataanermit najugaqarsimasussaataaneremullu pi-umasaqaatinik naammassinninnera kommunimit nakkutilliiffigineqarsimanagera.

Kingorna qinnuteqaat F2-mi journalimut ilanngunneqassaaq. Sullissineq aallartinneqassaaq qinnuteqartup LULI pilersinneqareersimaneranik misissorneratigut, aamma qinnuteqartoq ukiup siuliani aalisakkamik pineqartumik aalisarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqareersimanersoq. Qinnuteqartoq ukiup siuliani akuersissummik assingusumik peqarsimappat akuersissutip nutarterneqarnissaa qinnuteqaatigineqarpoq. Qinnuteqartoq ukiup siuliani assingusumik akuersissutaateqarsimangippat akuersissummik nu-taamik qinnuteqarneq pineqarpoq.

¹⁰ Angallatip angissusianut uppersaat atorfeqartarpoq angallat pillugu paasissutissanik arlalinnik nakkutilliisinaajumalluni, taakkununga ilanngullugit takissutsit, silissutsit, tonnage il.il. angallatit miiterinik arfinilinnik taakkualunniit sinnerlugit takissusillit sinerissap qanittuani aalisarnermut atorfeqartut tunngavittut 75 BRT/120 BT ataallugit angissuseqassapput, kisianni aalisariaatsini ataasiakkaani immikkut malittarisassanik atuuttoqarsinnaavoq. Assersuutigalugu aqut-sisoqarfik 47-mi qalerallinnarneq angallatinit annerpaamik 19,99 BRT/31,99 BT angissusilinnit kisimi ingerlanneqassaaq.

Akuersissummik nutarterinermit atasumik sullissisup nakkutilliiffigissavaa, angallatip sumingaanneerneranut uppersaatit LULImi angallat pillugu uppersaatinut assingunersut. Angallat nutaaq pineqarpat sullissisoq KANUAANAmut qinnuteqassaaq angallat LULImi pilersinneqaqqullugu. Taava sullissisup nakkutilliiffigissavaa akuersissummik nutarterineq ima kinguneqassanngitsoq, qinnuteqartoq ataatsikkut angallammut akuersissummik aamma umiatsiaaqqamut akuersissummik peqarnissaa. Qinnuteqartoq toqqaannartumik toqqaannangitsumilluunniit (umiarsuaatileqatigiiffimmik imaluunniit ingerlatseqatigiiffimmik piginneqataanerit aqutigalugit) angallatinik angallatitut akuersissutitalinnik aamma umiatsiaaqqanik akuersissutitalinnik ataatsikkut pigisaqarsinnaanngilaq.

Akuersissut nutaaq qinnutigineqarpat, tunniussinermit aalisakkat aalisarsinnaasat qinnutigineqartut pisarinqarsinnaasut amerlassusiat tunngavilugit naliliisoqassaaq. Naalakkersuisoqarfik ilisimatitsivoq, aallaavittut assagiarsunnik aalisarnermi akuersissutinik nutaanik tunniussisoqartanngitsoq, taakkuninnga aalisarnermik ingerlatsisut naammattumik amerlassuseqarnertut nalilerneqarmat.

Taassuma saniatigut Naalakkersuisunit aalajangerneqarpoq aqutsiveqarfimmi Qeqertarsuup Tunuani aamma Uummannami umiatsiaaqqanik qalerallinnarsinnaanermut akuersissutinik nutaanik tunniussisoqartanngitsoq, qalerallit amerlassusiisa ersersimmagu pisarinqartartut suli inerisimavinnigitsut amerlavallaartut¹¹. Sinerissap qanittuani aalisarnermi allani, taakkuninnga ilanngullugu Upernavimmi umiatsiaararsorluni qalerallinnarnermi, aallaavittut akuersissutinik nutaanik tunniussisoqartarpoq.

Akuersissutinik nutaanik tunniussinermit nalilerneqartarpoq qinnuteqartoq Aalisarnermit Piniarnermullu ilinniarfimmit imarsiornermik ilinniagaqarsimanersoq, imaluunniit ukiuni marlunni ataannartumik sinerissamut qanittumi aalisarnermi inuttatut sulisimanersoq allatuulluunniit iliorluni piginnaassutsinik peqalersimanersoq. Naalakkersuisoqarfimmit ilisimatitsisutigineqarpoq, piumasaqaatit tunngavilugit immikkut akuersissummik tunniussisoqarsinnaasooq, qinnuteqartoq sinerissap qanittuani aalisarsinnaanermut akuersissutinik allanik peqarsimappat.

Aalajangiineq

Qinnuteqartup akuersissutaatimi nutarternissaannut imaluunniit akuersissummik nutaamik tunineqarnissamut piumasaqaatinik naammassinninnaappat, sullissisoq akuersissummik nutaamik LULUmi qinnuteqartumut tunisissaaq. Ukiup nikinnerani qinnuteqaammik nutarterineq pineqarpat, akuersissut aatsaat tunniunneqarsinnaavoq, Naalakkersuisut sinerissamut qanittumi pisassiissutinik aalajangiippata, aamma KANUAANA LULImi pisasat nalunaarsorneqarnerannik pilersitsisimappat. Akuersissummi takuneqarsinnaasaaq aqutsiveqarfimmi sorlermi umiatsiaaraq angallaluunniit aalisakkamik pineqartumik aalisarsinnaanersoq. Akuersissut qinnuteqartumut toqqaannartumik imaluunniit kommunimut maili aqutigalugu nassiunneqassaaq akuersissut qinnuteqartup tassunga aassavaa. Naggataatigut akuersissut nutaaq F2-mi suliami qinnuteqartumut tunngasumi toqqorneqassaaq, suliarlu matuneqarluni.

5.2.2 Periaatsip ingerlatsinermit kukkunerisiorneqarnera

Tulliuttuni Deloitte sinerissap qanittuani aalisarsinnaanermut akuersissutinik tunniussinermit periaatsio ingerlatsinermit kukkunerisiorneqarneranik suli-aqarpoq. Ingerlatsinermit kukkunerisiornermi kukkunerisiornermit killiliussat immikkoortoq 3.3-mi allaaserineqartut aallaavilugineqarput.

¹¹ Pisarinqartartut suli inerisimavinnigitsut amerlavallaartut

Inatsisitigut tunngavissaq tamatigut erseqqissuunngilaq tamakki-isuuganilu

Sinerissap qanittuani angallatinut aamma umiatsiaaqqanut aalisarsinnaanermut akuersissutinik tunniussisarnermi malittarisassat akuersissutit pillugit nalunaarummi § 8 (Aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 8, 8. april 2016) allassimapput. Malittarisassat talerpimmi takuneqarsinnaapput.

Taakkua saniatigut assagiarsunnik, kapisilinnik imaluunniit nipisanik aalisarsinnaanermut akuersissutinik tunniussinermut atasumik piumasaatit arlallit allat atuupput. Piumasaqaatit ilaatigut piffissamut aalisarfiusinnaasumut tunngassuteqarput aamma angallatinut sakkusanullu piumasaqaatit. Piumasaqaatit aalisakkamut pineqartumut nalunaarutini allassimapput aamma misissuineri matumani sammeneqanngillat. Taamatutaaq akuersissummik tunniussinermi pinngitsoorani qinnuteqartup inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik ingerlatsisinnaanermi piumasaqaatinik arlallinnik naammassineqaassaaq. Piumasaqaatit taakku aalisarneq pillugu inatsimmi § 6-imi aamma immikkoortoq 4.3-mi allaasereqarput.

Angallatit aamma umiatsiaaqqat akuersissutaasa nutarterneqarsinnaanernannut akuersissutinik tunniussisoqarsinnaavoq, qinnuteqartoq ukiup siuliani assingusumik akuersissutaateqarsimappat. Nutarterineri aalisagaqatigiinnut pineqartunut aalisagartassiissutit aamma aalisarsinnaasut pioreersut aallaavigalugit aalajangersimasumik naliliisoqassaaq. § 8, imm. 1-imi piumasaqaatit ersareqqissaartut allaanneqanngillat aalisagartassiissutit qanoq amerlatigisut pisarineqarsinnaanernannut aamma aalisarsinnaasut pioreersut qanoq amerlatigisariaqarnerannut tunngasut. Tamasma kinguneranik naalackersuisoqarfimmi naliliisoqassaaq, aalisagartassiissutinik aamma aalisarsinnaasut pioreersut naammannersut.

Naalackersuisoqarfik ilisimatitsivoq, qinnuteqartut tamarmik ukiup siuliani assingusumik akuersissuteqartut aallaaviatigut akuersissummik nutaamik tunineqartartut. Akuersissummik tunniussinerpiani aalisagaqatigiit aalisagartassiissutigineqartut aamma aalisarsinnaasut pioreersut aalajangersimasumik nalilerneqarnerannik ingerlatsisoqartanngitsoq.

Angallatinut aamma umiatsiaaqqanut akuersissutinik nutaanik tunniussinermi aalisagaqatigiinnut aalisagartassiissutigineqartut aamma aalisarsinnaasut pioreersut aalajangersimasumik nalilerneqarnerannik ingerlatsisoqassaaq § 8, imm. 2-mi piumasaqaatit eqqoqqissaartut allassimanngillat, aalisagaqatigiinnut aalisagartassiissutigineqartut aamma aalisarsinnaasut pioreersut qanoq amerlatigisariaqarnerat. Tamatuma kinguneranik naalackersuisoqarfik naliliissaaq aalisagaqatigiinnut aalisagartassiissutigineqartut aamma aalisarsinnaasut pioreersut naammannersut akuersissutinik nutaanik tunniussinissamut.

Naalackersuisoqarfik ilisimatitsivoq assagiarsunniarnermut imaluunniit Qeqertarsuup Tunuani aamma Uummannami umiatsiaararsorluni sinerissamut qanittumi qaleralinniarsinnaanermut akuersissutinik nutaanik tunniussoqarneq ajortoq. Taamannak ingerlatsineri pissutaavoq, aalisagaqatigiit aalisapilunneqanerit aamma suli inerivissimanngitsunik amerlavallaanik pisaqartarneq. Sinerissap qanittuani aalisarnermut allanut pisassiissutinik nutaanik tunniussisoqartarpoq, aalisagaqatigiinnit aalisagartassiissutit aamma aalisarsinnaasunik pioreersunik aalajangersimasumik nalilineri ingerlatseqqaarani.

Akuersissutit pillugit nalunaarut § 8

Akuersissutit aalajangersarneqartut § 4, imm. 1, nr. 1, § 4, imm. 1, nr. 2 aamma § 5, naapertorlugit qinnuteqartumut tunniussisoqarsinnaavoq, ukiup siuliani assingusumik akuersissutaateqartumut.

Akuersissummik tunniussinermi naliliineq aalajangersimasooq aallaavigineqarpoq, aalajangiineri killiliussat tulliuuttut ator-neqartarput:

- 1) Pisarineqarsinnaasut amerlassusiat.
- 2) Aalisarsinnaasut pioreersut.

Imm. 2. Akuersissut § 4, imm. 1, nr. 1, § 4, imm. 1, nr. 2 aamma § 5 naapertorlugit qinnuteqartunut tunniunneqarsinnaapput, uliup siuliani assingusumik akuersissutaateqarsimannifitsunut. Tunniussineq naliliineri aalajangersimasumik tunngaveqarpoq, killiliussat tulliuuttut oqimaalutaasarlutik:

- 2) Aalisarsinnaasut pioreersut.
- 3) Qinnuteqartoq Aalisarnermut Piniarnermullu Ilinniarfimit imarsionermut ilinniakkamik imaluunniit allatut ililluni piginnaasanik assingusunik peqalersimannersoq.
- 4) Qinnuteqartoq ukiuni marlunni ingerlaannartumik sinerissap qanittuani aalisarnermi inuttaasimannersoq.
- 5) Qinnuteqartoq aalisarnermik akilersinnaasumik ingerlatsisinnaanersoq.

Imm. 3. Qinnuteqartoq imm. 1-ip iluani innersoq, qinnuteqaatit sioqullugit imm.2-mi ilaannersoq nalilerneqassaaq.

Imm. 4. Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalackersuisoqarfiup § 8, imm. 1 imaluunniit § 8, imm. 2 nalilinerimut atugassaminik, qinnuteqartumik akuersisitsilluni, qinnuteqartup kommuni angerlarsimaffigisaanut paasissutissanik pisariaqartunik aamma najukkami aalisartut pinartullu peqatigiiffianit pissarsiniarsinnaavoq.

Taakkua saniatigut akuersissutinik nutaanik tunniussinermi nalilerneqartarpoq, qinnuteqartoq sivikinnerpaamik ukiuni marlunni inuttatut sulisimanersoq imaluunniit piginnaasanik assingusunik allatut pissarsisimanersoq, kisalu qinnuteqartoq akilersinnaasumik aalisarnermik ingerlatsisinnaanersoq. § 8, imm. 2, piumasaqaatit ersareqqissaartut allanneqanngillat, piginnaasanik assingusunik pissarsisimaneq qanoq paasineqartariaqarnermaq pillugu, imaluunniit qaqugukkut aalisarneq imminut akilersinnaanersoq pillugu. Aammattaaq erseqqinnerusumik nassuiarneqanngilaq, qinnuteqartup inuttatut sulinermini qanoq atuuffeqarsimaneranut tunngasut.

Naalackersuisoqarfimmit ilisimatitsissutigineqarpoq, qulaani taaneqartut qanoq nassuiarneqassanersut pillugit aalajangersimasumik ingerlatseriaammik pilersitsisoqarsimangitsaq. Qinnuteqartup najugaani aalisarnermut piniarnermullu peqatigiiffimmit oqaaseqaat qinnuteqartup aalisarnermik ilisimasaanut uppernarsaatit atorneqarsinnaanera akuerineqartarpoq.

Taakkua saniatigut aalajangersimasumik najoqqutaqarluni qinnuteqartup aalisarnermik akilersinnaasumik ingerlatsisinnaanera nalilerneqarneq ajorpoq. Naalackersuisoqarfik ilisimatitsivoq ingerlatseriaaseq taanna aalisartunik nutaanik sinerissap qanittuani aalisarnermik ingerlatsilersinnaanerannut periarfissiissasoq.

Ataatsimut katinneranni naliliisoqarpoq, sinerissap qanittuani aalisarsinnaanermut akuersissutinik tunniussisarnermi inatsisitigut tunngavissat eqqarsaatigalugit, naatsorsuutigineqartariaqartoq, naalackersuisoqarfimmit piviusunngortinneqartartut pillugit piumasaqaatinik erseqqissaasoqarnissaa.

Sullissineq missiliuussinernik malunnaatilinnik aamma amigaataasinnaasunik imaqarpoq

Sinerissap qanittuani aalisarsinnaanermut akuersissutinik nutarterinermik aamma akuersissutinik nutaanik tunniussinermi qinnuteqaatinik suliaqarnermik periusseq ilitsersuummi ataatsimi allaaserineqarpoq. Ilitsersuut kingullermik oktoberimi 2018 nutarterneqarpoq. Naalackersuisoqarfik ilisimatitsivoq ilitsersuummik nutarsaaneq ingerlaleruttortoq.

Ilitsersuummi malittarisassat atuuttut tamarmik katersorneqarnerat amigaataavoq, sullissinermit atasumik malittarisassanik eqquutsitsineq nakkutilliiffigineqassagaluarpat atorneqartussat.

Ilitsersuummi aamma najoqqutassaq tamakkiisoq amigaataavoq, sullissisup suliamik ingerlatsinermini qanoq tunngaviusumik naliliinermik ingerlatsisinaanut tunngasut, tassa akuersissutinut nalunaarummi § 8, imm. 1-2 naapertorlugit (piginnaassutsimut killiliussat) piumasaqaatit qanoq ililluni qinnuteqartup naammassinissaanik naliliineq.

Assersuutigalugu ilitsersuutikkut ersinngilaq, qanoq ililluni sullissisoq naliliissanersoq, qinnuteqartoq imarsionermik ilinniakkamut assingusumik peqarnermaq. Ilitsersuummi ilanngunneqarluarsinnaapput uppernarsaanermut assersuutit, sullissinermit atasumik akuersinermit tunngaviusartut. Naalackersuisoqarfik ilisimatitsivoq, qinnuteqartoq nalinginnaasumik aalisartut piniartullu peqatigiiffiannit imaluunniit kommunimi inuussutissarsionermut siunnersortip oqaaseqaataanik nassiussisartaq.

Taakkua saniatigut pisarineqarsinnaasut aallaavigalugit naalackersuisoqarfiup naliliinermik qanoq ingerlatsisarnera ilitsersuummi takuneqarsinnaanngilaq. Assagiarsunnut aalisarsinnaanermut imaluunniit Qeqertarsuup

Tunuani aamma Uummannami sinerissap qanittuani qalerallinniarinnaanermut akuersissutiniq nutaanik tunniussisoqassannginneranik aalajangiussi-neq ilitsersuummi aamma ilaangilaq.

Qulaani pineqartut ataatsimut katinneranni naliliisoqarpoq, sullissinermut atasumik missiliuussinermik malunnaatilimmik aamma amigaatitaqarsinnaasumik ingerlatsisoqartartoq. Sinerissap qanittuani aalisarnermut ilitsersuummi erseqqissarneqartariaqarpoq naalakkersuisoqarfiup Piginnaasutsinut- aamma agguaassinermi killiliuussani taaguutini pingaarutilinnik paasinnittaasia, sullissinermut atasumik sullissisup missiliuussinermi ikilisarsinnaajumallugit. Taakkua saniatigut naalakkersuisoqarfiup aalisagartassiissutiniq pisarineqarsinnaasut sinnerinik naliliisarnerani ingerlatseriaaseq atorneqartoq ilitsersuummi ilanngunneqartariaqarpoq.

Sullissinermik ingerlatsineq aaqqissuussamit ikiorserneqartoq

Naalakkersuisoqarfimmit ilisimatitsissutigineqarpoq, qinnuteqaatinik journalimut toqortorineq F2 aqutigalugu pisartoq. Aammattaaq akuersissutiniq nutaanik tunniussinermi LULImi ingerlatsineq aalajangersimasumik peruserineqarpoq.

Paasissutissat qinnuteqartup najugaqarneranut- aamma akileraartarneranut tunngasut kommunimit pissarsiariniarneqartarput suliameq ingerlatsinerup aallartisarnerani. Paasissutissat taakkua kommunimi sullissisumit ajornanngitsumik pissarsiarineqarsinnaapput inuit nalunaarsorsimaffiat aamma Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik aqutigalugit.

Taamatuttaaq naliliisoqarpoq naalakkersuisoqarfimmi sullissisumit qinnuteqartup siornatigut akuersissutaataanik aamma angallataanik LULI aqutigalugu paasissutissanik pissarsiarineq ajornanngitsuusoq.

Tamanna tunuliaqutaralugu naliliisoqarpoq sullissineq aaqqissuussamit ikiorserneqartoq, taamaattumik sullissinermik inatsisinik tunngavissaqarluni aamma pitsaasumik ingerlatsisoqarsinnaasoq.

Qinnuteqarnermik periuseq ilaannakortumik ikiorserneqartoq

Inuit ataasiakkaat aamma ingerlatseqatigiiffiit sinerissap qanittuani aalisarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqarnissamik kissaateqartut, naalakkersuisoqarfiup nittartagaatigut inuussutissarsiortunut isaavik aqutigalugu qinnuteqarnermi immersuiffissamik aallersinnaapput. Saarullinniarinnaanermut, qalerallinniarnermut aamma nipisanniarnermut qinnuteqaatissaq katersaq atuuppoq. Taakkua avataatigut kapisilinnik assagiarsunillu aalisarsinnaanermut immikkut qinnuteqarfissaqarpoq. Qinnuteqarluni immersuiffissat immersugassartaat arlaliupput qinnuteqartumit immersorneqartussat kiisalu uppersaatinut nalunaarsuiffik, immersugassamut ilanngunneqartussa. Qinnuteqarluni immersuiffissamut ilitsersuummik suli-aqartoqarsimanngilaq, soorlu avataasiorluni aalisarsinnaanermut qinnuteqaammik immersuiffissamut ilitsersuummik suli-aqartoqarsimaneratut.

Qinnuteqaammik immersuiffissani tamani ersippoq, qinnuteqartup qinnuteqaatini kommunimi angerlarsimaffigisamini tunniutissagaa. Taamaattoq naalakkersuisoqarfiup nittartagaani ersinngilaq, qinnuteqaat kommunimut tunniunneqassasoq. Paasissutissaq taanna nittartakkamut ilanngunneqarsinnaalluarpoq, qularutigineqaqqunagu qinnuteqaat kimut nassiunneqassanersoq.

Nittartakkami imaluunniit qinnuteqarluni immersugassammi allassimanngilaq, qinnuteqaammik immersuinermit atasumik apeqqutit qinnuteqartup

kommuni angerlarsimaffigisaanut saaffiginnissutigineqassasut. Naalakkersuisoqarfik ilisimatitsivoq, qinnuteqaammik immersuiffissamik immersuiner-mut atasumik qaqutikkut apeqquteqartoqartartoq, qinnuteqartoq apeqqutissaqarsimassaguni nalinginnaasumik kommunimut saaffiginnittarpoq. Tunngaviatigut kommunimit qulakkeerneqartarpoq qinnuteqaat eqqortumik immersorneqartoq aamma sullissinermut atasumik uppernarsaatiniq pisari-aqartunik imaqartoq.

Taassuma saniatigut nittartakkami imaluunniit qinnuteqaammik immersuiffissami takuneqarsinnaanngilaq ukiup tullissaanut akuersissummik qinnuteqaammik tunniussivissamut killiliussaq novemberip 30-anni pisartoq. Naalakkersuisoqarfik ilisimatitsivoq qinnuteqaammik tunniussivissamut killiliussaq nittartakkami takuneqarsinnaanngitsaq, ingerlatsinermi periusiukkut qulakkeerneqassammat sinerissap qanittuani aalisarsinnaanermut nutaamik qinnuteqartut ukioq naallugu qinnuteqarnermut periarfissaqarnissaat. Taamaattumik qinnuteqaatit ukioq kaajalallugu suliarineqartarput.

Taamatuttaaq nittartakkakkut imaluunniit qinnuteqaammik immersuivimmi ersinngilaq, ingerlatseqatigiiffiit piginnittuunermut atuakkamik ingerlatseqatigiiffimmik piginnittunut tunngassuteqartut pillugit uppernarsaammik nassiussisussaanagerat. Naalakkersuisoqarfik ilisimatitsivoq aalisarnermut inatsimmi § 6 piginnittuunermut piumasaqaatit kiisalu akileraartussaanager-mut najugaqartussaanagermullu ingerlatseqatigiiffinnut piumasaqaatit sullissinermut atasumik nakkutilliiffigineqarneq ajortut.

Suut tamarmik katinneranni naliliisoqarpoq, qinnuteqarnermik periuseq paasisutissanik pitsaanagerusunik ikiorserneqartariaqartoq. Qinnuteqaammik immersuiffissamut aamma uppernarsaatiniq piumasaqaatit ilitseruutaannik iluaqqutaasumik suliaqartoqarsinnaavoq. Taakkua saniatigut piumasaqaatigineqartariaqarpoq ingerlatseqatigiiffiit piginnittuunermik atuakkanik nassiussisaqullugit nakkutilliiffigineqarsinnaaqqullugu, aalisarnermut inatsimmi § 6 naapertorlugu ingerlatseqatigiiffiit piginnittuunermut piumasaqaatiniq naammassinnissinnaasoq.

5.3 Ukiumut pisassiissutiniq niuernerq

Raajarniarnerup iluani aamma sinerissap qanittuani qaleralinniarnerup ilaani akuersissutiniq pigisaqartup ukiumut pisassiissutaatini tamakkerlugu ilaana-kortorluunniit tuniniarsinnaavaa. Ukiumut pisassiissut ima paasineqas-saaq aalisarsinnaasat tonsinngorlugit amerlanerpaaffiat, inuup ataatsip imaluunniit ingerlatseqatigiiffiup ukiumi pineqartumi aalisarsinnaasaatut akuersissutaateqarfigisaa.

Ukiumut pisassiissummik niuernermi tunisisup ukiumi pineqartumi pisassiis-sutini pisisumut tunniutissavaa. Ukiup tulliani pisassiissummik niuertoq uki-umut pisassiissummik assingusumik tunineqaqqisaaq.

Ukiumut pisassiissumik niuertoqarsinnaavoq raajarniarnerup aamma sine-rissamut qanittumi qaleralinniarnermi, taanna angallatinit miiterit arfinilinnit anginernilluunniit aqutsiveqarfik 47-mi Qeqertarsuup Tunuani, Uumman-nami aamma Upernavimmi ingerlanneqartarpoq, pisassiissutit taakkua kisi-mik ataasiakkaanit niuerutigineqarsinnaagamik (IOK).

Ukiumut pisassiissutiniq niuernerit tamarmik Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmit akuersissutigineqassapput tuniniaasup aamma pisisup qinnuteqarnerisa kingorna. 2019-imi naalakkersuisoqarfimmit sinerissap qanittuani qaleralinniarluni aalisarnermit

ukiumut pisassiissutiniq niuernissamut qinnuteqaatinik 22-nik tigusaqarpoq, taamatullu raajarniarnermi ukiumut pisassiissutiniq 29-nik niuerutiginninnissamut qinnuteqaatinik. Taamaattumik periutsit killilimmik amerlasusilinnik tunisinernik imaqtartut pineqarput.

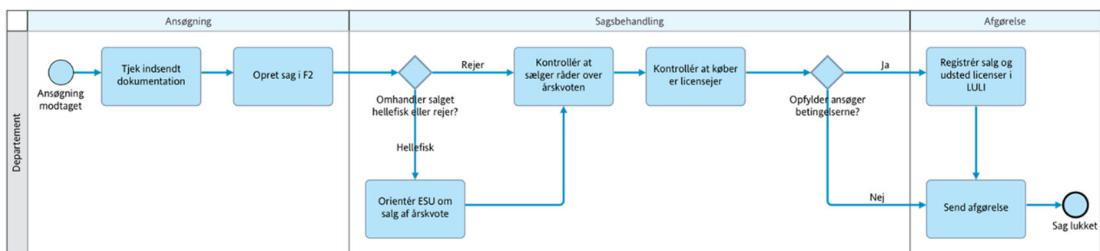
Immikkoortumi tulliuuttumi ukiumut pisassiissutiniq niuernermik qinnuteqaammik ingerlatsinermi periutsimi nikeriarnarit tamarmik allaaserineqarput. Taassuma tallissutaatut sullissinermik periuseq kukkuneruineq killiliusinerannut sanilliullugu nalilerneqarpoq.

5.3.1 Aallartinnermit naammassinermit suliap ingerlanera

Raajarniarnermi aamma sinerissap qanittuani qaleralinnirnermi ukiumut akuersissutiniq niuernissamut qinnuteqaarnermi sulianik ingerlatsinermik periutsit ataani assiliartaliussamiipput. Aalisagaqatigiit assigiinngitsut pillugit sullissinermi malittarisassat assigiit atorneqartarput.

Sullissinermik periutsimi nikeriarnarit ataasiakkaat immikkoortumi tulliuuttumi allaaserineqarput.

Figur 4 Ukiumut pisassiissummik niuersinnaanermut qinnuteqaammik ingerlatsinermik periuseq

Qinnuteqaat

Sullissinermik periuseq aallartinneqartarpoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik ukiumut akuersissummik niuernissamik qinnuteqaammik tigusaqaraangat, tiguneqartoq tassaasinnaavoq raajarniarnermi imaluunniit sinerissap qanittuani qaleralinniarnermut tunngasoq.

Raajarniarnermi ukiumut akuersissummik niuernissamut qinnuteqaat maili aqutigalugu Aalisarnermut immikkoortortaqaarfimmumt nassiunneqassaaq, sinerissap qanittuani qaleralinniarsinnaanermut akuersissummumt tunngasoq maili aqutigalugu Akuersissutiniq immikkoortortaqaarfimmumt nassiunneqartoq. Qinnuteqaat tassaavoq pisisup aamma tuniniaasup akornanni niueqatigiinnermmik isumaqatigiissut atsiugaq.

Sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi ukiumut akuersissummik niuernermi pisisoq aamma tuniniaasoq niueqatigiinnermi isumaqatigiissummumt skabelonimik atussapput, taanna naalakkersuisoqarfiup nittartagaani inuussutissarsiortunut isaavik aqutigalugu pissarsiarineqarsinnaavoq. Niueqatigiinnermik isumaqatigiissummi paasissutissiissutiqineqassapput niueqatigiinnerup ullua, pisisup aamma tuniniaasup akuersissutaasa normui aamma ukiumut pisassiissutit niuerutigineqartut tonsingorlugit akialu.

Raajarniarnermut tunngatillugu niueqatigiinnermi isumaqatigiissummumt skabelonimik suliaqartoqarsimanngilaq. Pisisoq aamma tuniniaasoq namminneq niueqatigiinnermik isumaqatigiissusiussapput tassunga pisisup aamma tuniniaasup akuersissutaasa normui aamma ukiumut pisassiissutit niuerutigineqartut tonsingorlugit akialu allanneqassapput.

Sullissineq

Qinnuteqaat naaleqquttumik sullissisulerneqassaaq, taassuma suliaq F2-mi journalimut toqqussavaa. Sullissisup nakkutilliiffigissavaa niueqatigiinnermi isumaqatigiissut sullissinermi pisariaqartunik paasissutissanik imaqartoq.

Sinerissap qanittuani qaleralinniarsinnaanermut ukiumut pisassiissummik niuerneq pineqarpat, sullissisup aallartissutitut Inuussutissarsiornermi tapersiisartunut immikkoortortaarfik (ESU) niuerneq pillugu ilisimatissavaa. Ilisimatitsissut pissaq qulakkeerniarlugu tuniniaasup pisortanut akiligassaqaarsinnaanera paasiumallugu. ESU-mit akisussaaffigineqarpoq akiligassaqaartoqassagalarpat akiliisitsiniaanissaq, taava sullissineq nangingineqarpoq, tuniniaasup pisortanut akiligassaqaarpat akiligassaqaanngippalluunniit. ESU attavigineqassanngilaq raajarniarnerup iluani ukiumut pisassiissutinik niuertoqassappat.

Kingorna sullissisumit nakkutilliiffigineqassaaq, tuniniaasup ukiumut pisassiissutit ilaannit oqartussaaffigisaata annertussusia niuerutigineqartussa. Tuniniaasup ukiumut pisassiissutit aalisareersimappagit imaluunniit ukiumut pisassiissutit ilaat niuerutigereersimappagit, pisisumut niuerutigineqarsimasoq, niuerneq akuersissutigineqarsinnaanngilaq. Taava sullissisoq pisisumut niuernartumullu itigartitsissummik nassuississaaq.

Tuniniaasup ukiumut pisassiissutit ilaannik sulii naammattumik peqarpat, sullissisup nakkutilliiffigissavaa, pisiniaq aamma akuersissutaateqarnerisq. Taanna nakkutilliiffigineqartarpoq sullissisumit pisiniap cpr-normua imaluunniit akuersissutaataata normua atorlugu LULImi ujaasineratigut.

Akuersissummik tunniussineq

Niueruteqarneq akuerineqarpat sullissisup ukiumut pisassiissut LULImi nalunaarsussavaa, tassani ukiumut pisassiissut niuerutigineqartoq tonsinngorlugu tuniniaasumit pisisumut nuunneqarluni.

Tulliatut sullissisoq pisisumut aamma tunisisumut akuersissutinik nutaanik tuniussissaaq. Akuersissutinit erserpoq niueqatigiinnerup ulluata nalunaarsorneqarnera, aamma ukiumut pisassiissutit niuerutigineqartoq tonsinngorlugit.

Akuersissutit pisisumut aamma tuniniaasumut maili aqqutigalugu imaluunniit kommunimut allakkatigut nassiunneqassapput, tassunga pisisup aamma tuniniaasup akuersissutaatissatik nutaat aasinnaassavaat. Naggataatigut akuersissutit nutaat pisisumut aamma tuniniaasumut F2-mi suliani journalimut toqqorneqassapput, kingorna suliat matuneqarlutik.

5.3.2 Periaatsip ingerlatsineramik kukkunerisiorneqarnera

Tulliuttuni Deloitte raajarniarnermi aamma sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi ukiumut pisassiissutinik niueqatiginninnermik periaatsip ingerlatsineramik kukkunerisiorneqarneranik suliaqarpoq. Ingerlatsineramik kukkunerisuiinnermi kukkunerisuiunit killiliussat immikkoortoq 3.3-mi allaaserineqartut aallaavigineqarput.

Inatsisitigut tunngavissaq tamatigut erseqqissuunngilaq tamakkiisuuganilu

Ukiumut pisassiissumik pisineq aamma tuniniaaneq pillugu malittarisassat aalisarnermi inatsimmi § 19, imm. 1-7 allasimapput (Aalisarnek pillugu inatsisartut inatsisaat nr. 18, 31. december 1996). Malittarisassat talerpimmi takuneqarsinnaapput.

Ukiumut pisassiissummik tuniniaaneq akuersissutigineqarsinnaavoq, tuniniaasup ukiumut pisassiissutaatini aalisarsinnaanngippagit umiuneq, siviisuumik amutsivimmiittariaqarneq, napparsimaneq, pingortitap soorlu sikup assingusulluunniit akornusiinerat pissutigalugit. Pissutsinik immikkut pisoqartillugu tunniussineq aamma pisinnaavoq aningaasaqarniarnikkut aqutsinikkulluunniit pissutsit pisariaqartippassuk.

Aalisarnek pillugu inatsimmi § 19 imm. 1-3 piumasaqaatinik erseqqivissunik taasaqanngilaq. Assersuutigalugu allasimanngilaq qanoq siviisuumik umiarsualivimmiinneq nalilernerqassanersoq. Assingusumik allasimanngilaq pingortitap aalisarsinnaanermut akornusiinerisut suut naatsorsuutigineqassanersut. Tamatuma nassataanik naalakkersuisoqarfik naliliissaaq niueqatigiinnermut pissutaasoq § 19, imm. 1-3 naapertorlugu ingerlanersoq.

Naalakkersuisoqarfik ilisimatitsivoq § 19, imm. 1-imi piumasaqaatit sullissinnermut atasumik nakkutilliivineqarneq ajortut. Tassunga pissutaavoq inuit ataasiakkaat aamma ingerlatseqatigiiffiit piumasaqaatinik sukannernerusunik piumasaqarfigineqarusunnginnerat Namminersorlutik Oqartussanit ingerlatseqatigiiffiutaanut atuuttunit. Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaat § 19, imm. 4 naapertorlugu imm. 1-3-mi piumasaqaatinut ilaatinneqanngillat. Taamaattumik naalakkersuisoqarfimmit piumasaqaataanngilaq, tuniniaasup tunngavilersuinissaa aamma uppersaanissaa soq ukiumut pisassiissut ilivitsoq imaluunniit ilaannakortoq tuniniarneqassanersoq. Taamaattoq naliliisoqarpoq ukiumut pisassiissumik tuniniaanermut pissutaasoq nakkutilliiffigineqartariaqartoq, § 19, imm. 1 sulit atuutsillugu.

§19-imi piumasaqaatit sinneri, tassa imm. 4, 5 aamma 6 erseqqissuupput tamakkiisuullutillu, taakkualu atorlugit sullissinnermi sullissisoq missiliuussariaqanngilaq. Naalakkersuisoqarfik ilisimatitsivoq § 19, imm. 5 naapertorlugu immikkut akuersissuteqartoqartoq, avataasiordermit sinerissap qanittuani angallammut nuussisoqaraangat, aamma pisat tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit Kalaallit Nunaanni tulaanneqaraangata.

Ataatsimut katinneranni naliliisoqarpoq raajarniarnermi aamma sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi ukiumut pisassiissutinik niuerutiginninnermi inatsisitigut tunngavissat eqqarsaatigalugit, ukiumut pisassiissummik tuniniaanermi pissutaasoq pillugu piumasaqaatit naalakkersuisoqarfiup ingerlatsinissaani erseqqissarneqartariaqartut.

Sullissineq missiliuussinernik malunnaatilinnik aamma amigaataasinnaasunik imaqarpoq

Sullissinnermi assigiissaakkamik ingerlatsineq ikiorserinnaajumallugu Naalakkersuisoqarfimmi sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi ukiumut pisassiissutinik niuerutiginninnermut ilitsersuummik suliaqartoqarpoq. Piffissami matumani ilitsersuummik akuersinissaq utaqqineqarpoq.

Aalisarnek pillugu inatsit § 19

Umiarsuaatileqatigiiffiup akuersissummut pisassiissutinullu pigisanut sunniuteqanngitsumik ukiumut pissanani taakkualuunniit ilaat tunisinaavai,

- 1) ajutoornerup siviisuumilluunniit amutsivimmiinnerup,
- 2) pingortitap, soorlu sikup, akornusiinerata imaluunniit
- 3) assigisaannik pisoqarnerata kiliisaataatileqatigiiffimup ukiumut pissanaminik tamarmiisunik pisaqarsinnaanera ajornarsisissappagu.

Imm. 2. Ukiumut pissanik tunniussineq pisinnaavortaaq immikkut pisoqartillugu aningaasaqarniarnikkut aqutsinikkullu pissutsit pisariaqartippassuk.

Imm. 3. Ukiumut pissanik tunniussineq pisassiissutinik pigisanik atukkiussinertut isikkoqanngisaannassaaq.

Imm. 4. Ingerlatseqatigiiffiit Namminersornerullutik Oqartussanit pigineqartut imm. 1-3-mi aalajangarsakkat apeqqutaatinnagit ukiumut pissanik tunisinaallutillu pisinnaapput.

Imm. 5. Ukiumut pissanit, aalisaritutit ilaannut immikkoortunut ataatsinut tunngatinneqartut, aalisaritutit ilaannit immikkoortunit allanit aalisarneqarsinnaanngillat.

Imm. 6. Imm. 1 -5 malillugit tunniussinerit naalakkersuisunit akuerneqassapput.

Ukiunut raajartassanik tunisinermi ilitersuummik sulii suliaqartoqanngilaq. Naalackersuisoqarfimmit ilisimatitsissutigineqarpoq ilitersuummik suliaqar-nissaq pilersaarutigineqartoq.

Sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi akuersissutinik niuerutiginninnermi ilitersuummi qanoq ililluni ukiumut pisassiissutit LULImi nalunaarsorneqartarnerat ilitersuutigineqarpoq, aamma qanoq ililluni sullissisup tuniniaasumut aamma pisisumut akuersissutinik nutaanik suliaqartarnera

Ilitersuummi malittarisassat atuuttut tamarmik katersorneqarnerat amigaaavaoq, sullissinermut atasumik malittarisassanik eqquutsitsineq nakkutilliffigineqarsinnaassapat. Taakkua saniatigut ilitersuummi ilanngunneqanngillat naalackersuisoqarfiup aalisarnej pillugu inatsimmi § 19, imm. 1 naapertorlugu sullissinermut atasumik paasinnittaasia. Taamaattumik ilitersuutikkut takuneqarsinnaanngilaq qanoq iliorluni sullissisup nakkutilliffigissaneraa pisiniartup aamma tuniniaasup piunasaqaatit naammassisinnaaneraat (tassa piginnaassutsimut killiliussat).

Naalackersuisoqarfik ilisimatitsivoq § 19 pillugu suliamut ingerlatsinermi paasinnittaatsimik aalajangersimasumik malitamik pilersitsisoqarsimanngitsoq, tassunga ilanngullugu qaqugukkut amutsivimmiitsineq sivisuutut isigineqassanersoq. Isumaqarpoq pisiniartup aamma tuniniaasup ukiumut pisassiissutinik tunisinermi piunasaqaatit pillugit sullissisup qanoq naliliinisaanut sinaakkutissanik erseqqissunik peqanngitsoq. Tassunga naliliisoqarpoq sullissinermut atasumik missiliuussineramik malunnaatilimmik ingerlatsisoqartartoq.

Sullissinermut atasumik niueqatiginnermut tunngaviumik nakkutillisoqartannginneranut nalileruminaappoq, ukiumut pisassiissutinik tunniuseqqinneq atortitsinerlut nalilerneqarsinnaanersoq. Atortitsineq tunngaviumik tassaasinnaammat pisassiissutit tamarmiulersitsisoqannginnisaanut malittarisassanik, aalisarnej pillugu inatsimmi § 25, sanioqqutaarneqarsinnaanerat. Pisassiissutinik tamarmiulersitsisoqannginnisaanut malittarisassat siunertaraat qulakkiissallugu, avataasiortut raajarniarnermi inuit ataasiakkaat ingerlatseqatigiiffilluunniit pisassiissutinit tamarmiusunit 33,3 % qaangerlugit pigisaqalersinnaannginnisaat, sinerissap qanittuani raajarniarnermi pisassiissutinit pigisanit 15 %-it aamma sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi pisassiissutinit 5 procentit.

Aammattaaq naalackersuisoqarfimmit nakkutilliffigineqarneq ajorpoq, ukiumut pisassiissutinik pisinermut atasumik, pisiniartup inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik ingerlatsinissamut piunasaqaatinik naammassininnera. Nakkutillineq taanna immikkut naapertuuppoq, pissutigalugu naalackersuisoqarfik aalisarnej pillugu inatsimmi § 6 naapertorlugu nakkutillineq ajormat, akuersissutinik piginnittunut ukiumut akuersissutinik nutaanut tunniussinermut tunngatillugu.

Taamaattumik ataatsimut katinnerani naliliisoqarpoq, sullissineq malunnaatilinnik amigaateqartungasoq, naalackersuisoqarfimmi tuniniaanermut tunngaviusut nakkutilliffigineqarneq ajormata, aamma § 19, imm. 1-3 qanoq paasineqartarnerannut aalajangersimasumik suleriaaseqannginneq pissutigalugu.

Sullissinermit ingerlatsineq aaqquissuussamit ikiorserneqartoq

Naalackersuisoqarfimmit ilisimatitsissutigineqarpoq, qinnuteqaatinik journalimut toqortorineq F2 aqquutigalugu pisartoq. Aammattaaq akuersissutiniq nutaanik tunniussinermit LULImi ingerlatsineq aalajangersimasumik peruserineqarpoq.

Naliliisoqarpoq, pisiniartup aamma tuniniaasup akuersissutaataat pillugit paasisutissanik naapertuuttunik LULI aqquutigalugu sullissisoq ajornanngitsumik pissarsisinnaasoq. Taakkua saniatigut naliliisoqarpoq sullissisumit LULI aqquutigalugu tuniniaasup ukiumut pisassiissutaata sinnera ajornanngitsumik nakkutilliffigineqarsinnaasoq.

Tamanna tunuliaqutaralugu naliliisoqarpoq, sullissineq aaqquissuussamit ikiorserneqartoq, taamaaliornikkut inatsisunik tunngavissaqarluni pitsaasumillu sullissinermit ingerlatsisoqarsinnaasoq.

Qinnuteqarnermit ingerlatsineq ilaannakortumik ikiorserneqartoq

Sinerissap qanittuani qaleralinnik ukiumut pisassiissutiniq tuniniaanermut atasumik, pisiniartuq aamma tuniniaasoq naalackersuisoqarfiup nittartagaagut inuussutissarsiortunut isaavik aqquutigalugu niueqatigiinnermut isumaqatigiissummik aallersinnaapput.

Niueqatigiinnermut isumaqatigiissut immersugassanik qulingiluanik imaqarpoq tuniniaasumit pisiniartumillu immersorneqartussat. Naalackersuisoqarfik ilisimatitsivoq, niueqatigiinnermut isumaqatigiissummik immersuinnermut tunngasumik qaqtuigunnaq apeqqutiniq saqqummertoqartartoq. Naalackersuisoqarfik naliliivoq, niueqatigiinnermut isumaqatigiissutit nalinginnaasumik eqqortumik immersorneqartartut aamma sullissinermit atugassanik paasisutissanik pisariaqartunik imaqartartut.

Raajarniarnermut tunngasumik ukiumut pisassiissutiniq tunisinnermut atasumik niueqatigiinnermut isumaqatigiissummik immersugassamik suliaqartoqarsimanngilaq. Naalackersuisoqarfiup nittartagaagut erserpoq, tunisinnermut atasumik niueqatigiinnermut isumaqatigiissut raajarniarnermi aamma sinersissap qanittuani qaleralinniarnermi ukiumut pisassiissutiniq niueqatigiinnermut atorqeartassasoq. Taanna niueqatigiinnermut immersugassap atorqeartussaananik qulalersitsisinnaavoq raajarniarnermi ukiumut pisassiissutigineqartunut atatillugu.

Taassuma saniatigut naalackersuisoqarfiup nittartagaagut imaluunniit niueqatigiinnermi isumaqatigiissutikkut takuneqarsinnaanngilaq, qinnuteqaammik nassiussivissap adressia imaluunniit mailiata atia. Tamanna qulalersitsisinnaavoq qanoq iliorluni qinnuteqaammik naalackersuisoqarfimmut nassiussinissaq pillugu.

Aammattaaq naalackersuisoqarfiup nittartagaagut imaluunniit niueqatigiinnermi isumaqatigiissutikkut takuneqarsinnaanngilaq, ukiumut pisassiissutiniq niuernissap akuerineqarsinnaananut pissutaasut tassaananut tuniniaasup ukiumut pisassiissutatiminik aalisarsinnaannginneranut umiuneq, sivirusumik amutsivimmiittariaqarneq, napparsimaneq, pinngortitamit pisuteqartumik soorlu sikumik assingusumilluunniit pissuteqarnersoq, aalisarneq pillugu inatsimmi § 19, imm. 1 naapertorlugu. Taamatuttaaq niueqatigiinnermi immersugassami takuneqarsinnaanngilaq tuniniaasup tunisinissamut tunngavilersuumminik uppersaasussaana.

Nittartakkami aamma niueqatigiinnermi immersugassami siunissami takuneqarsinnaasariaqarpoq, tuniniaasup ukiumut pisassiissutinik tunisaqarneranut tunngaviumut uppersaammik nassiussusaataaneq. Taanna pinngitsoorneqarsinnaanngilaq tunisinermit tunngaviumik naalakkersuisoqarfiup siunissami aalisarnej pillugu inatsit § 19, imm. 1 naapertorlugu nakkutilliisinnaaneranut.

Ataatsimut katinnerani naliliisoqarpoq qinnuteqarnermik ingerlatseriaat qinnuteqartunut ataasiakkaanut nalunangitsuusoq. Taamaattumik qinnuteqarnermik ingerlatseriaaseq niueqatigiinnermut immersugassamit naammattumik ikiorserneqanngitsut nalilerneqarpoq, tassani ukiumut pisassiissummik tunisinermit piumasaqaatit imaluunniit uppersaanissamut piumasaqaatit pisariaqartut paasissutissiissutigineqanngillat.

Taassuma saniatigut naapertuutissagualarpoq raajarniarnermi ukiumut pisassiissutinik tunisinermit atugassamik niueqatigiinnermi immersugassamik suliaqartoqartuuppat.

5.4 Kvoteflex

Raajarniarnerup iluani aamma sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi akuersissummik piginnittumut ukiumi ilitsivitsumi pisassiissutaatiminik aalisarreersimasumut periarfissaavoq, ukiup tullissaani ukiumut pisassiissutissaminik siumooruteqarsinnaanera. Akuersissummik pigisaqartumut aamma periarfissaavoq ukiumi pisassiissutaatiminik sulii aalisarsimanngisaminik ukiup tullissaanut nuussisinnaanera.

Aaqjissuussineq taanna ulluinnarni kvotefleximik taaguuteqarpoq. Kvoteflexit siunertaraat raajarniarnermi aamma sinerissap qanittuani angallatinik miiterinik arfinilinnik taakkunanngaluunniit anginerusunit aqutsiveqarfik 47-imi Qeqertarsuup Tunuani, Uummannami aamma Upernavimmi qaleralinniarnermi, pisassiissutit niuerutigineqarsinnaasut tamaasa atorluarneqarnissaat.

Ukiumut tulluuttumut pisassiissutinik siumoorinnaaneq aatsaat novemberip 15-iata kingorna atorneqarsinnaavoq, aamma Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmit akuersissutigineqassaaq. 2019-imi naalakkersuisoqarfik ukiumut 2020-mut raajanik pisassiissutinik siumoorinnaanermut qinnuteqaatinik marlunnik tigusaqarpoq. Sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi pisassiissutinik siumoorinnaanermut qinnuteqaatinik naalakkersuisoqarfik tigusaqanngilaq. Taamaattumik periuseq kililimmik suliasartalik pineqarpoq.

Ukiumut pisassiissutinik aalisarnejanngitsoortunik nuussisinnaanermi qinnuteqaqqaarnissaq pisariaqanngilaq, aamma taamaattumik allaffissornermi periutsitut taaneqartariaqarluni. Naalakkersuisoqarfik ingerlatsinermit aallartitsisarpoq, ukiumut pisassiissutinik ilanngagassaat naatsorsorneqarsimaleraangata aamma akuersissummik piginnittup ukiumut pisassiissutinik akuersissutigineqarsimasunit ikinnernik aalisarsimagaangat, taassuma aalisagartassiissutai sinneruttut ukiup tulliani pisarineqarsinnaanngorlugit nuuneqartarput.

Raajarniarnej eqqarsaatigalugu 2018-imit 2019-imut ukiumut pisassiissutit pisarineqarsimanngitsut pillugit naalakkersuisoqarfik ukiup tullianut nuussinernik 25-nik ingerlatsivoq, aamma 2019-imit 2020-mut nuussinernik 29-nik ingerlatsilluni. Sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi 2018-imit 2019-

imut ukiumut pisassiissutiniq pisarinqanngitsoortunit nuussinerit 102 ingerlanneqarput.

Pisarinqanngitsoortut tamarmik qaammatsiutit malillugit ukiumut tulliuuttumut nuunneqartut raajarniarnermi kingusinnerpaamik aprillip 30-ani, aamma sinerissap qanittuani qalerallinniarnermi kingusinnerpaamik juulip aallaqqaataani pisarinqarsimassapput. Piffissassaliussani pisassiissutit pisarinqanngitsoorneqarpata, amerlassutsit naalakkersuisoqarfimmit tiguneqartarput ukiumullu qaangiuttumut uterteqqinneqarlutik.

Raajarniarneq eqqarsaatigalugu naalakkersuisoqarfik ukiumut pisassiissutiniq 2019-imit 2018-imut amerlassutsinik qulinik utertitsinerit ingerlatsivoq. Sinerissap qanittuani qalerallinniarnermi ukiumut pisassiissutiniq pisarinqanngitsoortunit 2019-imit 2018-imut utertitsinerit katillugit 79 naalakkersuisoqarfimmit ingerlanneqarput.

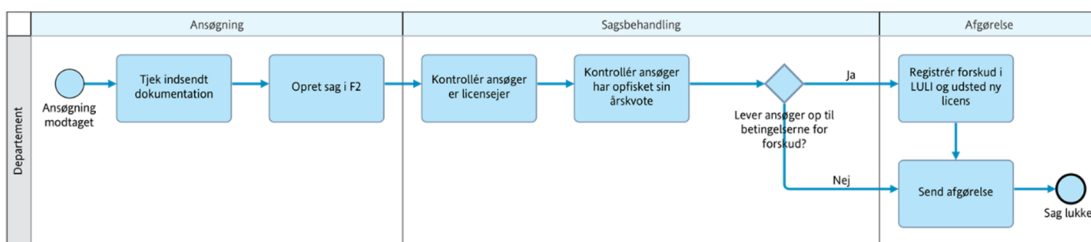
Immikkoortuni tulliuuttuni suillermik ukiumut tulliuuttumut ukiumut pisassiissutiniq siuoorinnaanermut qinnuteqaatinik sullissinermi periuseq allaaserineqarpoq. Tulliatut ukiumut pisassiissutiniq pisarinqanngitsoortut amerlassusiannik nuussineri periutsit allaaserineqarput. Taassuma tallissutaatut periutsit kukkuneruuisut killiussaannut nalilersorneqarput.

5.4.1 Ukiumut pisassiissummit siuoorinnaanermi sullissinerup allaaserineqarnera

Raajarniarnerup iluani aamma sinerissap qanittuani qalerallinniarnermi ukiup tullissaani pisassiissummit siuoorinnaanermi sullissinermik ingerlatsineq ataani assiliartaliussami takusassiarineqarpoq. Ingerlatseriaaseq ulluinnarni flexit siuoorutigineqarnerannik taaguteqarpoq.

Sullissinermik periutsimi nikeriarnerit ataasiakkaat immikkoortuni tulliuuttuni allaaserineqarput.

Figur 5 Ukiumut pisassiissummik siuoorinnaanermut qinnuteqaatinik ingerlatsineri periutsit

Qinnuteqaat

Sullissinermik periuseq aallartinneqartarpoq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik ukiumut tulliuuttumut ukiumut pisassiissummit siuoorinnaanermut qinnuteqaammik tigusaqaraangat.

Raajarniarnermi siuoorinnaanermut qinnuteqaatit maili aqutigalugu Aalisarnermut immikkoortortaqaqarfimmut nassiunneqartarput, sinerissap qanittuani qalerallinniarnermi siuoorinnaanermut qinnuteqaatit Akuersissutit immikkoortortaqaqarfianut maili aqutigalugu nassiunneqassasut. Ukiumut pisassanik siuoorinnaanermut qinnuteqarnermi immersugassatut atugasaniq suliaqartoqarsimangilaq. Qinnuteqartoq nalinginnaasumik naalakkersuisoqarfimmut mailimik nassiussisarpoq.

Sullissineq

Qinnuteqaat sullissisumut naapertuuttumut tunniunneqassaaq, taassuma qinnuteqaat F2-mi journalimut toqqussavaa. Sullissisumit nakkutilliiffiqineqassaaq, akuersissummik piginnittup sulissinermi paasissutissat atugasat nassiussimanerai. Qinnuteqaammi ilanngunneqassapput qinnuteqartup akuersissutata normua aamma siuoorutissat qinnutigisat amerlassusiat.

Akuersissumik pigisaqartoq nalinginnaasumik pisassiissutiniq annertujaamik nuussisoqarnissaanik qinnuteqartarpoq, piffissami novemberip 15-ianit decemberip 31-anut pisarineqartussat naatsorsuutigisanit. Akuersissummik pigisaqartup pisassiissutiniq siuoorutit tamakkerlugu pisarinngikkaluarpagit, naalakkersuisoqarfik ukiup tulliani siuoorutaasunik pisarineqanngitsunik utertitsinermit ingerlatsisarpoq.

Sullissisumit nakkutilliiffiqineqassaaq, qinnuteqartup akuersissummik piginnittuunera. Tamanna nakkutilliiffiqineqassaaq qinnuteqartup LULImi akuersissutaata normua atorlugu sullissisup ujaasineratigut.

Taava sullissisup nakkutilliiffiqineqassavaa, qinnuteqartup ukiumut pisassiisutaasunik tamakkiisunik imaluunniit nungungajalerlugit pisaqarsimanera. Tamanna nakkutilliiffiqineqassaaq akuersissutit nalunaarsorneqartarfianni kvotebørsen, taanna tassaavoq nalunaarusiaq ukiumi ingerlasumi akuersissummik pigisaqartumut pisassiissutit pigisaasa ilanngartarnerannik imalik. Nalunaarusiaq KANUAANAmi suliarineqartarpoq, taanna tassunga tunngasumik sapaatip-akunneri tamaasa naalakkersuisoqarfimmut nalunaarusiamik nutarsakkamik nassiussisarpoq.

Aalajangiineq aamma akuersissummik tunniussineq

Qinnuteqartup ukiumut pisassani tamakkerlugit pisisimappagit imaluunniit nungungajalerlugu pisisimappagit, ukiup tulliani ukiumut pisassiissutiniq siuoorutit aaneqakuersissutitigineqassaaq. Siuoorutit sullissisumit LULImi nalunaarsorneqassapput.

Sullissisoq kingorna qinnuteqartumut akuersissummik nutaamik nassiussisaaq. Akuersissummit ilaatigut takuneqarsinnaavoq nuussinerup ullua aamma ukiumut pisassiissutitigineqartunit nuunneqartut tonsinngorlugit. Akuersissut qinnuteqartumut toqqaannartumik maili aqutigalugu nassiunneqassaaq imaluunniit allakkerivikkut, taamaalilluni qinnuteqartumit namminermit akuersissutit kommunimut aaneqartussanngorlugu.

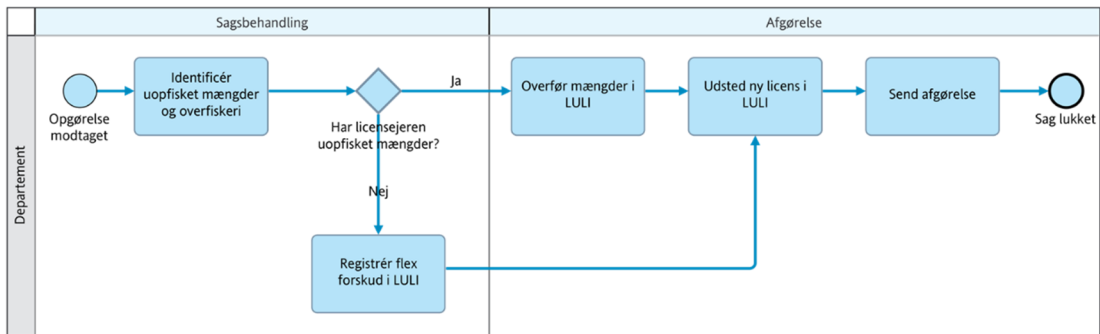
Suliaq naammassillugu akuersissutit nutaaq F2 suliami journalimi toqqor- neqassaaq, suliarlu matuneqarluni.

5.4.2 Ukiumut pisassiissutiniq pisarineqanngitsunit nuussinermik suliap allaaserineqarnera

Raajarniarnermi aamma sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi ukiumut pisassiissutiniq pisarineqanngitsunik nuussinermi sullissinermit ingerlatsineq ataani assiliartaliussami takusassiarineqarpoq.

Sullissinermit periutsimi nikeriarnerit ataasiakkaat immikkoortuni tulliuuttuni allaaserineqarput.

Figur 6 Ukiumut pisassiissutininik aalisarneqanngitsunik nuussinermik periuseq

Sullissineq

Sullissineramik periuseq aallartinneqartarpoq naalakkersuisoqarfik KANUAA-NAmit ukiumut pisassiissutit ilanngaataannik naatsorsuinerup inerneranik tigusaqaraangat. Naatsorsukkat nalinginnaasumik ukiumi tulliuuttumi februaarip qeqqani tiguneqartarput, ukiup siuliani pisanit nalunaarsuinerit tamarmik naatsorsorneqaraangata.¹²

Akuersissummik pigisaqartunut ataasiakkaanut (tassa inunnut ataasiakkaanut aamma ingerlatseqatigiiffinnut) tunngasunik pisassiissutinit ilanngaatisat naatsorsorneqarnerannik ingerlatsineq KANUAANAmut sivisunerusinnaasarpog. Tamanna isumaqarpoq, naalakkersuisoqarfimmut tamatigut amerlassutsinik pisarineqanngitsoortunik nuussinissaq periarfissaasanngitsoq, raajarniarnermi nuussereersimanissamut ulloq killiliussa qapriilip 30-at aamma sinerissap qanittuani qalerallinniarnermi ulloq juulip 1.-aat sioq-qullugit.

KANUAANAmut nalunaarsukkanit aamma takuneqarsinnaavoq raajarniarnermi pisassiissutininik pigisaqartut aamma sinerissap qanittuani qalerallinniarnermi ukiumut pisassiissutininik pigisaqartut tamarmik ukiumut pisassisutaataat, pisassiissutaanit ilanngaatit aamma ukiup sinneranut pisassaanit sinnerussinnaasut.

Naalakkersuisoqarfimmit sullissisoq nalunaarsukkanik misissuissaaq paasisaqarfiumallugu, akuersissummik pigisaqartut kikkut ukiumut pisassaminik tamanik pisaqarsimannginnersut. Akuersissutininik pigisaqartut taakkua pisassiissutaannit pisarineqarsimanngitsut amerlassusiat ukiumut atuuttumut nuunneqassapput.

Assingusumik akuersissutininik pigisaqartut ukiumut pisassiissutaatit sinnerlugit pisaqarsimasut aamma taamaattumik ukiup tulliani pisassiissutaatiminnit ilanngaaffigineqartussat. Periuseq taanna ulluinnarni taaneqartarpoq pinngitsaalisamik flexinit siumoorneq.

¹² Pisassiissutit ilanngaataannik nalunaarsuinermi tunngaviusarput pisat pillugit paasissutissat logbogskemani aamma tulaassivinni allatorneqartartut. Angallatit 9,4 miiterit sinnerlugit LOA, logbogschema KANUAANAmut nassiutissavaat, angallatip umiarsualimmut talinneri tamaasa. Amerlanertigut qaammat ataaseq qaangiukkaangat KANUAANap logbogschemat tigusarpai. Raajat nunatsinni tulaanneqartartut, qaqqinneqarnermik kingorna kingusinnerpaamik ullut 21-t qaangiukkaangata tulaanneqartartussaapput. Tamanna isumaqarpoq KANUAANAmut ukiumut pisassanit ilanngaannissaanut qaammatip aappaa tikillugu siviussuseqarsinnaasartoq. Logboginit aamma tulaassivinnit paasissutissat nikingatillugit, piffissaq suli siviunnerusoq ingerlasinnaasarpog, paasissutissat KANUAANap akuersissummik pigisaqartoq suleqatigalugu nalilersortarmagit. KANUAANA aamma naalakkersuisoqarfik suleraatsimik nutaamik aallartitsippat, akuersissummik pigisaqartumut akissutissamik sukkanerusumik qalakkeerinnissutaasussa paasissutissat eqqortuunerannut atasumik.

Pisassiissummik piginnittumit pisarineqarsimanngitsut amerlassusiannik nuussisoqassappat, sullissisup nuussineq LULImi ingerlatsissavaa akuersissummillu pigisaqartumut akuersissummik nutaamik tunniussilluni.

Akuersissummi nutaami nuussinerup ullua ersissaaq kiisalu nuussat amerlassusiat. Sullissisup ilanngutissavaa ulloq suna amerlassutsit nuunneqartut pisarineqareersimassanersut. Raajartassat nuussat ulloq aprillip 30-at kingusinnerpaamik pisarineqarsimassapput, qalerallit kingusinnerpaamik juulip 1.-aat pisarineqarsimassallutik.

Akuersissummik pigisaqartup pisassiissutaasunit qaangiismanera ilanngaatigineqassatillugit (tassa pinngitsaalisalluni flex-inik siumoorutai), sullissisup qaangerneqarsimasut tonsinngorlugit ukiumut pisassiissummik akuersissummik piginnittup ukiumi pisassiissutaanit ilanngaatigissavai. Taava sullissisoq akuersissummik nutaamik tunniussissaaq, tassani takunearsinnaassaaq, ulloq suna ilanngaalluni naatsorsuisoqarnerisooq kiisalu ukiumi pisassanit annertussutsit ilanngaatisat.

Akuersissut piginnittumut toqqaannartumik maili aqutigalugu nassiuneqassaaq imaluunniit allakkerivikkut, taamaalilluni qinnuteqartumit namminermit akuersissut kommunimut aaneqartussanngorlugu. Naggataatigut akuersissut nutaaq akuersissummik piginnittumut F2-mi suliami toqqor-neqassaaq, suliarlu matuneqarluni.

Ukiumut pisassiissutiniik pisarineqanngitsoortunik utertitsineq

Amerlassutsit pisarineqanngitsoortut tamarmik qaammatisiutit ukiuannut tulliuttumut nuunneqartut, raajarniarnermi kingusinnerpaamik aprillip 30-ani pisarineqarsimassapput aamma sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi juulip 1.-aat. Akuersissummik piginnittup nuunneqartut tamakkerlugit pisarinngippagit, pisarineqanngitsut amerlassusiat naalakkersuisoqarfimmit ukiup siulianut uterteqqinneqassapput.

Sullissinermik periuseq aallartittarpoq, naalakkersuisoqarfik KANUAANAmi ukiumut pisassiissutit ilanngarneqarnerisa nalunaarsorneqarnerannik nutaamik tigusaqarneratigut. Nalunaarsugaq siusinnerpaamik tiguneqartarpoq qulaani ullut killiliussat taaneqartut qaammammik ataatsimik qaangiukaangata. Sullissisoq naalunaarsukkanik misissuissaaq akuersissummik pigisaqartut tamarmik ukiup siuliani ukiumut ingerlasumut pisassanik nuussat tamaasa pisarisimaneraat nakkutilliiffiniarlugu.

Akuersissummik pigisaqartumut pisassiissutit nuussat tamaasa pisarisimappagit sullissisoq tassunga allamik suliaqaqqissanngilaq.

Akuersissummik pigisaqartumut pisassiissutit nuussat tamaasa pisarisimanngippagit, sullissisup pisarisimanngisat annertussusiat LULImut utertissavai akuersissummillu nutaamik suliaqarluni. Akuersissummi nutaami takuneqarsinnaavoq ukiumi atuuttumi ukiumut pisassiissut. Ilanggullugu sullissisup ukiumut pisassiissutit annertussusianik allannguinermit tunngavik allassavaa.

Akuersissummik piginnittumut toqqaannartumik maili aqutigalugu nassiuneqassaaq imaluunniit allakkerivikkut, taamaalilluni qinnuteqartumit namminermit akuersissut kommunimut aaneqartussanngorlugu. Naggataatigut akuersissut nutaaq akuersissummik piginnittumut F2-mi suliami toqqor-neqassaaq, suliarlu matuneqarluni.

5.4.3 Periaatsit ingerlatsinermit kukkunerisiorneqarnerat

Tulliuttuni Deloitte periaatsit ingerlatsinermit kukkunerisiorneqarnerannik suliaqarpoq, ukiumut pisassiissutinik siumooruteqartarnej aamma ukiumut pisassiissutinik pisarineqanngitsunit nuussinerit, raajarniarnermi aamma sinnerissap qanittuani qaleralinniarnermi.

Ingerlatsinermit kukkunerisuinermi aallaavigineqarput kukkunerisuusut killi-luussaat immikkoortumi 3.3 allaaserineqartut.

Sullissinermit inatsisitigut tunngavissat sinaakkutissanik erseqqis-sunik pilersitsisut

Kvoteflexit pillugit malittarisassat Pisassiissutit pillugit nalunaarummi § 7 (Aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu pillugit Namminersorlu-tik Oqartussat nalunaarutaat nr. 8, 8. april 2016-imeersoq) allassimapput aalisarnermut inatsimmi § 21 atuutsinneqartut. Malittarisassat talerpim-miipput.

Akuersissummik pigisaqartumut ukiumut pisassat tamakkerlugit aalisarsi-masumut siumooruqaarsinnaanera akuersissutigineqarsinnaavoq. Siumoo-rot siusinnerpaamik novemberip 15-ianit atorineqarsinnaavoq. Piumasa-qaatit § 7, imm. 1-imiittut erseqqissuusut nalilerneqarput erseqqissaaner-mik annermik pisariaqartitsinngitsut. Piumasaqaatit sinneri imm. 3 aam-ma 4-mi qinnuteqaammik tunniussivissamut kingullermut aamma qin-nuteqaatip imarisaanut tunngasut taamatuttaaq erseqqissutut naliler-neqarput.

Pisarineqanngitsuukkanik nuussinermit tunngatillugu, naliliisoqarpoq § 7, imm.2-mi piumasaqaatit erseqqissuusut, pisassat nuussat raajartassani kingusinnerpaamik apriliip 30-ani aamma qalerallit juulip 1.-anni pisari-neqartussaapput. Piumasaqaatit annermik erseqqissartariaqanngillat.

Ataatsimut katinneranni naliliisoqarpoq, kvoteflex-it pillugit inatsisitigut tunngavissaq sullissinermit sinaakkutissanik erseqqissunik pilersitsisoq. Piumasaqaatit annermik isumasiorneqartariaqanngillat, imaluunniit sullis-sinermit atasumik missiliussinermit ingerlatsisoqartanngilaq.

Sullissinermit periutsit naammattumik uppersagaanngillat

Ukiumut pisassiissutinik siumoornermit aamma pisarineqanngitsoortunik nuussinermit periutsit kvoteflexit pillugit ilitersuummi allaaserineqarput. Iltersuut kingullermik novemberimi 2018 nutarsarneqarpoq. Naalak-kersuisoqarfik ilisimatitsivoq ilitersuut nutarsarneqaleruttortoq.

Iltersuutip imarai akuersissutit pillugit nalunaarummi § 7 naapertorlugu malittarisassat atuuttut tamarmik, aamma kvoteflexinut assigiinngitsunut ukiup ingerlanerani suliarineqartartunut tunngasut allaaserineqarnerat. Iltersuummiipput aamma LULImi kvoteflexinik nalunaarsuisarnermi ma-litassaq, aamma akuersissutinik nutaanik tunniussinermit sullissisup sule-riaasia.

Ukiumut pisassiissutinik pisarineqanngitsoortunik nuussineq pillugu ilit-sersuummi erseqqissumik allaaserineqanngilaq, tunngaviatigut sullissisi-sumit qanoq nakkutilliiffineqassanersoq, akuersissutinik pigisaqartut sorliit ukiumut pisassiissutinik tamakkiisutik pisaqarsimannginner-sut aamma taamaattumik ukiumut tulliuttumut pisassiissutinik nuussiffi-gineqassallutik. Taamatuttaaq ilitersuummi ersinngilaq, sullissisumit qanoq nakkutilliiffineqassanersoq, akuersissutinik pigisaqartut sorliit

Pisassiissutit pillugit nalunaarut § 7

Raajarniarnermi qaleralinniarnermilu aalisariutaatileqatigiiffik ukiumoortumik pi-sassiissutinik tamakkerlugit aalisarsima-soq qinnuteqartoqarneratigut 15. no-venbarip kingornatigut ukiumi pineqartumi aalisarnermit ingerlatit-seqqinnissaminut akuerineqarsin-naavoq. Ukiumoortumik pisassiissutit saniatigut pisarineqartut annertussusii ukiup tulliani aalisariutaatileqatigiiffim-mut ukiumoortumik pisassiissutigineqar-tunit ilanngaatigineqassapput.

Imm. 2. Raajarniarnermi qaleralinniar-nermilu aalisariutaatileqatigiiffiup uki-umoortumik pisassiissutinik tamakker-lugit aalisarsimanngitsup qin-nuteqartoqarneratigut ukiup siuliani pisarineqanngitsut amerlaqataannik ukiup tulliani ukiumoortumik pisassiis-sutit amerlineqarnissaannik akueri-neqarsinnaavoq. Raajarniarnermi pisas-siissutit nuunneqartut kingusinnerpaa-mik 30. april pisarineqarsimassapput qaleralinniarnermilu kingusinnerpaamik 1. juli pisarineqarsimassallutik.

Imm. 3. Imm. 1 malillugit qinnuteqaat Aalisarnermut, Piniarnermut Nunaleri-nermullu Naalakkersuisoqarfimmut nas-siunneqassaaq. Qinnuteqaat kingusin-nerpaamik sapaatit akunneri marluk aa-lisarnerup nangeqqikkusunneqarnera sioqqullugu Naalakkersuisoqarfimmit tiguneqareersimassaaq, takuuk imm. 1.

Imm. 4. Imm. 1 naapertorlugu qin-nuteqaatip pisassatut kissaatigineqartut annertussusilerneqarnerannik imaqa-saaq.

ukiumut pisassiissutiniq qaangiisimanersut aamma taamaattumik ukiumut tulliuuttumi pisassiissutaat ilanngaaffigineqassasut.

Ukiumut pisassisiissutiniq siu-moornissamut qinnuteqaatinik suliaqarnermi ilitersuummi allaaserineqanngilaq, sullissiner-mut atasumik pissutsit suut nakkutilliffigineqassanersut. Assersuutigalugu ilitersuummi takuneqarsinnaanngilaq sullissisup tunngaviusumik nakkutilliffigissaneraa, qinnuteqartup ukiumut pisassiissutiniq tamakkerlugu pisarisimagaa.

Naalackersuisoqarfik ilisimatitsivoq, akuersissummik pigisaqartumut siu-moornermik ingerlatsisoqartartoq taakkua ukiumut pisassatik tamaasa qa-qingajaleraat takuneqarsinnaagaangat. Ingerlatsiner-mi periuseq taanna ilit-sersuummi ersinngilaq. Naalackersuisoqarfik aamma ilisimatitsivoq, aala-jangersimasumik ingerlatseriaaseqartoqanngitsoq akuersissummik pigi-saqartup ukiumut pisassiissutaataannit qanoq annertutigisumik pisaqarsi-matillugu ukiumut tulliuuttumut pisassiissutiniq siu-moornissaanut aalajan-giisoqartarnera pillugu.

Taassuma saniatigut naalackersuisoqarfimmit nakkutilliffigineqarneq ajor-poq, akuersissummik pigisaqartup ukiup tullissaani pisassiissutiniq siu-moor-neranut atasumik inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik ingerlatsisinnaa-ner-mut piumasaatinik naammassinninersoq. Tamanna nakkutilliffigissal-lugu immikkut naapertuuttutut nalilerneqarpoq, naalackersuisoqarfimmit aalisarner-mut inatsimmi § 6 eqquutsitsineq nakkutilliffigineqarneq ajormat akuersissutiniq piginnittunut ukiumut akuersissutiniq nutaanik tunniussiner-mut atasumik.

Naliliisoqarpoq, ukiumut pisassiissutiniq siu-moornermik sullissineq amigaa-taasinnaasunik imaqartoq, ilitersuummi erseqqissumik allaaserineqanngim-mat, qinnuteqartup ukiumut pisassiissutit tamaasa pisarisimagai imaaluun-niit qinnuteqartup ukiumut pisassiissutit tamangajaasa pisarisimalerai pil-lugit sullissisumit qanoq nakkutilliffigineqassanersoq allassimanngimmat.

Aamma ilitersuummi erseqqissumik allaaserineqanngilaq sullissisumit qanoq nakkutilliffigineqassanersoq, akuersissummik piginnittoq inuussutis-sarsiutigalugu aalisarnermik ingerlatsisinnaaner-mut piumasaatinik naam-massininnera.

Taamatuttaaq ilitersuut ilaartorneqarluarsinnaavoq ukiumut pisassiissutiniq pisarineqanngitsoortunik nuussiner-mut tunngatillugu naalackersuisoqarfiup suleriaasianik allaaserisaqarnikkut.

Sullissineq aqqissuussamit ikiorserneqartoq

Naalackersuisoqarfik ilisimatitsivoq, qinnuteqaatit F2-mi journalimi toqqor-terneqartarnerani erseqqissumik periuseqartoqartoq, aamma akuersissuti-nik pigisaqartunut akuersissutiniq nutaanik tunniussisarneq.

Ukiumut pisassiissutiniq siu-moornissamut qinnuteqarner-mut atasumik nali-liisoqarpoq sullissisumut oqitsunnguamik nakkutilliffigineqarsinnaasoq aku-ersissummik piginnittup ukiumut pisassiissutaatiniq tamaasa pisarisimanerai pisanik nalunaarsuiffik aqqutigalugu. Naalackersuisoqarfik sapaatip-akun-neri tamaasa KANUAANAmi pisat pillugit nalunaarusianik nutarsakkanik pisarpoq.

Ukiumut pisassiissutiniq pisarineqanngitsoortunik nuussisarner-mut atasumik naliliisoqarpoq, sullissisumut oqitsunnguamik paasineqarsinnaasoq, akuer-

sissutininik pigisaqartut kikkut pisassanik pisarineqanngitsoortunik suli peqarnerisut pisassat ilanngaanneqarnerannik nalunaarsuineq aqutugalugu. Naalakkersuisoqarfik KANUAANAmi nalunaarsuinermit tigusaqartarpoq, ukiumut pisassanit ilanngakkat katinnerat naatsorsorneqarsimagaangat. Nalunaarsuineq taanna aamma atorineqartarpoq paasiniallugu, akuersissutininik pigisaqartut kikkut ukiumut pisassiissutininik qaangiisimanersut aamma taamaattumik ukiumi tulliuuttumi pisassiissutissanik amerlavallaamik pisaat matussuserneqassanersut.

Tamanna tunuliaqutaralugu naliliisoqarpoq, sullissineq aqqissuussamit ikiorserneqartoq, taamaaliornikkut sullissinermit pitsaasumik inatsisinillu tunngavissaqartumik ingerlatsisoqarsinnaalluni.

Qinnuteqarnermit ingerlatsineq naammattumik ikiorserneqanngitsoq

Naalakkersuisoqarfik ilisimatitsivoq, ukiumut tulliuuttumut pisassiissummik siumoorsinnaanermut qinnuteqarnermut atasumik immersugassamik suli-aqartoqarsimangitsoq.

Taassuma saniatigut naalakkersuisoqarfiup nittartagaani ilitsersuummik peqanngilaq, akuersissummik pigisaqartut qanoq iliorlutik ukiumut pisassiissummik siumoorsinnaanermut qinnuteqarnissaannut. Assingusumik paasisutissanik allassimasoqanngilaq ukiumut pisassiissummik siumoorsinnaanermut akuerineqarnissamut piumasaqaatinik sorlernik akuersissutininik pigisaqartoq naammassinnissanersoq (tassa piginnaassutsimut killiliussat).

Tunngaviatigut akuersissutininik pigisaqartunut ataasiakkaanut ukiumut pisassiissummik siumoorsinnaanermut qinnuteqarneq ajornanngikkaluartoq, periutsip naammattumik ikiorserneqannginneranik naliliisoqarpoq. Taamaattumik qinnuteqarnermut immersugassamik imaluunniit qinnuteqarnermit periutsimut aamma piumasaqaatinut ilitsersuummik suli-aqartoqarsinnaallu- arpoq, piumasaatit taakkua qinnuteqartup ukiumut pisassiissutininik siumoorsinnaaneranut naammassineqartariaqarput.

6 Ingerlatsinerup pitsanngorsarneranut siunnersuutit

Misissuinermi kapitali 5-imi periutsit toqqakkat sisamat nassuiarneqarput, taakkua kukkuneruineq killiliussaannut sanilliullugit naliliiffigineqartut. Kukkuneruinermit ilaasumik pitsanngorsaatit periarfissat arlallit suussersineqarput, aalisakkanik pisassiissutinik aamma akuersissutinik ingerlatsinerup pitsanngorsarneranut iluaqqutaasinnaasunik. Suliamik misissuineq tunuliaqutaralugu pitsanngorsaatissat periarfissanik nutaanik paasisaqartoqassappat, nalunaarusiap immikkoortuata aappaani taakkua ilanngunneqassappat.

Immikkoortumi tulliuuttumi pitsanngorsaatissat siunnersuutit arfineq-marluk ataasiakkaarlutik saqqummiunneqarput. Pitsanngorsaatissat siunnersuutit ilaat periutsit nassuiarneqartut akimorlugit atuupput, allat periutsinut ataasiakkaanut immikkut siunnersuutaapput. Pitsanngorsaatissat siunnersuutit tulliuuttunut tunngassuteqarput:

1. Ingerlatsinermi tunngavissaq eqqortuuvoq aamma nutarsagaavoq
2. Qinnuteqarnermik ingerlatseriaatsit aamma piginnaassutsimut killiliussat erseqqissut
3. Tunniussinermi killiliussat aamma pisassiissutinik agguaassineq erseqqissut
4. Inatsisinik malittarisassanillu atuutsitsineq
5. Inunnik ataasiakkaanik aamma ingerlatseqatigiiffinnik aqqissuussaasumik nakkutilliineq
6. Sullissinermik uppernarsaatinillu journalimut toqqorterineq
7. Pisassiissutit ilanngarneqarneranni paasissutissat digitalimik iserfigisinaanerat.

6.1 Ingerlatsinermi tunngavissaq eqqortuuvoq aamma nutarsagaavoq

Periutsit nassuiarneqartut akimorlugit naliliisoqarpoq, naalakkersuisoqarfimmi ilitersuutit pitsanngorsarneqarsinnaasut malittarisassanik atuuttunik erseqqissumik allaaserinnittunik imaqartinnerisigut, aamma malittarisassat atorlugit sullissinermik qanoq ingerlatsisoqarneranik ersersitsinikkut.

Iltersuutit piusut tamakkiisumik allaaserinninnermik imaqqanngillat, sullissit suliamik ingerlatsinerminni qanoq qinnuteqaatinik suliaqassanersut aamma qinnuteqartut malittarisassanik piusunik naammassinninnerannut qanoq naliliisassanerannut tunngasunik.

Naalackersuisoqarfimmi sullissinermik ingerlatsinermi allattuinermik anni-kitsumik ingerlatsineq, sullissisut ataasiakkaat malittarisassanik aamma sullissinermik ingerlatsinissamut namminneq paasinnittaatsiminnik atuinis-saannut annermik periarfissiuussivoq. Tamassuma nassataanik sullissiner-mut atasumik assigiinngitsunik aalajangiisoqarsinnaaneranut periarfissaqar-poq.

Ingerlatsinermi tunngavissaq naammangitsoq ingerlatsinerup innarlianera-nik aamma pilersitseqataasinnaavoq sulisut misilittagartuut tunuarnerisigut imaluunniit sulinngiffeqarnerannut, napparsimanerannut allatulluunniit ata-sumik sulinnginnerisa nalaanni.

Ilitsersuutit imarisariaqarpaat malittarisassat atuuttut kiisalu naalacker-suisoqarfimmi sullissinermi periutsit Piginnaassutsinut- aamma agguaassiner-mi killiliuussanut tunngasut. Taamaaliornikkut erseqqissunik sinaakkusi-isoqassaaq, assersuutigalugu sullissisoq qanoq naliliissanersoq, ukiumut pi-sassiissutinik niuerneq atortitsinertut isikkoqarsorinarpat.

Aammattaaq piffissami matumani raajarniarnermi ukiumut pisassiissutinik tuniniaaneq aamma pisineq pillugit ilitsersuummik suliaqartoqarsimanngi-laq. Soorlu avaleraasartuunik- aamma ammassassuarnik pisassiissutinik ag-guaassinermi ilitsersuummik suliaqartoqarsimanngitsoq. Innersuussutigi-neqarpoq, naalackersuisoqarfimmi periutsit taakkua pillugit ilitsuummik su-liaqartoqaqqullugu.

Innersuussutigineqarpoq, naalackersuisoqarfimmit siunissami:

- Sullissinermi atugassanik ilitsersuutinik suliaqarnissaq taakkualu nu-tarsarneqarnerannik pingaartitseqqullugu
- Ingerlatsinermi tunngavissami sullissinermik ingerlatseriaatsit ilanngutsi- neqarnerannik suliaqarullugu, sinaakkutissanik erseqqissunik pilersitsi-nissaq siunertaralugu, malittarisassat atuuttut aamma piginnaassutsinut-aamma agguaassinermi killiliuussat qanoq paasineqarnissaannut.

6.2 Qinnuteqarnermik ingerlatseriaatsit aamma piginnaassutsi-mut killiliussat erseqqissut

Periutsit nassuiarneqartut akimlulugit naalackersuisoqarfiup nittartagaani qinnuteqarnermik ingerlatseriaatsit pillugit paasissutissat qinnuteqartunit pissarsiarineqarsinnaasut assigiinngissuteqartorjuussupput.

Taakkunani pineqarput pingaartumik qinnuteqaatinut ullut tunniussivissat, qinnuteqarnermi immersugassat, uppenarsaanermi piumasaqaatit kiisalu paasissutissat qinnuteqartumit piginnaassutsumut killiliussanik sorlernik naammassinninnissaanut tunngasut.

Naalackersuisoqarfiup nittartagaani avaleraasartuunik- aamma ammassas-suarnik aalisarsinnaanermut qinnuteqarnermi periuseq aalisariaatsinit alla-nit pitsaannerusumik saqqummiunneqarpoq. Assersuutigalugu avataasiorluni aalisarsinnaanermut akuersissutinik qinnuteqarsinnaanermut killiliussaq no- vemberip 30-at naalackersuisoqarfiup nittartagaani imaluunniit qinnuteqar-nermi immersugassami allassimanngilaq. Taassuma saniatigut nittartak- kami takuneqarsinnaanngilaq killiliussat sorliit qinnuteqartup naammassisi-massanera avataasiorluni aalisarsinnaanermut akuersissummik pissarsis-saguni. Taamaattoq avataasiorluni aalisarnermik ingerlatsinermi ingerlat-

seqatigiiffiit taakkua ikittunnguit assigiit pisassiissutiniq qinnuteqaateqartarput. Taamaattumik ukiut ingerlanerini ingerlatseqatigiiffiit qinnuteqarnermi periutsinik aamma piginnaassutsinut killiliussanik ilisimaarinnittunngorput.

Taakkua saniatigut naalackersuisoqarfiup nittartagaani paasissutissaqanngilaq akuersissutiniq pigisaqartut ukiup tullissaani pisassiissutiniq siumoorsinnaanissaannut imaluunniit raajarniarnerup iluani imaluunniit sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi ukiumut pisassiissummik tuniniaanissamut killiliussat sorliit naammassineqarsimanissaannut tunngasunik.

Aammattaaq ukiup tullissaani ukiumut pisassiissummik siumoorsinnaanermut qinnuteqarnermi immersuiffissamik suliaqartoqarsimangilaq, imaluunniit raajarniarnerup iluani ukiumut pisassiissutiniq tuniniaasinnaanermut tunngasumik.

Piginnaassutsimut killiliussat ersarissuutikkumallugit aamma qinnuteqarnermik periuseq ikiorserumallugu innersuussutigineqarpoq, naalackersuisoqarfimmit siunissami:

- Qulakkeerneqassasoq, qinnuteqarnermi immersugassanik suliaqartoqassasoq kiisalu periutsit naapertuuttut tamaasa naalackersuisoqarfiup nittartagaa aqutigalugu pissarsiarineqarsinnaasut tamaasa pillugit uppernarsaanermut piumasaqaatinik allaaserinninneq
- Qulakkeerneqassasoq, qinnuteqarnermi immersugassani aamma naalackersuisoqarfiup nittartagaani ulloq qinnuteqaammik tunniussivissamut killiliussa qersissasoq
- Qulakkeerneqassasoq, piumasataatit aamma piginnaassutsinut killiliussat naapertuuttut, qinnuteqartumit naammassineqartussat qinnuteqarnermi immersugassami aamma naalackersuisoqarfiup nittartagaani qersissasut

6.3 Tunniussinermi killiliussat aamma pisassiissutiniq agguassineq erseqqissut

Soorlu immikkoortoq 4.2 allaaserineqartut, ukiut tamaasa avataasiorluni aalisarnermi aamma avaleraasartuunik- aamma ammassassuarnillu aalisarnermi pisassiissutit qinnuteqartunut qanoq agguassinissaq Naalackersuisunit aalajangersarneqartarpoq.

Avataasiorluni aalisarnermi pisassiissutiniq agguassinissami killiliussat nalinginnaasumik decemberimi aalajangersorneqartarput, tassa qinnuteqaammik tunniussivissap novemberip 30-ata kingorna. Killiliussat naalackersuisoqarfiup nittartagaagut allatulluunniit tamanut saqqummiunneqarneq ajorput.

Tamanna isumaqarpoq, qinnuteqartut piumasaqaataasunik ilisimasaqartanngitsut, avataasiorluni aalisarnermi pisassiissutiniq tunineqarnissaminut piginnaassutsit naammassissasatit pillugit. Assingusumik piukkunnartut akornanni pisassiissutit qanoq agguarneqartarnerannik qinnuteqartut killiliussanik ilisimasaqarneq ajorput.

Paarlattuanik avaleraasartuunik- aamma ammassassuarnik aalisarsinnaanermut pitsaassumut aamma agguassinermut killiliussat naalackersuisoqarfiup nittartagaagut tamanut saqqummiunneqartarput. Killiliussat nalinginnaasumik tamanut saqqummiunneqartarput qinnuteqaammik tunniussivissap ulluanut killiliussa qapaatip-akunnerinik marlunnik sioqqullugu.

Avataasiorluni aalisarnermut aamma avaleraasartuunik ammassassuarnillu aalisarnermi pisassiissutit qinnuteqartut akornanni agguanneqarnerat naalakkersuisoqarfiup imaluunniit tusagassiiviit allat aqutigalugit tamanut saqqummiunneqarneq ajorput. Qinnuteqartut aamma aalisarnermik soqutigisallit kisimik pisassiissutinik agguaassineq pillugu paasissutissinneqartarput.

Avataasiorluni aalisarnermi pisassiissutinik agguaassisarneq ersarinneruleq-qullugu, tassunga ilanngullugit agguaassinermut tunngavittut killiliussat suut atorineqarsimanersut, innersuussutigineqarpoq naalakkersuisoqarfimmit siunissami:

- Qinnuteqaammik ulloq tunniussivissaq novemberip 30-at nallertinnagu, qinnuteqartut piukkunassusillit akornanni pisassiissutinik agguaassinissamut killiliussat aalajangerneqarlutik tamanut saqqummiunneqartarnissaat
- Qinnuteqaammik ulloq tunniussivissaq novemberip 30-at nallertinnagu, qinnuteqartunut piginnaassutsimut killiliussat aalajangerneqarlutik tamanut saqqummiunneqartarnissaat
- Naalakkersuisoqarfiup nittartagaagut qinnuteqartut piukkunartut akornanni pisassiissutinik agguaassinerup tamanut saqqummiunneqarnera.

6.4 Inatsisunik malittarisassanillu atuutsitsineq

Soorlu kapitali 5-imi periutsunik nassuiaanermit atasumik piumasaqaatit arlallit suussusersineqarput, aalisarnermi pisassiissutinik aamma akuersissutinik ingerlatsinermi naalakkersuisoqarfimmit atuutsinneqanngitsut.

Ukiunut pisassiissutinik tuniniaanermit atasumik qinnuteqaatinik suliaqarnermi assersutigalugu tunisinermit tunngaviusoq nakkutilliivigineqarneq ajorpoq. Aalisarnermit inatsimmi § 19, imm. 1 naapertorlugu, ukiumut pisassiissutinik tuniniaaneq taamaallaat akuerineqarsinnaavoq, tuniniaasup ukiumut pisassiissutaatinik umiuneq, sivisuumik amutsivimmiittariaqarneq, napparsimaneq pinngortitalluunniit pissusaanit soorlu sikumit assingusumilluunniit pissuteqarluni pisaqarsinnaasimanngippat. Immikkut pisoqartillugu piumasaqaatit sanioqqunneqarsinnaapput, aningaasaqarnikkut ingerlatsinikkut pisariaqarsorinarpat.

Naalakkersuisoqarfik ilisimatitsivoq, § 19, imm. 1, nakkutilliiffigineqarneq ajortoq, inuit ataasiakkaat aamma ingerlatseqatigiiffiit naalakkersuisoqarfimmit Namminersorlutik Oqartussanit ingerlatseqatigiiffiutaanut atuuttunit piumasaqaatinik sukannernerusunik piumasaqarfigineqarusunnginnerat.

Taamatuttaaq qinnuteqaammik ulloq tunniussivissamut killiliussaq novemberip 30-anut tunngasoq atorineqarneq ajorpoq, sinerissap qanittuani aalisarsinnaanermit akuersissutinik qinnuteqaatinik suliaqarnermit atasumik. Akuersissutit pillugit nalunaarummi § 13 naapertorlugu (Aalisarsinnaanermit akuersissutit pisassiissutillu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 8, 8. april 2016-imeersoq) naapertorlugu, inuit ataasiakkaat aamma ingerlatseqatigiiffiit tamarmik sinerissap qanittuani aalisarsinnaanermit akuersissummik kissaateqartut kingusinnerpaamik novemberip 30-ani akuersissummik nutaamik naalakkersuisoqarfimmut qinnuteqaateqasapput.

Naalakkersuisoqarfik ilisimatitsivoq, qinnuteqaammik ulloq tunniussinissamut killiliussaq atorineqarneq ajortoq, kisaatigineqarmat aalisartut nutaat

tamarmik ukioq naallugu sinerissap qanittuani aalisarsinnaanermut qinnuteqarsinnaanerat.

Naalackersuisoqarfiup ingerlatsinerata inatsisitigut tunngavissaqarnera qulakkeerumallugu innersuussutigineqarpoq, naalackersuisoqarfimmit siunissami:

- Qulakkeerneqassasoq, naalackersuisoqarfiup sullissineranut atasumik aamma aalisakkanik pisassiissutinik aamma akuersissutinik ingerlatsinermi inatsisit malittarisassallu atuuttut eqquutsinneqarnissaat
- Pingaartinneqassasoq, inatsisitigut suliamik aallartitsisoqarnera, naliliinisaq siunertaralugu, inatsisit malittarisassallu atuuttut naalackersuisoqarfimmit atuutsinneqannginnerat naapertuutsinngitsaq allanngortinneqartariaqartullu.¹³

6.5 Inunnik ataasiakkaanik aamma ingerlatseqatigiiffinnik aqqissuussaasumik nakkutilliineq

Soorlu immikkoortumi 4.3 allaaserineqartoq inuussutissarsiutigalugu aalisarsinnaanermut pisassiissutinik tunineqarnissami, inuit ataasiakkaat aamma ingerlatseqatigiiffiit aalisarneq pillugu inatsimmi § 6, imm. 1-7 naammassinnissinnaanerat naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

Aalisarneq pillugu inatsimmi § 6, imm. 1-7 naapertorlugit, inuit ataasiakkaat aamma ingerlatseqatigiiffiit tamarmik kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnut attuumassuteqassapput najugaqarlutillu. Taakkua saniatigut aalisarnerup iluani ukiuni marlunni suliffeqarsimanissamut aamma ukiuni marlunni Kalaallit Nunaanni akileraartartuusimanissamut piumasaatit naammassineqarsimassapput. Kiisalu ingerlatseqatigiiffiup aningaasaataasa minnerpaamik marlunnit pingajorarterutaat (raajarniarnermi ingerlatseqatigiiffiup aningaasaatai tamarmik) inunnit ataasiakkaanit toqqaannartumik toqqaannangitsumilluunniit pigineqarnissaannut aalajangersakkat naammassineqarsimassapput.

Sinerissap qanittuani aalisarnermut tunngasumik naalackersuisoqarfik ilisimatitsivoq, qulaani piumasaqaatit naammassineqarnerat ingerlatseqatigiiffimmut akuersissutinik tunniussinermi nakkutilliivigineqarneq ajortoq. Inuk ataaseq kisimiilluni qinnuteqaraangat najugaq, suliffik aamma akileraartarnermut tunngasut kisimik nakkutilliiffigineqartarput.

Avataasiorluni aalisarneq eqqarsaatigalugu naalackersuisoqarfimmit ilisimatitsissutigineqarpoq, qulaani piumasaqaatit taaneqartut taamaallaat nakkutilliivigineqartartut avaleraasartuunik- aamma ammassassuarsuarnik aalisarsinnaanermut akuersissutinik tunniussisoqartillugu. Avataasiorluni aalisarnermi allani piumasaqaatit taamaallaat nakkutilliiffigineqartarput ingerlatseqatigiiffinnut nutaanut akuersissutinik tunniussinermit atasumik (tassa ingerlatseqatigiiffiit siornatigut akuersissutinik peqarsimanngitsut).

Assingusumik naalackersuisoqarfimmit aalajangersimasumik nakkutilliisoqartanngilaq, raajarniarnermi aamma sinerissap qanittuani qaleralinniar-

---

¹³ Naalackersuisoqarfik ilisimatitsivoq, inatsisinut tunngasumik suliaq uninngatinneqarallartoq Aalisarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuup aalisarneq pillugu inatsisissatut siunnersuummik nutaamik saqqummiussinissaata tungaanut.

nermi akuersissutinik piginnittoq inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik ingerlatsisinnaanermut piumasaqaatinik naammassinninersoq, ukiumut akuersissutinik nutaanik tunniussinermit atasumik.

Kiisalu naalackersuisoqarfimmit nakkutilliffigineqartanngilaq, ukiumut pisassiissutinik pisinermit atasumik, pisisoq aalisarnermik inuussutissarsiuteqarsinnaanermut piumasaqaatinik suli naammassinninissinnaanersoq. Nakkutillineq taanna pingaaruteqartumik naapertuussuseqarpoq, pissutigalugu qulaani piumasaqaatit taaneqartut naalackersuisoqarfimmit nakkutilliffigineqarneq ajormata, ukiumut akuersissutinik nutaanik tunniussinermit atatillugu.

Qulakkeerumallugu, aalisarnermik inuussutissarsiummik ingerlatsisinnaanermut inunnut ataasiakkaanut aamma ingerlatseqatigiiffinnut akuersissutinik nutaanik tunniussinermi piumasaqaatinik naammassinnittunut tunniussisoqartarnera, innersuussutigineqarpoq naalackersuisoqarfik siunissami:

- Pingaarnersuiissasoq, inuit ataasiakkaat aamma ingerlatseqatigiiffiit nakkutilliffigineqartarnerannik taakkua inuussutissarsiutigalugu aalisarnermit akuersissutinik tunineqarnerannut atasumik. Nakkutillineq asser-suutigalugu ukiumut ataasiarluni akuersissutinik nutaanik tunniussinermit atasumik ingerlanneqarsinnaavoq. Nakkutillineq misissugassanik tigusisarluni ingerlanneqarsinnaavoq, akuersissutinik pigisaqartut aamma akuersissutinik piginneqatigiissuteqartut tamaasa ilaannik nakkutilliinermik ingerlatsisoqarneratigut
- Piumasaqaateqaammik saqqummiusseqqullugu, akuersissutinik qinnuteqartut tamarmik ingerlatseqatigiiffimmik piginnittut atuagaannik ilann-gussisaqqullugit. Piginnittut toqqaannartumik toqqaannanngitsumilluunniit ingerlatseqatigiiffiit allat aqputigalugit piginneqatigiissutaat piginnittut atuagaanni ersissaaq.

6.6 Sullissinermik uppernarsaatinillu journalimut toqqorterineq

Periutsinik nassuiaanermut atasumik naalackersuisoqarfik ilisimatitsivoq, qinnuteqartumit ataatsimit qinnuteqaatit suliame katersami ataatsimi journalimi toqqorneqartartut.

Tamanna isumaqarpoq, F2-mi suliamek nutaamik pilersitsisoqartanngitsoq naalackersuisoqarfik qinnuteqaammik nutaamik tigusaqartillugu, asser-suutigalugu sinerissap qaittuani aalisarsinnaanermut akuersissummik imaluunniit qinnuteqartumit assingusumit ukiumut pisassiissummik tuniniaanermut tunngasumik tigusaqartoqaraangat. Paarlattuanik qinnuteqartumit ataatsimit qinnuteqaatit tamarmik F2-mi suliame ataatsimi journalimi toqqorneqartarput. Tamanna isumaqarpoq, suliame ataatsimi qinnuteqaatit aamma aalajangiinerit amerlasuut toqqortaatineqarsinnaasut.

Journalimut toqqorterinerme piuseq taanna suliamek ataasiakkanik eqqarsartaatsip paarlattuanik ingerlatsineruvoq, suliamek ataasiakkaanik ingerlatsinerme suliame ataasiakkaarlugit pilersinneqartarput naammassineqartarlutillu suliame pillugu aalajangiisoqaraangat.

Journalimut toqqortereriaaseq atuuttoq ima kinguneqarpoq, naalackersuisoqarfimmit ilisimatitsissutigineqarsinnaagani, naalackersuisoqarfik 2019-imi akuersissutinik nutaanik qinnuteqaatinik aamma sinerissap qanittuani aalisarnermi akuersissutinik nutaanik qanoq amerlatigisunik tunniussisimannersoq.

Qinnuteqaatit siunissami journalimut pilersaarut aallaavigalugu toqqorterneqartartuuppata, aamma qinnuteqaammut ataatsimut suliamik ataatsimik pilersitsisoqartarluni, suliassaqarfiit akimorlugit qinnuteqaatit amerlassusiannik naatsorsuinermik ingerlatsisoqarsinnaalissaaq. Taamaaliornikkut sulianik imartoorsuarnik katitigaaqisunillu ataatsimoortorsuarnik pilersitsisima-soqartariaarutissaaq, taamaattut qinnuteqaatinik aalajangiinernillu arlalinnik imallit.

Naggataatigut aqutsisutut paasissutissiineramik suliaqarneq ajornakusoorpoq, ilisimasanik soorlu suliat qassiunerannut aamma sullissinermi piffissamik atuinermut tunngasut pillugit, suliat ataasiakkaarlugik F2-mi pilersineqarlutik aamma naammassineqartanngitsillugit.

Journalimik ingerlatsineq pitsaasoq qulakkeerumallugu innersuussutigineqarpoq, naalakkersuisoqarfimmit siunissami:

- Pingaarnersiorneqaqqullugu, qinnuteqaatinut ataasiakkaanut tamanut suliamik ataatsimik pilersitsisoqartaqqullugu. Sullissisut sulinerat ikiorserumallugit, suliaq nutaaq pilersinneqartoq qinnuteqartumut sulianut attuumassuteqartunut F2-mi journalimi toqqoqqasunut allanut atassuteqartineqassasut
- Pingaarnersiorneqaqqullugu, suliaq F2-mi matuneqartassasoq, aalajangiisoqaraangat, aamma tassunga tunngasut uppernarsaatit tamarmik suliami journalimut ilanngunneqartassasut.

6.7 Pisassiissutit ilanngarneqarneranni paasissutissat digitalimik iserfigisinnaanerak

Soorlu kapitali 5-imi allaasereqartoq KANUAANA sapaatip-akunnerit tamaasa nalunaarusianik marlunnik suliaqartarpoq, raajarniarnermi aamma sinerissap qanittuani qaleralinniarnermi pisassiissutit ilanngarneqarnerannut tunngasut. Nalunaarusiat ulluinnarni pisassiissutit nalunaarsorneqarneranik taaguuteqarput.

KANUAANA sapaatip-akunnerit tamaasa naalakkersuisoqarfimmut, aalisarnermik soqutigisalinnut aamma aalisarnermik inuussutissarsiortunut pisassiissutit nalunaarsornerannik nassiussisarpoq. Raajarniarneq aamma sinerissap qanittuani qaleralinniarneq angallatinit miiterinit arfinilinnit anginerusut imaluunniit anginerit eqqarsaatigalugit, pisassiissutit tamanit pissarsiarineqarsinnaapput ukiumut pisassiissutinik niueruteqarsinnaaneq tapersersorniarlugu.

KANUAANA ilisimatitsivoq, pisassiissutit nalunaarsornerannit paasissutissat saqqummiunneqarsinnaasut digitalikkut aaqqiissummik ajornanngitsumik atoruminartumillu ineriartortitsinikkut. Aaqqiissut taanna assersutigalugu KANUAANAp nittartagaagut aamma/imaluunniit app aqqutigalugu pissarsiarineqarsinnaavoq.

Aaqqiissuussamik digitaliusumik ineriartortitsinikkut pisassiissutit ilanngarneqarnerat pillugit erseqqissumik ingerlatsisoqarneranut iluaqqutaassaaq. Taassuma saniatigut paasissutissanik saqqummiussinerup kingunerissavaa KANUAANA pisassiissutit nalunaarsorneqarnerannik naalakkersuisoqarfimmut, aalisarnermik soqutigisalinnut aamma aalisarnermik inuussutissarsiortunut nassiussuiunnaassasoq.

Inuussutissarsuutigalugu aalisarnermi aalisakkanik pisassiissutiniik aamma akuersissutiniik ingerlatsinermik itisiliilluni kukkunersuineq

Aaqqissuussamik digitaliusumik ineriartortitsinermi naatsorsuutigineqartari-aqarpoq paasissutissanik sorlernik saqqummiussisoqartarnissaanut paasinaaqqinneq, tassunga ilanngullugit paasissutissat saqqummiunneqartut ilaat atuisutut ilisarnaammik peqarnissamik pisariaqartitsissanersut. Tamanna tassaasinnaavoq NemID-mik atugaqarluni isersinnaaneq.

Deloitte.

Om Deloitte

Deloitte leverer ydelser indenfor revision, consulting, financial advisory, risikostyring, skat og dertil knyttede ydelser til både offentlige og private kunder i en lang række brancher. Deloitte betjener fire ud af fem virksomheder på listen over verdens største selskaber, Fortune Global 500®, gennem et globalt forbundet netværk af medlemsfirmaer i over 150 lande, der leverer kompetencer og viden i verdensklasse og service af høj kvalitet til at håndtere kundernes mest komplekse forretningsmæssige udfordringer. Vil du vide mere om, hvordan Deloitte omkring 312.000 medarbejdere gør en forskel, der betyder noget, så besøg os på Facebook, LinkedIn eller Twitter.

Deloitte er en betegnelse for en eller flere af Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), dets netværk af medlemsfirmaer og deres tilknyttede virksomheder. DTTL (der også omtales som "Deloitte Global") og alle dets medlemsfirmaer udgør separate og uafhængige juridiske enheder. DTTL leverer ikke ydelser til kunderne. Vi henviser til www.deloitte.com/about for nærmere oplysninger.